

MINISTARSTVO ZA ODGOJ
I OBRAZOVANJE KANTONA SARAJEVO

Uputstvo o organizaciji takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu

KANTONALNI NIVO

Science - STEM

Geografija Debatne parlaonice

Građansko obrazovanje /Demokratija i ljudska prava

Informatika Bosanski jezik i književnost, Francuski jezik

Hrvatski jezik i književnost, Matematika

Liga pregovaranja Srpski jezik i književnost Vjerouauka Historija BiH

Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola Turski jezik Revija KUS učenika osnovnih i srednjih škola KS

Revija KUS djece predškolskih ustanova Bosanska zajednica kulture Preporod

Tehnička kultura Robotika Tjelesni i zdravstveni odgoj /Sport

Šah Engleski jezik Likovna kultura

Njemački jezik Fizika

Sarajevo, februar 2023. godine

Zahvaljujemo se spoljnim saradnicima:

Mirela Avdibegović, Jasmina Baluković, Indira Buljubašić, Dženisa Buljugić, Aida Ćatić, Amina Duranović, Amra Đulan, Amsal Ganović, Kerim Hadžić, Aida Hamidović, Amila Islamović, Sanela Karović, Suada Krezić, Amina Lagumđija, Azra Mahmutagić, Ibrahim Muharemović, Vahidin Omanović, Manela Sinanović, Sead Srna, Sanja Manov, Ana Mocnaj, Mustafa Mujbegović, Tatjana Romanić, Kenita Šeta, Lamija Šošić i Lejla Telarević

Zahvalnost dugujemo i Indiri Buljubašić za lektorisanje teksta.

Napomena: Terminološko korištenje ženskog ili muškog roda u ovom Uputstvu podrazumijeva uključivanje oba roda.

SADRŽAJ

1. UVOD/OPĆE ODREDBE	5
2. OPĆE INFORMACIJE O TAKMIČENJU.....	6
2.1. Cilj takmičenja	6
2.2. Organizatori takmičenja	6
2.3. Organi takmičenja i nadležnosti	6
2.3.1. Komisija za organiziranje i realiziranje takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo i nadležnosti	7
2.3.2. Komisija za pripremu i pregled/žiriranje testova/muzičkih numera/literarnih i likovnih radova i nadležnosti	7
2.3.3. Komisija za organizaciju i realizaciju sportskih takmičenja i nadležnosti	7
2.3.4. Nadležnosti škola - domaćina takmičenja	7
2.4. Prijava takmičara	8
2.5. Dolazak učenika na takmičenje	8
2.6. Nagrade	8
3. NASTAVNI PREDMETI/OBLASTI	9
3.1. Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost	10
3.2. Engleski jezik (<i>prvi strani jezik</i>)	17
3.3. Njemački jezik (<i>drugi strani jezik</i>)	19
3.4. Francuski jezik (<i>drugi strani jezik</i>)	22
3.5. Turski jezik (<i>drugi strani jezik</i>)	24
3.6. Matematika	26
3.7. Fizika	29
3.8. Informatika	33
3.9. Tehnička kultura	41
3.10. Robotika	44
3.11. Geografija/Zemljopis	46
3.12. Historija Bosne i Hercegovine	48
3.13. Građansko obrazovanje/Demokratija i ljudska prava „Projekt građanin“	52
3.14. Likovna kultura - Mladi voljenom gradu (<i>likovni radovi srednje škole</i>)	61
3.15. Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola	63

3.16.	Tjelesni i zdravstveni odgoj/Sport.....	77
3.17.	Islamska vjeronomaka	79
3.18.	Šah	81
3.19.	Science – STEM	83
3.20.	Liga pregovaranja	85
3.21.	Debatne parlaonice	88
3.22.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova i ustanova za specijalni odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo	91
3.23.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo	94
3.24.	Bošnjačka zajednica kulture <i>Preporod</i>	95
4.	PRILOZI	97
4.1.	Kalendar takmičenja, smotri i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i učešću Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu	97
4.2.	Tabelarni pregled mjesta i satnice održavanja takmičenja, smotri/revija za predškolske ustanove i osnovne škole – kantonalni nivo	101
4.3.	Tabelarni pregled mjesta i satnice održavanja takmičenja, smotri/revija za srednje škole – kantonalni nivo	104
4.4.	Tabelarni pregled nastavnih predmeta/oblasti koji za realizaciju imaju formu konkursa za radove učenika	106
4.5.	Koordinatori/voditelji takmičenja	107

1. UVOD / OPĆE ODREDBE

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, u skladu s programskim aktivnostima, kontinuirano rade na afirmaciji izvrsnosti učenika Kantona Sarajevo koji svojim znanjem, talentima i vještinama predstavljaju sebe, svoje škole i Bosnu i Hercegovinu na svim nivoima takmičenja.

Komisija za organiziranje i realiziranje takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo pripremila je Uputstvo o organizaciji takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu za kantonalni nivo.

Ovim dokumentom reguliraju se prava, odgovornosti, obaveze i organizacija takmičenja za sve učesnike (organizatore, učenike i nastavnike) na području Kantona Sarajevo. Dokument sadrži opis svih elemenata neophodnih za organizaciju i realizaciju takmičenja na kantonalnom nivou.

U cilju ostvarivanja principa javnosti u radu, ovaj dokument će biti istaknut na internetskoj stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo (<https://mo.ks.gov.ba/>) i Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo (<https://irpo.ba/>).

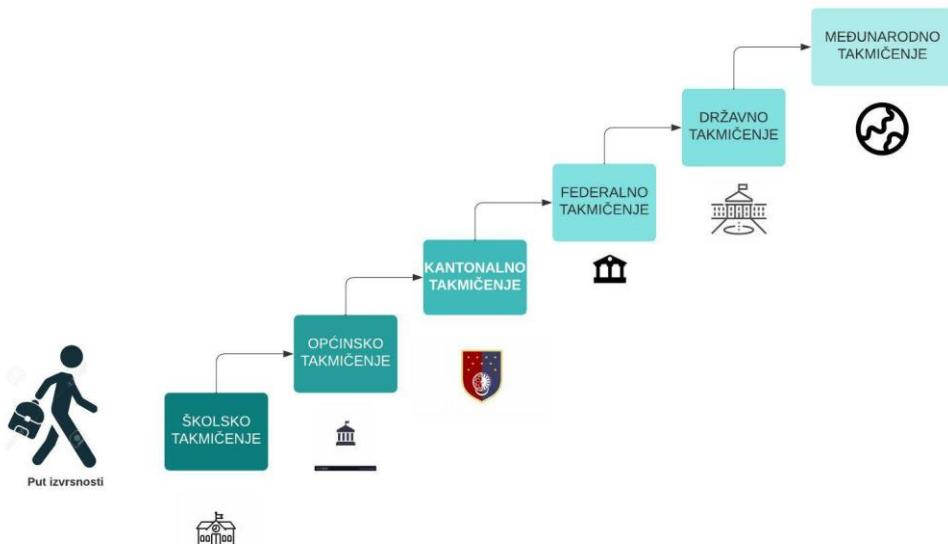
Sve dodatne informacije o takmičenjima bit će blagovremeno objavljivane na internetskoj stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo u sekciji *Takmičenja*.

SRETNO!

2. OPĆE INFORMACIJE O TAKMIČENJU

2.1. Cilj takmičenja

Takmičenje je pravilima određen postupak iskazivanja sposobnosti, vještina i znanja učenika. Svrha takmičenja je predstavljanje znanja, vještina, sposobnosti i kompetencija učenika. Takmičenje potiče učenika na razvoj i unapređenje ličnih vještina, sposobnosti, kreativnosti i izvrsnosti, te doprinosi dodatnoj afirmaciji odgojno-obrazovnog rada i podizanju nivoa kvalitete obrazovanja općenito.

2.2. Organizatori takmičenja

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo organizuju i provode takmičenja za školsku 2022/2023. godinu.

2.3. Organi takmičenja i nadležnosti

U svrhu realizacije takmičenja JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo imenuje:

1. Komisiju za organiziranje i realiziranje takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo;
2. Komisiju za pripremu/žiriranje i pregled testova /numera;
3. Komisiju za organizaciju i realizaciju sportskih takmičenja.

Komisiju za organiziranje i realiziranje takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo čine voditelji / koordinatori takmičenja za svaki nastavni predmet / oblast.

Mjesto održavanja takmičenja organizuje JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo u saradnji sa školama i drugim ustanovama.

2.3.1. Komisija za organiziranje i realiziranje takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo i nadležnosti:

- izrada Uputstva za organizaciju i provođenje takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu kao procesnog dokumenta koji, u cilju detaljnog uređenja procesa takmičenja, obuhvata kreiranje pravila, propozicija takmičenja i ciljnih grupa učesnika;
- predlaganje članova komisija za izradu i pregled testova;
- koordiniranje radom komisija za pripremu i pregled testova;
- formiranje i dostavljanje konačne rang-liste JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo i Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo;
- sastavljanje i dostavljanje pismenog izvještaja o realizaciji takmičenja;
- obavljanje i drugih aktivnosti neophodnih za adekvatnu realizaciju takmičenja.

2.3.2. Komisija za pripremu i pregled/žiriranje testova/muzičkih numera/literarnih i likovnih radova i nadležnosti

Komisiju za pripremu i pregled testova čine predsjednik Komisije i tri iskusna nastavnika koji su dali značajan doprinos u stručnom radu; imaju iskustva u radu sa talentovanim i nadarenim učenicima.

Nadležnosti Komisije za pripremu i pregled testova:

- priprema takmičarskog/ih testa/ova;
- priprema rješenja testa/ova;
- pregled testova i izrada preliminarne liste;
- dostavljanje preliminarne liste koordinatoru takmičenja;
- rješavanje prigovora / žalbi u dogовору s voditeljima / koordinatorima takmičenja u roku od 24 sata;
- izrada konačne rang-liste takmičenja i njeno dostavljanje koordinatoru takmičenja, čiji je zadatak da konačnu rang-listu dostavi u JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

Konačne rang-liste će biti objavljene na stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo i Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.

2.3.3. Komisija za organizaciju i realizaciju sportskih takmičenja

Komisija učestvuje u organizaciji i realizaciji sportskih takmičenja shodno propozicijama u Uputstvu za nastavni predmet Tjelesni i zdravstveni odgoj/Sport.

2.3.4. Nadležnosti škola - domaćina takmičenja

Škole - domaćini su nadležne za organizaciju prostora za takmičenje, prostorije za ispravljanje testova i pristup internetu.

Preporuka: Na dan takmičenja organizirati online nastavu u školi.

2.4. Prijava takmičara

Škola prijavljuje takmičara najkasnije 5 dana prije početka takmičenja popunjavanjem elektronskog obrasca – online prijava.

Link za online prijavu: <https://forms.gle/E4Vm5UAWugTz8sTr8>

Napominjemo da prijavu takmičara škola može izvršiti samo putem navedenog linka koji će biti aktivan od 17.2.2023. godine.

Ukoliko se utvrdi da je škola prijavila učenika koji ne ispunjava uslove predviđene pravilima takmičenja, takmičar neće moći pristupiti takmičenju.

2.5. Dolazak učenika na takmičenje

Učenici dolaze pola sata prije početka takmičenja radi registracije i pripreme za početak takmičenja.

2.6. Nagrade

Tri prvoplasirana takmičara iz svakog nastavnog predmeta/oblasti Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo nagrađuju dodjelom diplome.

Dodjela diploma i zahvalnica za nastavnike i škole domaćine će biti upriličena na završnoj svečanosti *Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo* (maj/juni 2023. godine).

3. NASTAVNI PREDMETI / OBLASTI

Na osnovu Kalendarja takmičenja za školsku 2022/2023. godinu planirana su takmičenja iz 24 nastavna predmeta/oblasti: Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost, Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Turski jezik, Matematika, Fizika, Informatika, Robotika, Tehnička kultura, Geografija/Zemljopis, Historija BiH, Građansko obrazovanje/Demokratija i ljudska prava „Projekt građanin“, Vjeronomušica, Tjelesni i zdravstveni odgoj /Sport, Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova, Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo, Likovna kultura - Mladi voljenom gradu, Debatne parlaonice, Šah, Liga pregovaranja, Science – STEM, Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola i Bošnjačka zajednica kulture *Preporod*.

KANTONALNO TAKMIČENJE

Put izvrsnosti

3.1. BOSANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST, HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST, SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

OSNOVNA ŠKOLA

Razredna nastava – 3, 4, i 5. razred

3.1.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendarja takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i vrijeme početka takmičenja za učenike osnovnih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost.

Zadana tema	Adresa za slanje radova	Rok za slanje radova
Literarni rad na zadatu temu: Treći razred: Na krilima prijateljstva Četvrti razred: Proljeće u mom oku Peti razred: Moj/a prijatelj/ica iz budućnosti	Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo Aleja Bosne Srebrenе bb/IXC 71000 Sarajevo	5.5.2023. (do 15,00)

3.1.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Pravo učešća na takmičenju imaju učenici trećeg, četvrtog i petog razreda razredne i predmetne nastave (V razred) svih osnovnih škola na nivou Kantona Sarajevo.

Napomena: Iz svake škole moguće je kandidirati po jedan rad iz trećih, četvrtih i petih razreda razredne ili predmetne nastave.

3.1.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test (struktura testa)

Kantonalno takmičenje za školsku 2022/2023. godinu iz nastavnog predmeta Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost održat će se u formi pisanja literarnih radova na zadatu temu.

3.1.4. Dinamika takmičenja

Propozicije takmičenja

1. Pravo učešća na takmičenju iz predmeta Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost imaju učenici 3., 4. i 5. razreda razredne nastave (5. razred predmetne ukoliko je takva organizacija nastave u školi).
2. Kantonalno takmičenje za školsku 2022/2023. godinu iz nastavnog predmeta Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost održat će se u formi pisanja literarnih radova za sve osnovne škole na nivou Kantona Sarajevo. Na konkurs se može dostaviti oblik literarnog izraza – proza.
3. Svaka škola ima pravo kandidirati po **jedan** rad na nivou svakog razreda koji ima pravo učešća na takmičenju.

4. Škole, uz prijavu za takmičenje, dostavljaju radove učenika pod šifrom. Ključ za šifre s imenima učenika ostaje kod direktora/ice škole i tek po objavljinju konačnih rezultata šalju se Komisiji.
5. Krajnji rok za dostavu radova za učenike 3, 4. i 5. razreda svih škola na nivou Kantona Sarajevo je **5. maj 2023. godine, do 15.00 sati**.
6. Prijava treba da sadrži sljedeće podatke: naziv škole, razred, šifru učenika i ime i prezime predmetnog nastavnika (mentora). Prijavu mora ovjeriti direktor/ica škole pečatom i potpisom.
7. U prijavi obavezno navesti kontakt telefon direktora/ice škole.
8. Radove dostaviti preporučenom poštom na adresu Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja, Aleja Bosne Srebrenе bb, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina s naznakom **PRIJAVA NA KONKURS ZA NAJBOLJI LITERARNI RAD – RAZREDNA NASTAVA**.
9. Učenici 3, 4. i 5. razreda svoj tekst mogu poslati otkucan u Wordu (stil slova, veličina slova, prored i poravnanje po izboru učenika).
10. Radove pregleda i bodoje Stručna komisija koju imenuje Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja.
11. Prispjeli radovi se ne vraćaju.

Dodatne informacije

- Predlažemo da se izbor najboljih literarnih radova na nivou škola organizira kroz školsko takmičenje tokom aprila.
- Stručna komisija, koju imenuje Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, pregledat će sve prispjele radove i proglašiti po tri najuspješnija rada na nivou svakog razreda.
- Preliminarni rezultati kantonalnog takmičenja su javni i dostavljaju se 12. 5. 2023. godine na e-mail škola.
- Učesnici takmičenja imaju pravo na pisani prigovor nakon objavljinja preliminarnih rezultata, s precizno navedenim primjedbama i obrazloženjem zašto se ulaže prigovor. Rok za primjedbe / žalbe na preliminarne rezultate je **do 17. maja 2023. godine**.
- Pisane prigovore takmičari će slati na e-mail adresu *hatidza.saljic@irpo.ba*, nakon čega će Komisija dostaviti odgovor na e-mail adresu škole.
- Nakon rješavanja svih žalbi, a nakon objavljinja preliminarnih rezultata, objavljuje se konačna lista plasmana na takmičenju.
- Konačna rang-lista sačinjava se poslije razmatranja pisanih prigovora i dostavlja se svim osnovnim školama, a nakon što škole dostave imena i prezimena učenika i Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, najkasnije do 25. maja 2023.
- Konačna rang-lista sa imenima i prezimenima učenika bit će objavljena i na web-stranici Instituta.

Priprema učenika za takmičenje

Preporuka – Prije takmičenja vježbati sa učenicima kreativno pisanje.

Primjenom savremenih tehnika i strategija koje se odnose na oblast pisanja od učenika će se tražiti da pišu o temama kako bi iznijeli svoja razmišljanja, ideje, stavove i zaključke o zadatoj temi. Uloga nastavnika jeste da učenicima pruža pomoć pri samostalnom pisanju tako što zajedno analiziraju napisane tekstove; nastavnik nudi načine i modele koji će usmjeriti učenike u željenom pravcu kako

bi obogatili svoj rad i učinili ga sadržajnijim i kvalitetnijim. Važno je napomenuti da radovi koji su nastali kao rezultat prethodno opisanih aktivnosti mogu, osim u pisanoj formi, doživjeti i svoje digitalno izdanje. Na ovaj način kod učenika se razvija informatička pismenost i mogućnost prezentiranja svojih radova na različite načine, tj. kroz različite medije. Pri vježbanju pisanja trebalo bi slijediti faze procesa pisanja: pripremna faza (pripremanje za pisanje sastava), faza pisanja po planu, faza redigiranja (prepravljanje, ispravljanje, dorada), te faza predstavljanja sastava javnosti odnosno slanja na takmičenje.

Kriteriji za vrednovanje radova:

- literarni rad sadrži dobro strukturiran redoslijed događaja, opise likova i druge važne detalje;
- sadržaj rada je jasan i smislen, primjereno zadatku (temi) i uzrastu učenika;
- literarni rad je maštovit i originalan;
- literarni rad promovira temeljne ljudske vrijednosti;
- učenik primjenjuje gramatička i pravopisna pravila u pisanju rada.

Predmetna nastava

3.1.5. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendarja takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i vrijeme početka takmičenja za učenike osnovnih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost.

Datum održavanja takmičenja: **4. 5. 2023.**

Mjesto održavanja takmičenja: **Prva osnovna škola Iličeva**

Vrijeme početka takmičenja: **9,00 – 10,00**

3.1.6. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Pravo učešća na takmičenju imaju učenici sedmih i osmih razreda svih osnovnih škola Kantona Sarajevo.

Svaku školu predstavlja jedan učenik iz sedmog i jedan učenik iz osmog razreda, pobjednici školskih takmičenja. Učenike za takmičenje prijavljuje direktor škole i to najkasnije 7 dana prije početka takmičenja. Učenici se na takmičenje registriraju pola sata prije početka takmičenja.

3.1.7. Struktura testa, tok takmičenja i način bodovanja

1. Test će se sastojati od 18 zadataka objektivnog tipa među kojima će biti: zadaci višestrukog izbora, zadaci povezivanja i zadaci poluobjektivnog tipa - kratak odgovor. U testu će biti ponuđena još dva dodatna pitanja. Takmičari mogu (a ne moraju) odmah uraditi dodatna pitanja, koja će Stručna komisija vrednovati samo u slučaju da učenici rangirani na prvo, drugo ili treće mjestu imaju jednak broj bodova. U slučaju da učenik odluči ne raditi odmah dva bonus pitanja, a po ispravci testova se bodovno ipak nađe u navedenoj situaciji, isti će mu se bodovati sa nula

(0) bodova. Ukoliko se na prva tri mjesta, i nakon bodovanja dodatnih zadataka, nađu učenici sa istim brojem bodova, isti će, nakon isteka žalbenog roka, raditi zadatke koje će im komisija naknadno ponuditi. Učenici dobijaju po jedan zadatak, za čiju izradu imaju 10 minuta i rade onoliko zadataka koliko je potrebno da se formira konačna rang lista.

2. Testovne zadatke namijenjene za kantonalno takmičenje priprema Stručna komisija.
3. Takmičari se takmiče pod šifrom. Takmičarska komisija priprema šifre, a takmičari svoje lične podatke u kovertama predaju dežurnom nastavniku. Koverte ostaju zatvorene i pohranjene kod predsjednika takmičarske komisije do trenutka objave rezultata.
4. Nakon ulaska u učionicu u kojoj će se takmičiti učenici su dužni isključiti svoje mobilne telefone i pametne satove te iste odložiti na sto kod dežurnog nastavnika.
5. Prilikom izrade testnih zadataka i vrednovanja istih, koristit će se Pravopis autora Senahida Halilovića iz 1996. godine.
6. Vrijeme predviđeno za izradu testa je 60 minuta. Test se popunjava trajnom hemijskom olovkom plave boje. Da bi se uvažili, odgovori trebaju biti napisani pisanim slovima, pravopisno i gramatički tačno. Učenik koji popuni test prije predviđenog vremena učioniku može napustiti 45 minuta nakon početka izrade testova, a u slučaju da se neko od takmičara ne osjeća dobro, treba o tome obavijestiti dežurnog nastavnika, koji će učeniku dozvoliti izlazak iz učionice.
7. Učenik koji želi promijeniti svoj odgovor, čini to na način da se javlja dežurnom nastavniku koji crvenom hemijskom križa prвobитни odgovor, pored kojeg stavlja svoj potpis, a potom se učeniku daje mogućnost da ponudi novi odgovor. Na jednom zadatku može biti jedna korekcija.
8. U slučaju kršenja pravila takmičenja, vrši se diskvalifikacija učenika.

3.1.8. Oblasti za takmičenje (omjer i sadržaj):

S obzirom na obim nastavnih planova i programa iz predmeta Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost napravljen je izbor unutar oblasti. Takmičarski testovi će obuhvatati: gramatiku i pravopis u obimu 60% i književnost 40%.

Test za **sedmi razred** obuhvatit će:

a) **Gramatika i pravopis**

- vrste riječi, padeži (deklinacija imenica, pridjeva, zamjenica i brojeva), služba/ funkcija riječi u rečenici, imenički i glagolski dodaci, glagolske imenice, glagolski oblici, upravni govor, veliko slovo u obimu predviđenom NPP-om za VI i VII razred.

b) **Književnost**

- teorija književnosti predviđena NPP-om za VI i VII razred, te književna djela obuhvaćena NPP-om za sedmi razred.

Također, testni zadaci obuhvatit će i dio nastavnog gradiva iz prethodnih razreda.

Test za **osmi razred** obuhvatit će:

a) **Gramatika i pravopis**

- značenje riječi (sinonimi, homonimi, antonimi), rečenica, složena rečenica i njene vrste, pisanje riječi s glasovima č, č, dž, đ, ijkavizacija, pisanje zareza u nezavisnosloženim rečenicama, upravni i neupravni govor, veliko slovo u obimu predviđenom NPP-om za VII i VIII razred.

b) **Književnost**

- teorija književnosti predviđena NPP-om za VII i VIII razred, te književna djela obuhvaćena NPP-om za osmi razred.

Također, testni zadaci obuhvatit će i nastavno gradivo iz prethodnih razreda.

3.1.9. Rezultati, žalbe i konačna rang-lista

1. Vrednovanje rezultata i rangiranje učesnika takmičenja obavlja Stručna komisija.
2. Stručnu komisiju sačinjavaju tri nastavnika koji realizuju nastavu iz nastavnog predmeta u osnovnoj školi.
3. Organizaciju i realizaciju kantonalnog takmičenja vodi koordinatorica takmičenja.
4. Rezultati privremenog poretka objavljaju se pod šiframa.
5. Nakon objave privremenog poretka, takmičari i njihovi nastavnici imaju pravo uvida u testove.
6. Žalbeni postupak slijedi nakon objave privremenih rezultata i uvida u testove i traje 30 minuta.
7. Žalbu sastavljaju učenik i nastavnik u pisanom obliku za vrijeme žalbenog postupka i predaje je članovima Komisije.
8. Komisija je dužna odmah rješiti sve žalbe, napisati kratak odgovor na svaku žalbu i predati je takmičaru.
9. Žalbe se ne uvažavaju nakon objave tabele preliminarnog konačnog poretka.
10. Preliminarnu rang-listu koordinator / voditelj takmičenja šalje na e-mail adresu svih škola čiji učenici učestvuju na takmičenju u roku od 24 sata od početka takmičenja.
11. Učenik ima pravo na pisani prigovor u roku od 24 sata nakon saopštavanja preliminarnih rezultata s precizno navedenim brojem zadatka i obrazloženjem zašto se ulaže prigovor.
12. Pisani prigovor/žalba se šalje na mail odgovorne osobe: buljubasicindira1@gmail.com

Komisija je dužna objaviti tabelu/spisak konačnog poretka nakon rješavanja svih žalbi u roku od 24 sata na internetskim stranicama Instituta za preduniverzitsko obrazovanje i Ministarstva za odgoj i obrazovanje. Žalbe se ne uvažavaju nakon objave tabele konačnog poretka.

SREDNJA ŠKOLA

3.1.10. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i vrijeme početka takmičenja za učenike gimnazija i srednjih stručnih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost.

Datum održavanja takmičenja: 11. 5. 2023.

Mjesto održavanja takmičenja: JU Četvrta gimnazija Iliđa

Vrijeme početka takmičenja: 9,00 – 10,00

3.1.11. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Pravo učešća na takmičenju imaju učenici drugih i trećih razreda gimnazije, te učenici drugih i trećih razreda srednjih škola za stručno obrazovanje.

Svaka škola šalje po jednog predstavnika drugog i trećeg razreda, odabranog po kriterijima škole. Učenike za takmičenje prijavljuje direktor škole i to najkasnije 7 dana prije početka takmičenja.

Registracija učenika na takmičenje počinje pola sata prije početka takmičenja.

3.1.12. Struktura testa, tok takmičenja i način bodovanja

1. Test se sastoji iz dijelova / oblasti: književnost, gramatika i pravopis.
2. Testovne zadatke namijenjene za kantonalno takmičenje priprema Stručna komisija.
3. Takmičari se takmiče pod šifrom. Takmičarska komisija priprema šifre, a takmičari svoje lične podatke u kovertama predaju dežurnom nastavniku. Koverte ostaju zatvorene i pohranjene kod predsjednika takmičarske komisije do trenutka objave rezultata.
4. Nakon ulaska u učionicu u kojoj će se takmičiti učenici su dužni isključiti svoje mobilne telefone i pametne satove te iste odložiti na sto kod dežurnog nastavnika.
5. Prilikom izrade testnih zadataka i vrednovanja istih, koristit će se udžbenici koji su na spisku odobrenih udžbenika za gimnazije i srednje škole za stručno obrazovanje Federalnog ministarstva za obrazovanje i nauku kao i Pravopis autora Senahida Halilovića iz 1996. godine.
6. Vrijeme predviđeno za izradu testa je 60 minuta. Test se popunjava trajnom hemijskom olovkom plave boje. Da bi se uvažili, odgovori trebaju biti napisani pisanim slovima, pravopisno i gramatički tačno. Učenik koji popuni test prije predviđenog vremena učionicu može napustiti 45 minuta nakon početka izrade testova, a u slučaju da se neko od takmičara ne osjeća dobro, treba o tome obavijestiti dežurnog nastavnika, koji će učeniku dozvoliti izlazak iz učionice.
7. Učenik koji želi promijeniti svoj odgovor, čini to na način da se javlja dežurnom nastavniku koji crvenom hemijskom križa prvobitni odgovor, pored kojeg stavlja svoj potpis, a potom se učeniku daje mogućnost da ponudi novi odgovor. Na jednom zadatku može biti jedna korekcija.
8. U slučaju kršenja pravila takmičenja, vrši se diskvalifikacija učenika.

3.1.13. Oblasti za takmičenje (omjer i sadržaj)

Test će se sastojati od 40 zadataka objektivnog tipa među kojima će biti pitanja znanja, pitanja višestrukog izbora i pitanja povezivanja.

Procentualna raspoređenost ključnih oblasti (+/-5%): književnost 45%, teorija književnosti 15% i jezik 40% (gramatika, historija jezika i pravopis).

Sadržaji za određene razrede u kojima se provodi takmičenje u ovoj školskoj godini bit će i iz prethodnih razreda i razreda koji učenik pohađa po NPP-u.

Nivoi znanja u testusu sljedeći: znanje i razumijevanje 20%, primjena 50% i analiza 30%. Bodovanje prati nivo znanja, tako da su pitanja iz nižih kognitivnih nivoa (znanje i razumijevanje) bodovani 1 bodom, srednji nivo (primjena znanja) sa po 2 boda, a zadaci višeg kognitivnog nivoa (analiza) sa po 3 boda (maksimalno).

Na testu će biti ponuđena i dva dodatna pitanja čiji odgovori će se bodovati samo ukoliko učenici budu dijelili prvo, drugo ili treće mjesto. U slučaju da učenik odluči ne raditi odmah dva bonus pitanja, a po ispravci testova se bodovno ipak nađe u navedenoj situaciji, isti će mu se bodovati sa nula (0)

bodova. Ukoliko se na prva tri mesta, i nakon bodovanja dodatnih zadataka, nađu učenici sa istim brojem bodova, isti će, nakon isteka žalbenog roka, raditi zadatke koje će im komisija naknadno ponuditi. Učenici dobijaju po jedan zadatak, i rade onoliko zadataka koliko je potrebno da se formira konačna rang-lista.

3.1.14. Rezultati, žalbe i konačna rang-lista

1. Vrednovanje rezultata i rangiranje učesnika takmičenja obavlja Stručna komisija.
2. Stručnu komisiju sačinjavaju tri nastavnika koji realizuju nastavu iz nastavnog predmeta u srednjoj školi.
3. Organizaciju i realizaciju kantonalnog takmičenja vodi koordinatorica takmičenja.
4. Rezultati privremenog poretku objavljaju se pod šiframa.
5. Nakon objave privremenog poretku, takmičari i njihovi nastavnici imaju pravo uvida u testove.
6. Žalbeni postupak slijedi nakon objave privremenih rezultata i uvida u testove i traje 30 minuta.
7. Žalbu sastavljaju učenik i nastavnik u pisanom obliku za vrijeme žalbenog postupka i predaju je članovima Komisije.
8. Komisija je dužna odmah riješiti sve žalbe, napisati kratak odgovor na svaku žalbu i predati je takmičaru.
9. Žalbe se ne uvažavaju nakon objave tabele preliminarnog konačnog poretku.
10. Preliminarnu rang-listu koordinator / voditelj takmičenja šalje na e-mail adresu svih škola čiji učenici učestvuju na takmičenju u roku od 24 sata od početka takmičenja.
11. Učenik ima pravo na pisani prigovor u roku od 24 sata nakon saopštavanja preliminarnih rezultata s precizno navedenim brojem zadatka i brazloženjem zašto se ulaže prigovor.
12. Pisani prigovor/žalba se šalje na mail odgovorne osobe: manela977@hotmail.com

Komisija je dužna objaviti tabelu/spisak konačnog poretku nakon rješavanja svih žalbi u roku od 24 sata na internetskim stranicama Instituta za preduniverzitetsko obrazovanje i Ministarstva za odgoj i obrazovanje. Žalbe se ne uvažavaju nakon objave tabele konačnog poretku.

3.2. ENGLESKI JEZIK (*prvi strani jezik*)

3.2.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Engleski jezik (*prvi strani jezik*):

Osnovne škole

Datum održavanja takmičenja: **27. 4. 2023.**
Mjesto održavanja takmičenja: **JU OŠ „Meša Selimović“**
Termin održavanja takmičenja: **9,00 – 10,40**

Srednje škole

Datum održavanja takmičenja: **19. 4. 2023.**
Mjesto održavanja takmičenja: **JU Srednja ekonomска škola**
Termin održavanja takmičenja: **9,00 – 10,40**

3.2.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Osnovna škola

Ciljna grupa za osnovne škole obuhvata:

- učenike **devetih razreda** koji u redovnoj nastavi prema važećem Nastavnom planu i programu uče engleski kao prvi strani jezik;
- učenike **devetih razreda** škola u kojima se nastava izvodi na engleskom jeziku.

Svaka škola delegira po jednog predstavnika škole.

Srednja škola

Ciljna grupa za srednje škole obuhvata:

- učenike četvrtih razreda gimnazije;
- učenike četvrtih razreda srednjih škola za stručno obrazovanje i obuku koji u redovnoj nastavi prema važećem Nastavnom planu i programu uče engleski jezik kao prvi strani jezik;
- učenike četvrtih razreda u kojima se nastava izvodi na engleskom jeziku.

Svaka škola šalje po jednog predstavnika škole.

3.2.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test

Za oba nivoa takmičenja test se sastoji iz tri dijela / oblasti:

- Grammar 60 pitanja (60 bodova)
- Vocabulary 30 pitanja (30 bodova)
- Reading 10 pitanja (10 bodova)

Test sadrži ukupno 100 pitanja. Svako pitanje se boduje sa 1 bodom - ukupno 100 bodova.

3.2.4. Dinamika takmičenja (*osnovna i srednja škola*)

1. Registracija takmičara počinje pola sata prije početka takmičenja.
2. Takmičari se takmiče pod šifrom koju upisuju na test (answer sheet). Lične podatke upisuju na listić na kojem je upisana šifra, ubacuju u kovertu i zatvorenu predaju predsjedniku takmičarske komisije.
3. Predviđeno vrijeme za rad testa je 100 minuta.
4. Nakon utvrđivanja ukupnog broja ostvarenih bodova, članovi Komisije otvaraju koverte, identificiraju imena prema šiframa i prave preliminarnu listu rezultata takmičenja prema ukupnom broju osvojenih bodova i s imenima i prezimenima takmičara.
5. Ukoliko dva ili više takmičara osvoje isti broj bodova, njihov konačni poredak na rang-listi određuje se na osnovu većeg broja osvojenih bodova iz oblasti grammar. Ukoliko iz oblasti grammar učenici imaju isti broj bodova, prednost ima takmičar koji je osvojio više bodova iz oblasti Vocabulary. Ova odredba se odnosi samo na prva tri mesta na rang-listi. Ostali takmičari u istoj situaciji dijele dato mjesto.
6. Preliminarnu rang-listu koordinator / voditelj takmičenja šalje na e-mail adrese svih škola u roku od 24 sata od početka takmičenja.
7. Učesnik takmičenja ima pravo na uvid u rad u dogovoru s voditeljem takmičenja / koordinatorom. Također, učenik ima pravo na pisani prigovor u roku od 24 sata nakon saopštavanja preliminarnih rezultata, s precizno navedenim brojem zadatka i obrazloženjem za ulaganje prigovora.
8. Pisane prigovore takmičari će slati na e-mail odgovorne osobe: amilaislamovic@gmail.com (osnovna škola) i stanislava.matic@irpo.ba (srednja škola) nakon čega će Komisija u pisanoj formi dostaviti odgovor na e-mail adresu pošiljaoca prigovora.
9. Nakon rješavanja svih žalbi u roku od 48 sati, objavljuje se konačna rang-lista na službenoj internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja i Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo. Konačna rang-lista formira se prema ukupnom broju osvojenih bodova takmičara.
10. Poslije objavljinanja Konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.

3.3. NJEMAČKI JEZIK (*drugi strani jezik*)

3.3.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i vrijeme početka takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Njemački jezik:

OSNOVNA ŠKOLA

Datum održavanja takmičenja: **21. 3. 2023.**

Mjesto održavanja takmičenja: **Goethe Institut Sarajevo**

Termin održavanja takmičenja: **10,00**

SREDNJA ŠKOLA

Datum održavanja takmičenja: **16. 3. 2023.**

Mjesto održavanja takmičenja: **Goethe Institut Sarajevo**

Termin održavanja takmičenja: **10,00**

3.3.2. Ciljne grupe/učesnici takmičenja

Osnovna škola

Ciljna grupa za osnovne škole obuhvata učenike devetih razreda koji u redovnoj nastavi prema važećem Nastavnom planu i programu uče njemački kao strani jezik. Svaka škola šalje po jednog predstavnika, odabranog po kriterijima škole i propozicijama takmičenja.

Srednja škola

Ciljna grupa za srednje škole obuhvata učenike od prvog do trećeg razreda gimnazije i učenike od prvog do trećeg razreda srednjih škola za stručno obrazovanje i obuku koji u redovnoj nastavi prema važećem Nastavnom planu i programu uče njemački jezik kao strani jezik.

Svaka škola šalje po jednog predstavnika odabranog po kriterijima škole i propozicijama takmičenja.

3.3.3. Kategorije/oblasti takmičenja/test (*struktura testa*)

Kategorije/oblasti takmičenja

Nivoi jezičke kompetencije, na kojima se učenici takmiče su slijedeće:

A2 – 9. razred, nacionalni program

A2 – 1. razred srednje škole, nacionalni program

B1 – 1. razred srednje škole, DSD program i 2. razred srednje škole, nacionalni program

B2 – 2. razred srednje škole, DSD program i 3. razred srednje škole, nacionalni program

C1 – 3. razred srednje škole, DSD program i svi punoljetni učenici trećih razreda iz oba navedena programa

NAPOMENA: Pobjednici s A2 nivoa za osnovne škole i A2 nivoa za srednje škole će u svrhu određivanja predstavnika za navedeni nivo na Deutscholympiade biti pozvani na dodatni krug takmičenja, na zaseban datum, o čemu će škole i takmičari biti pravovremeno obaviješteni.

Dodatni krug takmičenja će sadržavati pismeni i usmeni zadatak na temelju kojeg će biti određen konačni pobjednik na A2 nivou.

Napomene:

* Dozvoljena je prijava mlađih takmičara na više nivo takmičenja.

* Takmičari koji su prethodne godine pristupili takmičenju, ove godine mogu pristupiti samo višem nivou takmičenja od prošlogodišnjeg.

* Budući da propozicije Deutscholympiade i Internationale Deutscholympiade određuju da samo maloljetni učenici mogu pristupiti ovim nivoima takmičenja, tako punoljetni takmičari sa kantonalnog nivoa takmičenja ne mogu biti upućeni na više nivo takmičenja. Isto se odnosi i na takmičare na nivou jezičke kompetencije C1.

Za pobjednika ove kategorije bit će obezbijeđena vrlo atraktivna nagrada.

* Od takmičenja su isključeni učenici:

- koji su državljeni neke od zemalja njemačkog govornog područja odnosno čiji je maternji jezik njemački,
- čiji su jedan ili oba roditelja državljeni neke od zemalja njemačkog govornog područja odnosno čiji je maternji jezik njemački,
- koji su u bilo kojem periodu svog života boravili kontinuirano 6 ili više mjeseci u nekoj od zemalja njemačkog govornog područja,
- koji starosno ili razredom koji pohađaju ne odgovaraju utvrđenim jezičkim nivoima takmičenja,
- koji pohađaju njemačke škole ili lokalne škole u kojima se nastava i komunikacija pretežno realiziraju na njemačkom jeziku.

Test

Takmičarski zadaci obuhvataju:

Hörverständhen, Leseverständhen, Grammatik/Wortschatz i Mündliche Kommunikation, u skladu sa Evropskim referentnim okvirom za jezike na odgovarajućem nivou jezičke kompetencije.

Usmeni dio je komunikacijski modul – prezentacija 4 učenika/ce na zadatu temu.

3.4. Dinamika takmičenja

- Ukoliko škola odluči učestvovati na takmičenju, dužna je prijaviti takmičare za određeni nivo takmičenja.
- Svaka škola na takmičenje prijavljuje po jednog učenika/cu za svaki nivo jezičke kompetencije, u skladu sa propozicijama, i to slanjem popunjeno online obrasca, u skladu sa ovim Uputstvom.
- Slanjem obrasca sa školske mail adrese škola potvrđuje da prijavljeni učenici/ce ispunjavaju uslove predviđene propozicijama.

- Ukoliko se utvrди da je škola prijavila učenike koji ne ispunjavaju uslove iz propozicija, učenici će biti diskvalificirani.
- Takmičari se takmiče pod šifrom. Takmičarska komisija priprema šifre, a takmičari svoje lične podatke predaju u kovertama koje ostaju zatvorene i pohranjene kod predsjednika takmičarske komisije do trenutka objave rezultata.
- U slučaju da nakon usmenog dijela takmičenja dva ili više učenika imaju isti broj bodova, oni dijele osvojeno mjesto, što ne važi za prva tri mjesta. U slučaju da više takmičara ima isti broj bodova za prva tri mjesta, predsjednik/ca žirija za usmeni dio takmičenja će predložiti, a žiri provesti dodatni postupak bodovanja, na način da će prednost na rang listi imati takmičar koji je ostvario više bodova na usmenom dijelu. Ukoliko i nakon toga takmičari imaju isti broj bodova, komisija će provesti dodatni ispitni postupak putem unaprijed pripremljenih, namjenskih zadataka iz oblasti Leseverstehen, te će po evaluaciji rezultata dodatnog ispitnog postupka utvrditi konačnu rang-listu. Poslije objavlјivanja Konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
- Preliminarni rezultati pismenog dijela takmičenja objavljaju se istog dana, neposredno po završenoj korekturi radova i to na mjestu takmičenja, a isti će biti proslijeđeni i na mail-adrese škola. Po objavi preliminarnih rezultata, odmah je dozvoljen uvid u takmičarske radove i prigovor od strane nastavnika/ce u pratnji učenika i to u pismenom obliku na mail adresu koordinatoriaca i to kenita.seta@2gimnazija.edu.ba i amra.djulan@gmail.com, a isti će odmah razmatrati takmičarska komisija. Ocjena Takmičarske komisije je konačna i na nju se ne može žaliti.
- Po okončanju usmenog dijela takmičenja objavljaju se preliminarni ukupni rezultati.
- Konačna rang-lista bit će objavljena na službenoj stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.
- Nagrade obezbjeđuje Goethe Institut BiH.
- U pauzi između pismenog i usmenog dijela takmičenja bit će organiziran obilazak nove zgrade Goethe Instituta i osvježenje za takmičare i nastavnike u pratnji.

3.4. Francuski jezik (*drugi strani jezik*)

3.4.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendarja takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i vrijeme početka takmičenja za učenike srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Francuski jezik.

Datum održavanja takmičenja: 19. 4. 2023.

Mjesto održavanja takmičenja: Gimnazija Obala

Termin održavanja takmičenja: 9,00-11,00

3.4.2. Ciljne grupe/učesnici takmičenja

Ciljna grupa za srednje škole obuhvata učenike trećih razreda gimnazije koji u redovnoj nastavi prema važećem Nastavnom planu i programu uče francuski jezik kao drugi i treći strani jezik.

Svaka škola šalje po tri ili četiri predstavnika odabrana po kriterijima škole, s tim da se ne mogu takmičiti učenici škola u kojima se nastava održava na francuskom jeziku. Također se ne mogu takmičiti učenici koji su u toku školovanja tri ili više mjeseca boravili na francuskom govornom području.

3.4.3. Kategorije/oblasti takmičenja

Za oba nivoa takmičenja test se sastoji iz četiri dijela/oblasti:

- Compréhension orale, 25 pitanja (25 bodova);
- Compétences grammaticales, 25 pitanja (25 bodova);
- Vocabulaire, 25 pitanja (25 bodova);
- Compréhension écrite, 25 pitanja (25 bodova).

Test se sastoji od ukupno 100 pitanja, što je ukupno 100 bodova.

Predviđeno vrijeme za izradu testa je 120 minuta. Učenik koji popuni test prije predviđenog vremena učionicu može napustiti 45 minuta nakon početka izrade testova, a u slučaju da se neko od takmičara ne osjeća dobro, treba o tome obavijestiti dežurnog nastavnika, koji će učeniku dozvoliti izlazak iz učionice.

3.4.4. Dinamika takmičenja

- Takmičari se takmiče pod šifrom koju upisuju na test. Lične podatke upisuju na listić koji ubacuju u kovertu i zatvorenu predaju predsjedniku Komisije.
- Predviđeno vrijeme za rješavanje testa je 120 minuta.
- Nakon utvrđivanja ukupnog broja ostvarenih bodova, članovi Komisije otvaraju koverte, identificiraju imena prema šiframa i prave preliminarnu listu rezultata takmičenja prema ukupnom broju osvojenih bodova i imenima i prezimenima takmičara.

- Ukoliko dva ili više takmičara osvoje isti broj bodova, njihov konačni poredak na rang-listi određuje se nakon što takmičari urade dodatni zadatak – 20 pitanja koje učenici rade 20 minuta. Ova odredba se odnosi samo na prva tri mesta na rang-listi. Ostali takmičari u istoj situaciji dijele dato mjesto.
- Predsjednik Komisije šalje preliminarne rezultate takmičenja na mail adrese škola u roku od 24 sata od početka takmičenja. Pisani prigovor/žalba se šalje na mail odgovorne osobe: amocnaj@hotmail.com
- Konačnu rang-listu takmičenja predsjednik Komisije šalje nakon isteka roka od 24 sati za prigovore/žalbe.

Uputstvo za testiranje

- Nije dozvoljena upotreba grafitnih olovaka, gumica i korektora tokom rješavanja testa.
- Konačna verzija urađenog testa mora biti napisana neizbrisivom hemijskom olovkom plave ili crne boje.

Nije dozvoljeno:

- nepridržavanje uputa dežurnog nastavnika;
- lažno predstavljanje;
- ometanje drugih učenika;
- prepisivanje;
- upotreba mobilnih telefona i drugih elektronskih pomagala;
- upotreba rječnika.

Ukoliko takmičar pogriješi u toku trajanja takmičenja i želi ponuditi drugo rješenje nekog zadatka, pozvat će dežurnog profesora kako bi svojim potpisom označio grešku.

Zadatak će se vrednovati sa 0 poena ako je:

- netačan;
- nepotpun (ako se u uputi traži odgovor punom rečenicom);
- zaokruženo više ponuđenih odgovora, a traži se jedan;
- nečitko i nejasno napisan.

3.4.5. Komisija (priprema testova, pregled testova i analiza testa)

Komisiju za pripremu i pregled testova i realizaciju takmičenja za srednju školu čine: predsjednik Komisije i tri iskusna profesora francuskog jezika.

3.5. TURSKI JEZIK (*drugi strani jezik*)

3.5.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendarja takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i vrijeme početka takmičenja za učenike osnovnih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Turski jezik:

Datum održavanja takmičenja: 11. 5. 2023.

Mjesto održavanja takmičenja: JU OŠ „Edhem Mulabdić“

Termin održavanja takmičenja: 9,00-10,30

3.5.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Učenici VII, VIII i IX razreda osnovnih škola koji izučavaju turski jezik.

3.5.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test (*struktura testa*)

Na takmičenje će biti pozvana po dva učenika iz VII, VIII i IX razreda iz svake škole. Ispit će biti izrađen u okvirima evropskog referentnog okvira za jezike i sastojat će se iz pismenog i usmenog dijela. Tokom pismenog dijela ispita učenici će prema kategorijama biti raspoređeni u tri učionice gdje će ispit nadgledati po jedan dežurni nastavnik. Također, na usmenom dijelu ispita bit će prisutan po jedan dežurni nastavnik, a učenici će ulaziti jedan po jedan u učionicu.

Ispiti će biti pripremljeni za razrede prema stepenima:

- VII razred stezen A1.2,
- VIII razred stezen A2.1,
- IX razred stezen A2.2.

Učenici će raditi testove za određivanje stečenih znanja iz čitanja, pisanja i pričanja. Testove će pregledati i ocijeniti žiri.

3.5.4. Dinamika takmičenja

1. Članovi žirija donijet će zapečaćene testove koji se neće otvarati do početka samog takmičenja.
2. Učenici će se zajedno sa svojim nastavnicima turskog jezika ili roditeljima prijaviti dežurnom nastavniku na ulazu u školu na dan takmičenja. Nakon toga će u holu sačekati da ih članovi žirija pozovu u učionice koje su spremne za takmičare.
3. Pismeni dio ispita traje 90 minuta. Usmeni dio ispita će se sastojati iz “nezavisnog govora”, pričanja na zadatu temu (učenici izvlače kartice s temama) i dijaloga s ispitivačem. Takmičenje će se održati u 3 kategorije i za to će biti obezbijeđene 3 učionice gdje će biti raspoređena 3 člana žirija, a predsjednik komisije će nadgledati sam tok takmičenja.
4. Pregled testova vršit će žiri u kojem će se nalaziti profesori Turskog jezika i književnosti i to u sastavu: predsjednik i 3 člana.

5. Budući da je broj učenika koji učestvuju na takmičenju iz turskog jezika manji u odnosu na druge predmete, rezultati se očekuju pola sata nakon završetka usmenog dijela ispita.
6. U tom periodu učenici će imati pauzu za ručak.
7. Ukoliko dva ili više takmičara osvoje isti broj bodova, njihov konačni poredak na rang-listi određuje se nakon što takmičari urade dodatni zadatak – 10 pitanja koje učenici rade 20 minuta. Ova odredba se odnosi samo na prva tri mesta na rang-listi. Ostali takmičari u istoj situaciji dijele dato mjesto.
8. Sve eventualne žalbe od strane učenika, nastavnika ili škole dostaviti će se na zvaničnu e-mail adresu odgovorne osobe: saraybosna@yee.org.tr
9. Učesnik takmičenja ima pravo na uvid u rad u dogovoru sa voditeljem takmičenja/koordinatorom. Također, učenik ima pravo na pisani prigovor u roku od 24 sata nakon saopštavanja preliminarnih rezultata, s precizno navedenim brojem zadatka i obrazloženjem zašto se ulaže prigovor.
10. Nakon rješavanja svih žalbi u roku od 48 sati, objavljuje se konačna rang-lista na službenoj internetskoj stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo. Konačna rang-lista formira se prema ukupnom broju osvojenih bodova takmičara.
11. Poslije objavljanja Konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.

3.6. MATEMATIKA

3.6.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Matematika:

Osnovne škole

Datum održavanja takmičenja: **22. 3. 2023.**

Mjesto održavanja takmičenja: **Richmond Park International Secondary School**

Termin održavanja takmičenja: **9,00 – 12,00**

Srednje škole

Datum održavanja takmičenja: **15. 3. 2023.**

Mjesto održavanja takmičenja: **Richmond Park International Secondary School**

Termin održavanja takmičenja: **9,00 – 12,00**

3.6.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Osnovna škola

Takmičenja za učenike osnovnih škola, koji su nakon održanog općinskog takmičenja ostvarili plasman na kantonalno takmičenje, održavaju se u kategoriji VI, VII, VIII i IX razreda.

Spisak učenika se dostavlja JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo. Plasman na federalno takmičenje ostvaruje pet prvoplasiranih učenika sa kantonalnog takmičenja.

Srednja škola

Takmičenja se održavaju u kategoriji I, II, III i IV razreda. Svaki učenik se takmiči u razredu koji pohađa.

Svaka škola ima kvotu od tri takmičara koje može poslati na kantonalno takmičenje (prvoplasirana tri učenika sa školskog takmičenja). Direktan plasman na kantonalno takmičenje imaju učenici koji su na prethodnom kantonalnom takmičenju osvojili jedno od prvih pet mjesta ili su na prethodnom federalnom takmičenju osvojili jedno od prvih deset mjesta (uključujući i prelazak iz devetog razreda osnovne u prvi razred srednje škole). Ti učenici ne ulaze u kvotu škole. Učenike na kantonalno takmičenje prijavljuje škola, pri čemu je potrebno naglasiti da li učenik ima direktan plasman ili ulazi u kvotu škole. Spisak učenika se dostavlja JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

Plasman na federalno takmičenje ostvaruje pet prvoplasiranih učenika s kantonalnog takmičenja.

3.6.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test

Osnovna škola – oblasti takmičenja

Nastavni plan i program za osnovne škole u Kantonu Sarajevu (počevši od šestog razreda) dostupan je na: https://mo.ks.gov.ba/sites/mo.ks.gov.ba/files/5._matematika_0.pdf.

Posebno objašnjenje dato je za cjeline koje se ne nalaze u Nastavnom planu i programu odgovarajućeg razreda. Na svakom takmičenju uključeno je gradivo prethodnih razreda, kao i gradivo nižih nivoa u tom razredu.

Gradivo koje se može pojaviti na takmičenju je sljedeće:

Nivo	6. razred	7. razred	8. razred	9. razred
Općinsko takmičenje	Sve cjeline iz NPP za 5. razred, te sljedeće cjeline: 1. Skupovi 2. Kružnica, krug, ugao 3. Djeljivost brojeva	Sve cjeline iz NPP za 6. razred, te sljedeće cjeline: 1. Cijeli brojevi 2. Racionalni brojevi 3. Ugao i trougao (do podudarnosti trouglova, ne uključujući podudarnost) 4. Tekstualni zadaci (prevođenje tekstualnog zadatka u odgovarajuće jednačine, rješavanje tih jednačina ili jednostavnijih sistema jednačina)	Gradivo za kantonalno takmičenje u 7. razredu, te sljedeće cjeline: 1. Realni brojevi 2. Pitagorina teorema i njena primjena 3. Proporcionalnost duži. Talesova teorema. 4. Proporcionalne veličine. Funkcija direktnе i obrnute proporcionalnosti 5. Tekstualni zadaci sa procentima (razni tekstualni zadaci koji uključuju procente)	Gradivo za kantonalno takmičenje u 8. razredu, te sljedeće cjeline: 1. Razlomljeni racionalni izrazi 2. Linearna funkcija 3. Linearne jednačine i nejednačine s jednom nepoznatom 4. Sistemi linearnih jednačina s dvije nepoznate 5. Logičko-kombinatorni zadaci (razni zadaci koji zahtijevaju logičko rezonovanje učenika, što može uključivati osnovna prebrojavanja, kombinatorne igre i slično)
Kantonalno takmičenje	Gradivo za općinsko takmičenje, uz sljedeću cjelinu: Razlomci	Gradivo za općinsko takmičenje, uz sljedeću cjelinu: Ugao i trougao (čitava cjelina)	Gradivo za općinsko takmičenje, uz sljedeće cjeline: Cijeli racionalni izrazi i Dirihelev princip (osnovne primjene u logičko-kombinatornim zadacima)	Gradivo za općinsko takmičenje, uz sljedeću cjelinu: Geometrijska tijela

Srednja škola – oblasti takmičenja

Nastavni plan i program sa definisanim ishodima učenja za prvi razred dostupanje na:

<https://kurikulum.ks.gov.ba/bs/elementi?predmet=Matematika>, a za II, III i IV razred srednje škole u Kantonu Sarajevo (za opći smjer) nalazi se na:

https://mo.ks.gov.ba/sites/mo.ks.gov.ba/files/npp_gimnazije - opci_smjer.pdf.

Za svaki razred se u gradivo za kantonalno takmičenje uključuje gradivo iz Nastavnog plana i programa za niže razrede, kao i gradivo za kantonalno takmičenje iz nižih razreda (ovo važi i za prvi

razred, tj. gradivo za prvi razred uključuje gradivo s kantonalnog takmičenja za deveti razred osnovne škole). Osim toga, uključene su sljedeće cjeline iz nastavnog plana i programa za odgovarajući razred:

Nivo	1. razred	2. razred	3. razred	4. razred
Kantonalno takmičenje	1.Algebarski izrazi 2.Geometrija u ravni	1. Homotetija i sličnost 2. Stepeni i korijeni 3. Skup kompleksnih brojeva 4. Kvadratna funkcija, kvadratne jednačine i nejednačine 4. Jednačine višeg reda 5. Iracionalne jednačine i nejednačine	1. Trigonometrija 2. Analitička geometrija u ravni	1. Matematička indukcija 2. Kombinatorika i binomni obrazac 3. Trigonometrijski oblik kompleksnog broja

3.6.4. Informacije o testu

Na kantonalnom takmičenju učenika osnovnih i srednjih škola, učenici rješavaju pet zadataka. Ukupan broj bodova je 100 (svaki zadatak nosi 20 bodova). Komisija za sastavljanje zadataka će se potruditi da zadaci budu poredani po težini (od lakših ka težim).

3.6.5. Dinamika takmičenja

- (1) Učenici dolaze na takmičenje 30 minuta prije početka takmičenja.
- (2) Izrada zadataka na kantonalnom takmičenju traje 180 minuta.
- (3) Testovi se rade pod šifrom.
- (4) Komisija za pregledanje testova učeničke radove pregleda pod šiframa, nakon čega objavljuje preliminarne rezultate (pod šiframa).
- (5) Nakon objavlјivanja preliminarnih rezultata, učenik ima pravo na žalbu (u trajanju od 24 sata vremena nakon završenog takmičenja). Pisane prigovore za kantonalni nivo, takmičari će slati na e-mail odgovorne osobe za osnovnu školu: mirela.avdibegovic@osopfalici.edu.ba i srednju školu: lejla.tuzlak@irpo.ba nakon čega će komisija u pisanoj formi dostaviti odgovor na e-mail adresu pošiljaoca prigovora s odgovorom da li je žalba uvažena.
- (6) Nakon rješavanja žalbi, Komisija otvara šifre i objavljuje konačne rezultate.

3.7. FIZIKA

Osnovna škola

3.7.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Fizika:

Datum održavanja takmičenja: 19. 4. 2023.

Mjesto održavanja takmičenja: JU OŠ "Grbavica II"

Termin održavanja takmičenja: 9,00 – 12,00

3.7.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Učenici 8. i 9. razreda osnovnih škola plasiraju se na kantonalno takmičenje ako su osvojili jedno od prva tri mesta na općinskom takmičenju. Osim navedenih učenika, na kantonalno takmičenje se plasira još 15 učenika po broju osvojenih bodova, od ukupnog broja učenika iz svih općina.

3.7.3. Kategorije / oblasti kantonalnog takmičenja / test (*struktura testa*)

Test za kantonalno takmičenje za osnovnu školu će uključivati sljedeće gradivo:

8. razred	9. razred
Gradivo za općinsko + 1. Energija i rad (rad konstantne sile, kinetička energija, potencijalna energija u polju Zemljine teže, zakon očuvanja mehaničke energije za izoliran sistem, zakon očuvanja mehaničke energije s disipativnim silama / trenjem). 2. Prosti mehanizmi	Gradivo za općinsko + 1. Elektromagnetna indukcija (Faradayev zakon elektromagnetne indukcije, Lenzovo pravilo). 2. Svjetlosne pojave (pravolinijsko prostiranje svjetlosti, refleksija, ogledala).

3.7.4. Informacije o takmičarskim zadacima

Na kantonalm takmičenju učenika osnovnih škola, učenici rješavaju četiri zadatka. Ukupan broj bodova je 100 (svaki zadatak nosi 25 bodova).

3.7.5. Dinamika takmičenja

- (1) Učenici su na takmičenje dužni doći bar 30 minuta ranije.
- (2) Izrada zadataka na kantonalm takmičenju traje 180 minuta.
- (3) Svako takmičenje učenici rade pod šifrom.
- (4) Lističe za pisanje šifre prikupit će u kovertu dežurni nastavnik ili član takmičarske komisije, koji će nakon zadnjeg prikupljenog listića istu zalijepiti.

- (5) Prilikom ulaska u učionicu u kojoj će se takmičiti učenici su dužni isključiti svoje mobilne telefone i pametne satove te iste odložiti na sto kod dežurnog nastavnika.
- (6) Pri izradi zadataka dozvoljena je jedino upotreba pribora za pisanje i crtanje i kalkulatora koji u svojoj memoriji nemaju zapamćeni tekst, formule ili drugi sličan materijal. Dežurni nastavnik ili član takmičarske komisije je u obavezi da učenika koji ne rješava zadatke samostalno, koristi nedozvoljeni pribor ili na drugi način ne poštuje propozicije, udalji s takmičenja.
- (7) Komisija za pregledanje zadatka objavljuje rezultate pregleda radova pod šiframa odmah po završenom pregledu odgovarajuće grupe. Rješenja zadatka se na vidljivo mjesto škole domaćina objavljuju odmah nakon isteka vremena za izradu zadatka.
- (8) Nakon kantonalnog takmičenja, svaki takmičar ima pravo na pisani prigovor u roku od 24 sata nakon saopštavanja preliminarnih rezultata s navedenim brojem zadatka i obrazloženjem zašto se ulaže prigovor. Pisane prigovore za kantonalni nivo, takmičari će slati na e-mail odgovorne osobe: karovic.sanelia@gmail.com, nakon čega će komisija u pisanoj formi dostaviti odgovor na e-mail adresu pošiljaoca prigovora s odgovorom da li je žalba uvažena.
- (9) Nakon rješavanja svih žalbi u roku od 24 sata, objavljuje se konačna rang-lista na službenoj internet stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo. Konačna rang-lista formira se prema ukupnom broju osvojenih bodova takmičara.
- (10) Poslije objavljivanja Konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.

Srednja škola

3.7.6. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Fizika:

Datum održavanja takmičenja: 22.3.2023.

Mjesto održavanja takmičenja: JU Prva gimnazija

Termin održavanja takmičenja: 9,00 – 12,00

3.7.7. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Za srednje škole takmičenje se provodi na školskom, kantonalnom, federalnom i državnom nivou i to za učenike od 1. do 4. razreda srednje škole.

Svi učenici svih razreda srednje škole koji žive i školju se u Kantonu Sarajevo imaju pravo da učestvuju na svim nivoima takmičenja, uključujući učenike s državljanstvom drugih zemalja.

3.7.8. Kategorije / oblasti takmičenja / test (struktura testa)

Na školsko takmičenje u srednjim školama mogu se prijaviti svi zainteresirani učenici u kategoriji razreda kojeg pohađaju.

Učenici srednjih škola se takmiče prema oblastima u fizici, i to:

- Grupa A1 – mehanika i termodynamika - I razredi;
- Grupa B – oscilacije, talasi i elektromagnetizam - II razredi;
- Grupa A3 – mehanika i termodynamika - III razredi;
- Grupa C – optika, atomska i nuklearna fizika - IV razredi.

Učenici srednjih škola se na kantonalno takmičenje plasiraju ako su osvojili jedno od prva tri mesta na školskom takmičenju.

NAPOMENA: Na kantonalm takmičenju učenici starijih razreda ne mogu se prijaviti na takmičenje u grupama nižih razreda. Dakle, isključivo učenici prvih razreda idu u grupu A1, učenici drugih razreda u grupu B, učenici III razreda u grupu A3 (izuzev učenika III razreda koji su spremni da se takmiče u grupi C) i učenici IV razreda u grupu C.

Direktni plasman na kantonalno takmičenje srednjih škola imaju učenici koji su na prethodnom kantonalm takmičenju osvojili jedno od prva tri mesta.

Test za takmičenje za srednju školu će uključivati sljedeće gradivo:

Nivo	A	B	C	D
Kantonalm	Newtonovi zakoni mehanike, ravnomjerno kretanje, kretanje pod djelovanjem konstantne sile, slaganje i razlaganje sila, kružno kretanje, rad, energija, kretanje u gravitacionom polju, neinercijalni sistemi, rotaciona kretanja, zakoni održanja, mehanika fluida.	Oscilacije, mehanički talasi, zvuk, elektrostatsko međudjelovanje, električno polje, kretanje nanelektrisane čestice u električnom polju, električni kapacitet, istosmjerna električna struja, strujna kola, magnetno polje, električna struja i magnetno polje, elektromagnetska indukcija.	Fotometrija, geometrijska optika, fizikalna optika, toplotno zračenje, fotoelektrični efekat, struktura atoma, dualna svojstva materije, atomsko jezgro, nuklearne reakcije, radioaktivnost.	/
Federalni	Sve navedeno za kantonalm nivo + Termodinamika	Sve navedeno za kantonalm nivo + Naizmjenična struja -Elektromagnetni talasi	Sve navedeno za kantonalm nivo + Elementarne čestice Poluprovodnici	Cjelokupna fizika, tj. sadržaji A, B, C i specijalna teorija relativnosti

3.7.9. Informacije o takmičarskim zadacima

Na kantonalm takmičenju srednjih škola, učenici rješavaju četiri zadatka. Ukupan broj bodova je 100 (svaki zadatak nosi 25 bodova).

3.7.10. Dinamika takmičenja

- (1) Učenici su na takmičenje dužni doći bar 30 minuta ranije.
- (2) Izrada zadataka na kantonalm takmičenju za srednje škole traje 180 minuta
- (3) Svako takmičenje učenici rade pod šifrom.
- (4) Lističe za pisanje šifre prikupit će u kovertu dežurni nastavnik ili član takmičarske komisije, koji će nakon zadnjeg prikupljenog listića istu zalijepiti.
- (5) Prilikom ulaska u učionicu u kojoj će se takmičiti učenici su dužni isključiti svoje mobilne telefone i pametne satove te iste odložiti na sto kod dežurnog nastavnika.
- (6) Pri izradi zadataka dozvoljena je jedino upotreba pribora za pisanje i crtanje i kalkulatora koji u svojoj memoriji nemaju zapamćeni tekst, formule ili drugi sličan materijal. Dežurni nastavnik ili član takmičarske komisije je u obavezi da učenika koji ne rješava zadatke samostalno, koristi nedozvoljeni pribor ili na drugi način ne poštuje propozicije, udalji s takmičenja.
- (7) Komisija za pregledanje zadataka objavljuje rezultate pregleda radova pod šiframa odmah po završenom pregledu odgovarajuće grupe. Rješenja zadataka se na vidljivo mjesto škole domaćina objavljuju odmah nakon isteka vremena za izradu zadataka.
- (8) Nakon kantonalnog takmičenja, svaki takmičar ima pravo na pisani prigovor u roku od 24 sata nakon saopštavanja preliminarnih rezultata s navedenim brojem zadatka i obrazloženjem zašto se ulaže prigovor. Pisane prigovore za kantonalni nivo, takmičari će slati na e-mail odgovorne osobe: jasmina.balukovic@2gimnazija.edu.ba, nakon čega će komisija u pisanoj formi dostaviti odgovor na e-mail adresu pošiljaoca prigovora s odgovorom da li je žalba uvažena.
- (9) Nakon rješavanja svih žalbi u roku od 24h, objavljuje se konačna rang-lista na službenoj internet stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo. Konačna rang-lista formira se prema ukupnom broju osvojenih bodova takmičara.
- (10) Poslije objavljivanja Konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.

3.8. INFORMATIKA

OSNOVNA ŠKOLA

3.8.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Informatika:

Datum održavanja takmičenja: 27. 3. 2023.

Mjesto održavanja takmičenja: Prirodno-matematički fakultet

Termin održavanja takmičenja: 9,00

1. SILABUS KANTONALNOG TAKMIČENJA IZ INFORMATIKE (pregled oblasti i tema koje su obuhvaćene takmičarskim zadacima)

Znanja iz domena osnovne računarske pismenosti koja su preduslov za učešće na takmičenju su:

- Upotreba uobičajenih pomoćnih aplikacija u operativnom sistemu;
- Upotreba integrisanog razvojnog okruženja (IDE);
- Rad sa datotečnim sistemom (kreiranje direktorija/foldera, kopiranje, premještanje i brisanje datoteka).

(1) MATEMATIKA

- Cijeli brojevi (eng. integers) i brojevni sistemi;
- Matematičke operacije i poređenja;
- Osobine cijelih brojeva (pozitivni/negativni, parni/neparni, djeljivost, prosti brojevi);
- Razlomci;
- Tačke u Dekartovom koordinatnom sistemu (dvodimenzionalnom);
- Euklidova udaljenost (Pitagorina teorema);
- Osnovni geometrijski oblici (trougao, pravougaonik, kvadrat, krug).

(2) OSNOVE PROGRAMIRANJA, STRUKTURE PODATAKA I ALGORITMI

- Osnove sintakse i semantike programskog jezika C++ ili QBASIC;
- Promjenljive (varijable), tipovi podataka (boolean, integer, double, character), izrazi, naredba dodjele;
- Jednostavan ulaz/izlaz (unos sa tastature i ispis u konzolu);
- Uslovi i grananje;
- Petlje;
- Funkcije, proslijedivanje parametara;
- Struktura dekompozicija problema (razbijanje problema na podprobleme);
- Nizovi (arrays), stringovi (strings);
- Matrice (dvodimenzionalni nizovi);
- Algoritmi za konverziju brojevnih sistema;
- Provjera prostosti broja;
- Jednostavnije strategije dizajna petlje;

- Manipulacija nizovima (popunjavanje, traženje minimalnog/maksimalnog elementa u nizu, modifikovanje elemenata niza, parcijalne sume, sekvencijalna obrada članova);
- Lociranje tačke u osnovnim geometrijskim oblicima (kružnica, pravougaonik, kvadrat).

3.8.2. Učesnici takmičenja i način prijave

Učesnici kantonalnog takmičenja su učenici (tročlana ekipa) škola, koje su na općinskom takmičenju osvojili prvo mjesto. Pored učenika koji su se na kantonalno takmičenje plasirali po osnovu rezultata sa općinskog takmičenja, organizator će pozvati i ekipe koje su imale najbolje rezultate na općinskom takmičenju do popune broja. Do popune broja sa jedne općine mogu biti pozvane najviše dvije ekipe. Učenici se na takmičenju takmiče pojedinačno, a ne ekipno. Učenici iz iste škole ne mogu raditi zadatke sjedeći za susjednim računarima.

Spisak učenika za kantonalno takmičenje formira se na osnovu izvještaja sa općinskog takmičenja.

Spisak kvalifikovanih učenika za kantonalno takmičenje, dostavlja se školama iz kojih učenici dolaze kako bi se moglo planirati adekvatno učešće učenika.

3.8.3. Dinamika i okvirni program takmičenja

- (1) Učenici dolaze najkasnije pola sata prije početka takmičenja.
- (2) Pola sata prije početka takmičenja počinje razmještanje učenika po učionicama, uz uslov da učenici iz istih škola ne smiju biti na susjednim računarima.
- (3) Prije početka takmičenja učenici će preuzeti šifre i zadatke.
- (4) Učenici trebaju sjediti za računarima 15 minuta prije početka takmičenja.
- (5) Učenicima se dostavlja web-adresa na kojoj mogu pristupiti sistemu za ocjenjivanje, koji će koristiti za slanje rješenja. Eventualni problemi vezani za pristup sistemu moraju se riješiti prije početka takmičenja, u suprotnom se početak takmičenja odgađa za neophodan period.
- (6) Takmičenje počinje u unaprijed određenom terminu, osim u slučaju tehničkih problema (pogledati stavku 5).
- (7) Nakon završetka takmičenja, učenici izlaze iz učionica/kabineta.
- (8) Po završetku takmičenja rješenja se pregledaju automatski na sistemu.
- (9) Period žalbi počinje po objavi preliminarnih rezultata. Preliminarni rezultati poznati su već na završetku takmičenja, a objavljaju se najdalje pola sata nakon završetka takmičenja.
- (10) Objavlјivanjem preliminarnih rezultata počinje period slanja žalbi, koji traje 1 sat. Učenici ili njihovi nastavnici u tom periodu mogu poslati e-mail na unaprijed određenu adresu sa žalbom, uz obrazloženje, na bodovanje jednog ili više zadataka. Žalbe se mogu dostaviti na mail: mbrahim2706@hotmail.com
- (11) Obrada žalbi može početi čim pristigne prva žalba, a traje onoliko koliko je neophodno da se obrade sve žalbe.
- (12) Finalni rezultati takmičenja objavljaju se nakon obrade svih žalbi, što je najkasnije dan nakon takmičenja, a optimalno na dan takmičenja.

Okvirni program takmičenja je sljedeći:

RB	VRIJEME/PERIOD	AKTIVNOST
1.	do 8:30 sati	- Dolazak učenika
2.	8:30 – 9:00	- Otvaranje takmičenja i kratko uputstvo učenicima, raspoređivanje učenika u kabinetu, obraćanje organizatora, predstavljanje članova komisije, odlaganje svih komunikacijskih uređaja na predviđeno mjesto, kratko ponavljanje uputstva i otklanjanje eventualnih nejasnoća, dostavljanje pripremljenih zadataka takmičarima.
3.	9:00 – 11:30	- Izrada zadataka
4.	11,30	- Pregled i bodovanje zadataka
5.	do 12,00	- Objavljivanje preliminarnih rezultata
6.	do 14,00	- Razmatranje eventualnih žalbi
7.	Po završetku prethodne aktivnosti, a najkasnije do 14,30 sati	- Objavljivanje konačnih rezultata takmičenja

Napomena

- Učenici su obavezni pojaviti se na takmičenju u skladu sa gore ispisanim agendom i terminima.
- Učenici su obavezni pratiti uputstva članova komisije.
- Bilo kakvo nepoštivanje uputstava, upotreba nedozvoljenih električkih ili komunikacijskih sredstava, nedozvoljena komunikacija ili ponašanje sankcionise se upozorenjem, a nakon upozorenja i diskvalifikacijom i udaljavanjem učenika/takmičara sa takmičenja. Upozorenje se iznosi usmeno. Informacija o diskvalifikaciji učenika dostavlja se na e-mail adresu škole i kontakt-osobe škole iz koje učenik dolazi.

Svi učesnici takmičenja su obavezni poštivati i provoditi sve mjere i uputstva tokom takmičenja.

SREDNJA ŠKOLA

Datum održavanja takmičenja: **5. 4. 2023.**

Mjesto održavanja takmičenja: **Prirodno-matematički fakultet**

Termin održavanja takmičenja: **9,00**

1. SILABUS KANTONALNOG TAKMIČENJA IZ INFORMATIKE (pregled oblasti i tema koje su obuhvaćene takmičarskim zadacima)

Znanja iz domena osnovne računarske pismenosti koja su preduslov za učešće na takmičenju su:

- Osnovna struktura i način rada računara (CPU, memorija, ulaz/izlaz);
- Upotreba standardnog grafičkog okruženja;
- Upotreba uobičajenih pomoćnih aplikacija u operativnom sistemu;
- Upotreba integrisanog razvojnog okruženja (IDE);
- Rad sa datotečnim sistemom (kreiranje direktorija/foldera, kopiranje, premještanje i brisanje datoteka);
- Upotreba web-preglednika i rad sa internetom (posebno: slanje datoteke putem web-preglednika)

MATEMATIKA

Osnovno znanje (očekuje se da zadatak može uraditi učesnik sa znanjem stečenim u redovnoj srednjoškolskoj nastavi, bez posebne pripreme):

- Cijeli brojevi (engl. integers) i brojevni sistemi;
- Matematičke operacije i poređenja;
- Osobine cijelih brojeva (pozitivni/negativni, parni/neparni, djeljivost, prosti brojevi /engl. primes/);
- Razlomci, postotni račun;
- Tačke u Dekartovom koordinatnom sistemu (dvodimenzionalnom), vektori;
- Euklidova udaljenost, Pitagorina teorema;
- Osnovni geometrijski oblici: trougao, pravougaonik, kvadrat, krug;
- Matematske funkcije, relacije, skupovi;
- Osnove matematske logike (logičke operacije, istinosne tabele).

Srednje (preporučujemo takmičarima da ponove ove oblasti)

- Uglovi;
- Permutacije i kombinacije;
- Faktorijel, binomni koeficijenti, Paskalova jednačina, binomni teorem;
- Neusmjereni i usmjereni grafovi;
- Strategije prolaska kroz grafove.

Napredne teme (teme koje su moguće na kantonalm takmičenju (maksimalno jedan zadatak, potrebna je posebna priprema)

- Nizovi, redovi, aritmetičke i geometrijske progresije, Fibonačijevi brojevi;
- Stabla.

Teme koje neće biti obuhvaćene kantonalnim takmičenjem, ali su moguće na državnom takmičenju iz informatike i na međunarodnoj olimpijadi (IOI)

- Duži, osobine presjeka;
- Višeugaonik (poligon);
- Dirlhleov princip;
- Napredne teme iz matematske logike (predikatska logika, modus ponens i modus tolens);
- Tehnike dokazivanja (direktan dokaz, dokaz preko kontradikcije, matematska indukcija);
- Spanning trees, decorated graphs, multigraphs.

OSNOVE PROGRAMIRANJA I STRUKTURE PODATAKA

Osnovno znanje (očekuje se da zadatak može uraditi učesnik sa znanjem stečenim u redovnoj srednjoškolskoj nastavi, bez posebne pripreme)

- Osnove sintakse i semantike programskog jezika C++;
- Promjenljive (variabile), tipovi podataka (boolean, integer, character), izrazi, naredba dodjele;
- Jednostavan ulaz/izlaz;
- Uslovi i grananje;

- Petlje;
- Funkcije, proslijedivanje parametara;
- Strukturna dekompozicija problema (razbijanje problema na podprobleme);
- Nizovi (arrays);
- Slogovi (records);
- Stringovi (strings);
- Jednostavne strategije dizajna petlje;
- Algoritmi za konverziju brojevnih sistema;
- Euklidov algoritam;
- Popunjavanje niza;
- Traženje najvećeg/najmanjeg člana u nizu;
- Sumiranje niza (uključujući parcijalne sume);
- Sekvencijalna obrada članova niza (uključujući sekvencijalno pretraživanje niza).

Srednje (preporučujemo takmičarima da ponove ove oblasti)

- Strategije rješavanja programskih zadataka;
- Pojam algoritma, uloga algoritma u procesu rješavanja zadatka;
- Strategije uklanjanja grešaka (debugging);
- Statičke (static) i globalne (global) varijable;
- Algoritmi brutalne sile (brute-force), odnosno iscrpne pretrage (exhaustive search);
- Prepoznavanje uzoraka i algoritmi za rad sa stringovima (pri čemu se ne zahtijeva razumijevanje korektnosti i efikasnosti ovih algoritama);
- Provjera da li je broj prost;
- Erastostenovo sito;
- Faktorizacija;
- Efikasno stepenovanje;
- Pomjeranje niza, izbacivanje elementa iz niza, rotiranje niza;
- Okretanje niza;
- Promjena veličine niza;
- Histogram niza (prebrojavanje članova niza);
- Binarna pretraga (binary search);
- Jednostavni algoritmi sortiranja: selection sort, insertion sort, bubble sort;
- Lociranje tačke u osnovnim geometrijskim oblicima: kružnica, pravougaonik, kvadrat.

Napredne teme (teme koje su moguće na kantonalnom takmičenju (max. jedan zadatak, potrebna je posebna priprema)

- Osobine algoritama: korektnost, efikasnost;
- Linkovane liste (linked list) - implementacija preko niza;
- Grafovi (graph) i stabla (tree) - implementacija preko niza;
- Rekurzija (recursion), jednostavne rekursivne procedure;
- Pohlepni (greedy) algoritmi;
- Operacije nad cijelim brojevima proizvoljnog broja cifara;

- Algoritmi za kretanje kroz grafove (implementirane preko niza), uključući kretanje po dubini (depth-first search - DFS) i po širini (breadth-first search - BFS);
- Algoritmi za kretanje kroz stablo (implementirano preko niza).

Teme koje neće biti obuhvaćene kantonalnim takmičenjem, ali su moguće na državnom takmičenju iz informatike i na međunarodnoj olimpijadi (IOI)

- Stekovi (stack) i redovi (queue) - implementacija preko niza;
- Gomile (heap), Fenwick-ovo stablo;
- Strategije za izbor optimalne strukture podataka;
- Apstraktni tipovi podataka (abstract data types - ADT), prioritetni red (priority queue), dinamički skup (dynamic set), dinamička mapa (dynamic map);
- Rekurzivne matematske funkcije;
- Strategije "zavadi-pa-vladaj" (divide-and-conquer);
- Formalna specifikacija algoritama, korektnost, invarijantnost;
- Asimptotska analiza gornje granice kompleksnosti, big-O notacija;
- Standardni slučajevi kompleksnosti;
- Vremenski i prostorni kompromisi u algoritmima;
- Algoritmi "zavadi-pa-vladaj" (divide-and-conquer);
- Backtracking algoritmi (rekurzivni i nerekurzivni);
- Branch-and-bound algoritmi;
- Dinamičko programiranje (dynamic programming);
- Algoritmi diskretne aproksimacije (discrete approximation);
- Quick sort, Heap sort, Merge sort;
- Algoritmi najkraćeg puta (Dijkstra, Bellman-Ford, Floyd-Warshall);
- Algoritmi minimalnog stabla (Jarnik-Prim, Kruskal);
- Topološko sortiranje;
- Algoritmi za određivanje Eulerovog puta/ciklusa;
- Osnove teorije igara, minimaks algoritmi;
- Geometrijski algoritmi (presjeci duži, lokacija tačke u poligonu, algoritmi za određivanje konveksnog omotača /convex hull/ itd.).

3.8.4. Učesnici takmičenja i način prijave

Kantonalno takmičenje za učenike srednjih škola se održava u jednoj kategoriji - svi učenici srednjih škola takmiče se zajedno, bez obzira na razred.

Svaka škola na takmičenje može poslati najviše tri učenika.

Učenici se na takmičenju takmiče pojedinačno, a ne ekipno. Učenici iz iste škole ne mogu raditi zadatke sjedeći za susjednim računarama.

Spisak učenika za kantonalno takmičenje formira se na osnovu prijava škola.

Spisak kvalifikovanih učenika za kantonalno takmičenje, dostavlja se školama iz kojih učenici dolaze, kako bi se moglo planirati adekvatno učešće učenika.

3.8.5. Dinamika takmičenja

1. Učenici dolaze najkasnije pola sata prije početka takmičenja. Ukoliko ima više mjesta takmičenja, nastavnik će biti obaviješten i obavezan je da obavijesti učenike na koje mjesto trebaju ići.
2. Pola sata prije početka takmičenja počinje razmještanje učenika po učionicama, uz uslov da učenici iz istih škola ne smiju biti na susjednim računarima.
3. Prije početka takmičenja učenici će preuzeti šifre i zadatke.
4. Učenici trebaju sjediti za računarima 15 minuta prije početka takmičenja.
5. Učenicima se dostavlja web-adresa na kojoj mogu pristupiti sistemu za ocjenjivanje, koji će koristiti za slanje rješenja. Eventualni problemi vezani za pristup sistemu moraju se riješiti prije početka takmičenja, u suprotnom se početak takmičenja odgađa za neophodan period.
6. Takmičenje počinje u unaprijed određenom terminu, osim u slučaju tehničkih problema (pogledati stavku 5).
7. Nakon završetka takmičenja, učenici izlaze iz učionica, kao i iz ustanova u kojima su radili takmičenje.
8. Po završetku takmičenja rješenja se pregledaju automatski na sistemu.
9. Period žalbi počinje najviše pola sata nakon preliminarnih rezultata. Preliminarni rezultati poznati su već na završetku takmičenja, a objavljaju se najdalje pola sata nakon završetka takmičenja.
10. Objavljinjem preliminarnih rezultata počinje period slanja žalbi, koji traje 2 sata. Učenici ili njihovi nastavnici u tom periodu mogu poslati e-mail na unaprijed određenu adresu sa žalbom, uz obrazloženje, na bodovanje jednog ili više zadataka. Žalbe se mogu dostaviti na mail: jasna.kopic@peta-gimnazija.edu.ba
11. Obrada žalbi može početi čim pristigne prva žalba, a traje onoliko koliko je neophodno da se obrade sve žalbe.
12. Finalni rezultati takmičenja objavljaju se nakon obrade svih žalbi, što je najkasnije dan nakon takmičenja, a optimalno na dan takmičenja.

3.8.6. Okvirni program takmičenja

Program takmičenja je sljedeći:

RB	VRIJEME/PERIOD	AKTIVNOST
1.	do 8,30	- Dolazak učenika
2.	8,30 – 9,00	- Otvaranje takmičenja i kratko uputstvo učenicima, raspoređivanje učenika u kabinetu, obraćanje organizatora, predstavljanje članova komisije, odlaganje svih komunikacijskih uređaja na predviđeno mjesto, kratko ponavljanje uputstva i otklanjanje eventualnih nejasnoća, dostavljanje pripremljenih zadataka takmičarima.
3.	9,00 – 11,30	- Izrada zadataka
4.	11,30	- Pregled i bodovanje zadataka
5.	do 12,00	- Objavljinje preliminarnih rezultata
6.	do 14,00	- Razmatranje eventualnih žalbi

7.	Po završetku prethodne aktivnosti, a najkasnije do 14:30 sati	- Objavljivanje konačnih rezultata takmičenja
----	---	---

Svi učesnici takmičenja su obavezni poštivati i provoditi sve mjere i uputstva tokom takmičenja.

Napomena:

- Učenici su obavezni pojaviti se na takmičenju u skladu sa gore ispisanim agendom i terminima iz iste.
- Učenici su obavezni pratiti uputstva članova komisije.
- Bilo kakvo nepoštivanje uputstava komisije, upotreba nedozvoljenih elektroničkih ili komunikacijskih sredstava, nedozvoljena komunikacija ili ponašanje sankcionise se upozorenjem, a nakon upozorenja i diskvalifikacijom i udaljavanjem učenika/takmičara sa takmičenja. Upozorenje se iznosi usmeno. Informacija o diskvalifikaciji učenika dostavlja se na e-mail adresu škole i kontakt-osobe škole iz koje učenik dolazi.

3.9. TEHNIČKA KULTURA

3.9.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i vrijeme početka takmičenja za učenike osnovnih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Tehnička kultura:

Datum održavanja takmičenja: **18. 5. 2023.**

Mjesto održavanja takmičenja: **Maarif Schools of Sarajevo**

Termin održavanja takmičenja: **9,00**

3.9.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Na kantonalm takmičenju učestvuju ekipe koje su se plasirale s općinskim takmičenja, po kvotama za svaku općinu. Ukupno je 20 ekipa. Ekipu čine po jedan učenik od V do IX razreda, ukupno 5 učenika, koji su na općinskim takmičenjima ostvarili najbolji plasman.

Pojedinačni plasman učenika se ostvaruje na osnovu broja osvojenih bodova na testu po razredu, od V do IX. Pravo učešća na kantonalm takmičenju u pojedinačnoj konkurenciji imaju učenici koji su osvojili jedno od prva tri mjesta na općinskom takmičenju i učenici koji su osvojili više od 80% bodova na testu.

Ekipni plasman se ostvaruje na način da se sabiju bodovi ekipe / škole s testova svih pet takmičara i bodovi koje je ekipa / škola ostvarila na praktičnom radu.

3.9.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test (struktura testa)

Takmičenje se sastoji od:

1. **Teoretskog dijela** – test znanja za učenike **V, VI, VII, VIII i IX razreda**. Testovi obuhvataju materiju iz nastave Tehničke kulture za odgovarajući razred, po važećim udžbenicima i NPiP-om. Učenici kao ekipa na testiranju mogu osvojiti maksimalno 250 bodova.
2. **Praktičnog dijela** – izrada praktičnog rada se realizuje prema tehničkom crtežu koji će biti dodijeljen na dan takmičenja. Upute za realizaciju, pripremu materijala i alata, uz naznačenu oblast, temu i opis zadatka, dostavljaju se školama 15 dana prije takmičenja.

Prvo se održava teoretski dio, a zatim praktični dio.

Teoretski dio traje 60 minuta, a praktični dio 120 minuta.

Svaka ekipa, pored teoretskog i praktičnog rada, obavezna je imati izložbu radova iz nastave Tehničke kulture i Osnova tehnike od V do IX razreda, koji se neće bodovati.

U slučaju da ekipa / škola na dan takmičenja nema izložen rad za određeni razred, toj ekipi se umanjuje broj bodova ukupnog plasmana za 10, za svaki rad koji nema izložen.

3.9.4. Dinamika takmičenja

Ekipe/škole dolaze pola sata prije početka takmičenja.

Komisije i članovi komisija:

* Komisija za testove i praktičan rad na kantonalm nivou (predsjednik i dva člana) za V, VI, VII, VIII i IX razred.

Teoretski dio takmičenja se sastoji od 10 pitanja za učenike **V, VI, VII, VIII i IX razreda** i traje 60 minuta. Maksimalan broj bodova po testu koji učenik može ostvariti je 50 bodova, pri čemu se odgovori boduju prema sljedećoj tabeli:

Broj pitanja	Broj bodova	Maksimalan broj bodova
1, 2 i 3	3 boda po pitanju	maksimalan broj bodova je 9
4, 5, 6 i 7	5 bodova po pitanju	maksimalan broj bodova je 20
8, 9 i 10	7 bodova po pitanju	maksimalan broj bodova je 21

Na praktičnom dijelu takmičenja, ekipa je potpuna s 5 članova. Čine je učenici koji su radili testove. Ekipa / škole će najkasnije 15 dana prije takmičenja dobiti upute za realizaciju, pripremu materijala i alata uz naznačenu oblast, temu i opis zadatka, a tehničku dokumentaciju – crtež na dan takmičenja. Za praktičan rad ekipa / škola je obavezna obezbijediti sve što je potrebno za njegovu izradu (alat, mašine, pribor i materijal, prema ranije dostavljenoj specifikaciji).

Sve što nije navedeno u specifikaciji koju ekipa / škole dobiju prije realizacije takmičenja ne može biti korišteno u izradi praktičnog rada.

Sve suprotno prethodnom stavu smatraće se povredom Propozicija i biti sankcionisano od strane Komisije.

Praktični dio se radi na dan takmičenja i traje maksimalno 120 minuta. Maksimalan broj bodova ekipa / škole je 50, pri čemu se boduju sljedeći elementi:

- tačnost i preciznost izrade,
- funkcionalnost uređaja, ako nije u pitanju maketa,
- ekonomičnost materijala,
- estetski izgled rada,
- izvještaj o obavljenom praktičnom radu, redoslijed radnih operacija i kratak opis rada.

Elementi	Bodovi
Tačnost i preciznost izrade	maksimalan broj bodova je 10
Funkcionalnost	maksimalan broj bodova je 10
Ekonomičnost materijala	maksimalan broj bodova je 10
Estetski izgled	maksimalan broj bodova je 10
Izvještaj o obavljenom praktičnom radu	maksimalan broj bodova je 10

Pravo učešća na **kantonalm takmičenju** u ekipnoj konkurenciji imaju učenici, članovi ekipa / škole, koji su ostvarili jedno od prva tri mesta u ekipnom plasmanu, uvažavajući kvote svake općine. Pravo učešća na **federalnom nivou** takmičenja imaju četiri prvoplasirane ekipa / škole s područja Kantona Sarajevo.

- Preliminarnu rang-listu koordinator / voditelj takmičenja šalje na mail-adrese svih škola u roku od 24 sata od početka takmičenja.
- Učesnik takmičenja ima pravo na uvid u rad u dogovoru s voditeljem takmičenja / koordinatorom. Takoder, učenik ima pravo na pisani prigovor u roku od 24 sata nakon saopštavanja preliminarnih rezultata, s precizno navedenim brojem zadatka i obrazloženjem zašto se ulaže prigovor.
- Pisane prigovore takmičari će slati na e-mail odgovorne osobe: **aida.hamidovic82@gmail.com**, nakon čega će Komisija u pisanoj formi dostaviti odgovor na e-mail adresu pošiljaoca prigovora.
- Nakon rješavanja svih žalbi u roku od 48 sati, objavljuje se konačna rang-lista na službenoj internetskoj stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo. Konačna rang-lista formira se prema ukupnom broju osvojenih bodova svih ekipa.
- Poslije objavljinjanja Konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje

3.10. ROBOTIKA

3.10.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih Kantona Sarajevo iz oblasti Robotika:

Datum održavanja takmičenja: 22. 5. 2023.

Mjesto održavanja takmičenja: JU Treća osnovna škola Iličići

Termin održavanja takmičenja: 9,00

3.10.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Takmičenje iz oblasti Robotika je predviđeno za učenike VII razreda osnovne škole u Kantonu Sarajevo. Na kantonalm takmičenju iz oblasti Robotika će učestvovati do 15 ekipa i to: prvorangirani učesnici sa općinskih takmičenja i učesnici koji su ostvarili najbolji rezultat (broj bodova+vrijeme), a nisu prvorangirani. Poziv će dobiti nakon sumiranja svih rezultata sa općinskih takmičenja.

Osnovna škola

Za osnovne škole takmičenje se provodi na školskom, općinskom, kantonalm i državnom nivou i to za učenike VII razreda. Iznimno i uz odgovarajuću preporuku predmetnog nastavnika moguće je da na takmičenju učestvuju i učenici nižeg razreda jer se učenici takmiče kao tim.

3.10.3. Organizacija takmičenja

- (1) Škola-domaćin treba organizovati prostor za provođenje takmičenja i po potrebi računare/laptote sa softverom za programiranje mBot robota.
- (2) Oprema koja se koristi na takmičenju je isklučivo Makeblock – Mbot robot.

3.10.4. Pravo na učešće

- (1) Na kantonalm takmičenju iz oblasti Robotika učestvuje maksimalno 15 timova.
- (2) Pravo na učešće imaju prvorangirani učesnici sa općinskih takmičenja i učesnici koji su ostvarili najbolji rezultat (broj bodova + vrijeme) a nisu prvorangirani za koje će dobiti poziv nakon sumiranja svih rezultata sa općinskih takmičenja.
- (3) Ekipa škole se takmiči sa vlastitom (školskom) mBot opremom.
- (4) Ekipu čine dva člana koja predstavljaju školski tim.
- (5) Prijave za takmičenje će se realizovati putem forme koja će biti dostavljena na škole.
- (6) Škola može prijaviti samo jedan tim za takmičenje.

3.10.5. Upute o realizaciji kantonalnog takmičenja

- (1) Kantonalno takmičenje se provodi u jednoj od škola sa područja Kantona Sarajevo.
- (2) Škola domaćin dužna je osigurati salu ili (hol škole) sa po jednom klupom za svaku prijavljenu školu na takmičenje, računare/laptote, stolice i priključak na struju.
- (3) Konačna rang-lista se formira na osnovu najboljeg rezultata od 3 pokušaja.
- (4) Izrada zadatka traje 60 minuta.
- (5) Na kantonalnom takmičenju izvršit će se rangiranje ekipa.

3.10.6. Komisija za pregled učeničkih radova

- (1) Komisiju imenuje Institut za razvoj preduniverzitskog obrazovanja.
- (2) Komisija se sastoji od 4 člana (predsjednik i tri člana).
- (3) Komisija je toku takmičenja zadužena za: mjerjenje vremena vožnje i formiranje rang-liste.

3.10.7. Dinamika takmičenja

- (1) Takmičenje se sastoji od jednog zadatka
- (2) Programiranje i testiranje zadatka traje 60 minuta.
- (3) Učenici nakon pripreme programa imaju tri pokušaja za bodovanje u roku od 90 minuta.
- (4) Komisija računa broj bodova koje je robot prešao na stazi i mjeri vrijeme za koje je robot izvršio određeni zadatak.
- (5) Rangiranje se vrši prema najboljem rezultatu (rezultat = broj bodova + vrijeme). Ukoliko se desi da ekipa imaju isti broj bodova tada će se gledati koja je ekipa prije završila stazu.
- (6) Svaki izlazak sa staze smatra se kraj bodovanja za ekipu.

3.11. GEOGRAFIJA/ZEMLJOPIS

3.11.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Geografija:

OSNOVNA ŠKOLA

Datum održavanja takmičenja: **29. 3. 2023.**

Mjesto održavanja takmičenja: **JU OŠ „Čengić Vila I“**

Termin održavanja takmičenja: **9,00-10,00**

SREDNJA ŠKOLA

Datum održavanja takmičenja: **27. 4. 2023.**

Mjesto održavanja takmičenja: **Prva bošnjačka gimnazija**

Termin održavanja takmičenja: **9,00-10,00**

3.11.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Osnovna škola – IX razred

Srednja škola – I, II razred I nivo i III, IV razred II nivo

3.11.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test (*struktura testa*)

Osnovna škola – oblasti takmičenja: Regionalna geografija Bosne i Hercegovine, Kartografija, Litosfera.

Osnovna škola – struktura testa: 40% Regionalna geografija Bosne i Hercegovine, 30% Kartografija, 30% Litosfera.

Srednja škola – oblasti takmičenja za I nivo (I, II razred): Fizička geografija, Kartografija, Demografija i Astronomija.

Srednja škola I nivo – struktura testa: po 25% iz svih oblasti takmičenja.

Srednja škola – oblasti takmičenja za II nivo (III, IV razred): Geografija naselja sa prostornim planiranjem, Ekonomski geografija i Turistička geografija.

Srednja škola II nivo – struktura testa: po 33,3% iz svih oblasti takmičenja.

3.11.4. Dinamika takmičenja

8,30 – dolazak takmičara i prijavljivanje ekipa dežurnom nastavniku

8,30 – 8,45 – raspoređivanje učenika u pratnji dežurnog nastavnika

- Izvlačenje i upisivanje šifri

- Preuzimanje i kovertiranje šifri

- Podjela zadataka i davanje uputa za rad

9:00 - 10:00 – izrada zadataka /60 minuta/,

- Po isteku vremena dežurni nastavnik preuzima rade i predaje ih rukovoditelju takmičenja, nakon čega rade preuzima Komisija za pregledanje i bodovanje.
- Preliminarnu rang listu koordinator / voditelj takmičenja šalje svim školama na službenu e-mail adresu u roku od 24 sata od početka takmičenja.
- Učesnik takmičenja ima pravo uvida u svoj rad u dogovoru s voditeljem takmičenja /koordinatorom. Također, učenik ima pravo na pisani prigovor u roku od 24 sata nakon saopštavanja preliminarnih rezultata s precizno navedenim brojem zadataka i obrazloženjem zašto se ulaže prigovor.
- Pisane prigovore takmičari će slati na e-mail odgovorne osobe: sead.srna@bosnjackagim.edu.ba nakon čega će Komisija u pisanoj formi dostaviti odgovor na žalbu na e-mail adresu pošiljaoca prigovora.
- Nakon rješavanja svih žalbi u roku od 48 sati, objavljuje se konačna rang-lista na službenoj internet stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo. Konačna rang-lista formira se prema ukupnom broju osvojenih bodova takmičara.
- Poslije objavljanja Konačne rang liste, žalbe se ne uzimaju u razmatranje.

3.12. HISTORIJA BOSNE I HERCEGOVINE

3.12.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i učešću Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuje se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet/oblast Historija Bosne i Hercegovine:

Datum održavanja takmičenja: **15. 5. 2023.**

Mjesto održavanja takmičenja: **JU OŠ „Alija Nametak“**

Termin održavanja takmičenja: **9,00**

3.12.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja

Učenici VII razreda osnovnih škola Kantona Sarajevo.

3.12.3. Oblast i tema

Fokus takmičenja iz predmeta Historija za učenike osnovnih škola u školskoj 2022/23. godini je na tematskoj oblasti **Srednjovjekovna bosanska država** s obzirom na važnost isticanja korijena bosanske državnosti i kulturno-historijskog nasljeđa srednjeg vijeka.

Odabir teme i način njene realizacije kroz takmičenje temeljen je ishodima učenja predmetnog kurikuluma za historiju Kantona Sarajevo i Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa u Bosni i Hercegovini te u fokusu ima sljedeća postignuća učenika:

- pokazuje drugima historijsko znanje i razumijevanje;
- tumači prošlost na temelju didaktički oblikovanih historijskih izvora i razumije šta sve može utjecati na pisanje historije;
- otkriva različita historijska stajališta na historijske događaje i određuje kontekst u kojem su ta gledišta nastala (kritičko mišljenje);
- koristi se različitim načinima prikazivanja historijskog vremena i hronologije;
- razumije historijska razdoblja i kako su povezani događaji u njima; objašnjava glavne pravce, procese i probleme iz prošlosti smještajući ljude i događaje u vremenski i prostorni okvir;
- objašnjava kako su glavni događaji u vremenu povezani jedan s drugim, i rekonstruira, prati i tumači određene oblike (društvene, ekonomске, kulturne, religijske, političke, te svakodnevni život) društva u različitim kontekstima kroz vrijeme i kroz različita historijska razdoblja;
- razumije trajanje nekih ideja u vremenu i kako preplitanjem određenih ideja i historijskih događaja može doći do novih historijskih obrazaca;
- utvrđuje na koji način dolazi do promjena u različitim historijskim razdobljima; objašnjava kako se neki oblici mogu promijeniti, dok drugi ostaju isti; razumije složenost promjena i njihov utjecaj ne samo na politiku i tehnologiju već i na vrijednosti i vjerovanja; utvrđuje ključne prekretnice u svjetskoj historiji i određuje uzroke koji su doveli do promjena i dugoročnih posljedica tih promjena;

- ukazuje na povezanost između određenih historijskih događaja i širih društvenih, ekonomskih i političkih pravaca i razvoja;
- razumije složenost historijskih uzroka i posljedica, kao i ograničenja da se utvrdi uzrok i posljedica.

3.12.4. Uputstva

U skladu sa ishodima učenja za nastavu Historije te na temelju Bloomove taksonomije u kojima kreacija predstavlja najviši nivo ostvarenosti ishoda učenici svojim istraživanjem i promišljanjem o temi Srednjovjekovna bosanska država trebaju kreirati prezentacije u vidu izložbi, video-zapisa, igrokaza, recitala, interaktivnih prezentacija i sl., koji će se bazirati na historijskim činjenicama, ali kroz koje će se pokazati funkcionalna primjena historijskog znanja i razumijevanja.

Od učenika se očekuje da demonstriraju znanja i vještine:

1. prikupljanja i korištenja dostupnih izvora o srednjovjekovnoj bosanskoj državi;
2. analize izvora i komparacije sa udžbeničkom i stručnom literaturom;
3. rekonstrukcije i tumačenja najznačajnijih historijskih događaja koji se vezuju za srednjovjekovnu bosansku državu, ukazujući na najznačajnije ličnosti, unutrašnje i vanjske političke prilike iz vremena njenog postojanja te stavljajući naglasak na uzroke i posljedice najznačajnijih događaja koji su bili prekretnice u prošlosti Srednjovjekovne Bosne;
4. predstavljanje društvenih, privrednih i kulturnih prilika u Srednjovjekovnoj bosanskoj državi te posebnosti koji se vežu za ovaj period (crkvene prilike; stećci kao poseban izraz sepulkralne umjetnosti);
5. ocjena važnosti baštine srednjovjekovne bosanske države (Koje vrijednosti srednjovjekovne bosanske države danas baštinimo i zašto su nam važne?);
6. Prezentiranje dobijenih rezultata istraživanja u vidu interaktivnih prezentacija (igrokaz, video materijali, izložbe, recitali i sl.) u maksimalnom trajanju od 10 minuta.

Ovakva vrsta pristupa takmičenju promovira primjenu vještina i ishoda učenja iz predmeta historija na najvišem nivou. Kroz ovaj vid rada ističe se primjena historijskog znanja, kritičkog mišljenja i promišljanja o važnosti srednjovjekovne baštine za današnje vrijeme. Kroz ovaj vid rada promovira se i multidisciplinarni pristup prezentaciji teme kroz uključivanje znanja i vještina iz bosanskog jezika, likovne i muzičke kulture, informatike, geografije itd.

Radovi su rezultat rada grupa do 6 učenika.

Svi radovi imaju mogućnost dalje prezentacije u smislu dalje popularizacije historije srednjovjekovne bosanske države te korištenja kao edukativnog materijala za nastavu historije.

3.12.5. Dinamika takmičenja

1. Registracija učenika – dolazak učenika pola sata prije početka takmičenja.
2. Objašnjenje propozicija učešća te uputa za takmičare.
3. Dostavljanje pripremljenih radova na USB-u i na mail adresu škole u kojoj se takmičenje održava osansa.edu@osansa.edu.ba, najkasnije pola sata prije takmičenja.

4. Organiziranje javne prezentacije priređenih radova učenika u trajanju do 10 minuta, koji bi obuhvatao predstavljanje učeničkih prezentacija - svake grupa učenika će kroz kratki razgovor objasniti postupak rada primjenjen na obradi teme i značaj svoje prezentacije.
5. Ocjenjivanje radova - Stručna komisija ima pravo u okviru razgovora postaviti pitanja koja se odnose na razumjevanje predstavljene teme a u vezi sa prezentacijom, što će pomoći u konačnom vrednovanju prezentacija (npr. Zbog čega je u prezentaciji naglasak stavljen na određenu historijsku ličnost; u čemu se ogleda njen značaj?).

3.12.6. Upute i kriteriji za evaluaciju

Primjer evaluacijskog formulara za učeničke radove
PREZENTACIJA GRUPE IZ ŠKOLE _____

- 1. U prezentacijama je jasno izražen i primjenjen hronološki princip.**

1	2	3	4	5
☐				

- 2. U prezentiranom radu vidljivo je korištenje i predstavljanje historijskih izvora.**

1	2	3	4	5
☐				

- 3. U prezentaciji su predstavljene ličnosti značajne za obradenu temu.**

Navesti koje ličnosti: _____

1	2	3	4	5
☐				

- 4. Kroz prezentaciju se osim političke historije obrađuju ekonomske, društvene i kulturne prilike srednjovjekovne Bosne.**

Navesti šta je prezentirano:

1	2	3	4	5
☐				

- 5. Kroz prezentaciju su naglašeni i objašnjeni neki od najznačajnijih fenomena vezanih za srednjovjekovnu bosansku državu.**

Navesti koji fenomeni:

1	2	3	4	5
☐				

- 6. U prezentaciji je primjenjen multiperspektivan pristup.**

Navesti šta je i na koji način prezentirano:

1	2	3	4	5
☐				

- 7. Kroz prezentaciju je naglašena ocjena značaja baštine srednjovjekovne bosanske države**

Navesti šta je i na koji način prezentirano:

1	2	3	4	5
☐				

- 8. U pripremu prezentacije su zastupljeni elementi više predmeta (Likovna kultura, Muzička kultura, Geografija, B/H/S jezik i književnost, itd).
Navesti šta je i na koji način prezentirano:**

1	2	3	4	5
☐				

- 9. Opći dojam o prezentaciji.
Dati obrazloženje za dodijeljene bodove**
-

1	2	3	4	5
☐				

- 10. Kvalitet usmenog izlaganja, povezanosti i skladnosti grupe pri izlaganju.**

1	2	3	4	5
☐				

UKUPNO BODOVA:

ČLAN KOMISIJE I POTPIS:

DATUM:

3.12.7. Preporučena literatura

Udžbenici

- Dervišagić, Edis, Hadžija Hadžiabdić, Alen Mulić, Vahidin Mehić, *Historija 7*, Sarajevo: Bosanska knjiga, 2010.
- Šabotić, Izet, Mirza Čehajić, *Historija 7*, "Vrijeme" Zenica, "Nam" Tuzla 2010. Azerina Muminović, Safer Muminović, Historija 7, Svjetlost, Sarajevo 2010.

Literatura

- Esad Kurtović, Kratka historija srednjovjekovne Bosne, Sarajevo 2019, 144 str.

Dodatna literatura

- Emir Durmišević, Kraljevi i kraljice Bosne, Buybook, Sarajevo 2019.
- Emir O. Filipović, Bosansko kraljevstvo, Mladinska knjiga, Sarajevo 2017.
- Emir O. Filipović (ur.), Žene u srednjovjekovnoj Bosni (Women in Medieval Bosnia), Sarajevo, 2015, 255 pp.

Nastavnici koji pripremaju učenike mogu koristiti svu drugu literaturu koja im stoji na raspolaganju.

3.13. GRAĐANSKO OBRAZOVANJE/DEMOKRATIJA I LJUDSKA PRAVA

„PROJEKT GRAĐANIN“

3.13.1. I - Cilj i sadržaj „Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ praktične nastave

„Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ praktični je dio predmetne nastave građanskog obrazovanja i obavezni dio Nastavnog plana i programa u osnovnim i srednjim školama.

U problemskoj nastavi „Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ učenici i učenice demonstriraju:

- primjenu znanja koja su usvojili u teorijskom dijelu predmetne nastave Građanskog obrazovanja u prepoznavanju, analiziranju i rješavanju različitih problema javne politike i prepoznavanju nivoa, grana i institucija vlasti nadležnih za njihovo rješavanje;
- razvijene građanske vještine i dispozicije za kompetentno, aktivno i odgovorno učešće u procesima javnog odlučivanja o različitim pitanjima od javnog značaja;
- razumijevanje načina javnog odlučivanja - ciklusa donošenja javne politike i mehanizama putem kojih građani i građanke mogu djelovati na sadržaj usvojenih mjera (davati svoje prijedloge novih politika, iznositi prigovore na predložene mjere javne politike ili davati prijedloge za izmjene i dopune postojećih – ranije usvojenih mjera javne politike);
- vještine kritičkog promišljanja; znanja i vještine argumentovanog zauzimanja i iznošenja stava/stavova o nekom pitanju/ima, kao i prezentacijske vještine, te znanja i vještine javnog zagovaranja.

U fokusu „Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ problemske nastave je razumijevanje ciklusa javne politike, podjele i strukture vlasti, procedura predlaganja, usvajanja, izmjena i dopuna zakona i drugih mjera javne politike kao i mehanizama direktnе participacije građana u tim procesima.

Za učenike to znači zadatke koji uključuju:

- prepoznavanje problema javne politike u društvu;
- jasnu identifikaciju uzroka i posljedica prepoznatih problema;
- pravilno identifikovanje institucija vlasti nadležnih za rješavanje prepoznatih problema;
- analiziranje prednosti i nedostataka postojećih mjera javne politike koje tretiraju odabrani problem i mogućih alternativnih rješenja;
- izbor optimalnog rješenja, ocjena ustavnosti i očekivane efikasnosti predloženog rješenja;
- prepoznavanje institucije/a nadležne/ih za usvajanje mјere javne politike, koja je predložena kao novo rješenje problema – politika razreda,
- provedbu kampanje javnog zagovaranja kojom se želi osigurati podrška javnosti za usvajanje nove i/ili izmjena i dopuna postojeće mјere javne politike.

Rezultati rada predstavljaju su u digitalnom portfoliju praktične nastave, čiji će sadržaj i obim detaljnije biti predstavljen u drugom poglavljju.

Individualni rad učenika i njihov doprinos u radu na „Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ portfolija vrednuje se kao individualni uspjeh učenika u praktičnoj nastavi, odnosno u drugom polugodištu predmetne nastave Građanskog obrazovanja.

3.13.2. II - Portfolio praktične nastave

Portfolio „Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ praktične nastave produkt je zajedničkog rada svih učenika i učenica u odjeljenju i čine ga dva dijela:

- dio za izlaganje,
- dio za dokumentaciju.

Dio za izlaganje u digitalnom je portfoliju predstavljen u formi Power Point prezentacije jedinstvenog formata i dizajna (uzorka). U njega učenici unose:

- I. OBJAŠNJENJE PROBLEMA, odnosno, informacije o problemu javne politike koji odjeljenje istražuje, njegovoj rasprostranjenosti, karakteru problema javne politike, uzrocima, posljedicama i značaju, odnosno potrebi hitnog rješavanja prepoznatog problema;
- II. ALTERNATIVNE MJERE JAVNE POLITIKE - analizu prednosti i nedostatka postojećih rješenja - postojećih mjeru javne politike; predstavljanje alternativnih rješenja, odnosno analize prednosti i nedostataka svih alternativnih rješenja: a) mjeru javne politike koje predlažu i čije usvajanje zagovaraju: opozicija, niži nivoi vlasti, stručne komisije, stručnjaci i udruženja stručnjaka, aktivni sindikati, nevladine organizacije, druge interesne grupe građana ili b) onih mjeru javne politika, koje su za iste i slične probleme usvojila zakonodavna tijela i/ili su ih usvojila i provode vlade drugih država, entiteta, kantona, odnosno lokalne vlasti drugih općina/opština i gradova;
- III. POLITIKA NAŠEG RAZREDA - novo rješenje, odnosno mjera/e javne politike čije usvajanje i provedbu zagovara odjeljenje, a koje mogu biti:
 - a) jedna od predstavljenih alternativnih mjeru,
 - b) kombinacija više predstavljenih, alternativnih mjeru ili
 - c) potpuno nova mjera,za koju su učenici jasno identificirali prednosti koje može donijeti u odnosu na postojeća rješenja, budžet potreban za njenu realizaciju, instituciju/e nadležnu/e za njeno usvajanje i provedbu;
- IV. NAŠ PLAN AKCIJE - javno zagovaranje koje je odjeljenje provelo s ciljem predstavljanja predložene politike široj javnosti, dobivanja podrške za predloženu mjeru, njeno konačno usvajanje i provedbu od nadležnih institucija vlasti.

Izložbeni dio portfolija završava osvrtom na naučeno. U davanju osvrta na naučeno, kao i u izradi portfolija, učestvuju svi učenici. Svoje osvrte daju individualno i oni se kao takvi pohranjuju u Dio za dokumentaciju, a sažetak svih njihovih osvrta predstavlja se na posljednjem slajdu izložbenog dijela portfolija (PPT).

Cjeline izložbenog dijela portfolija, označene rimskim brojevima od I do IV i *Osvrt na naučeno* kao završna cjelina, u digitalnom su portfoliju predstavljene prvom početnom stranicom (PPT slajd) **ljubičaste boje**. Sadržaj svake cjeline učenici unose na stranice (PPT slajd) **žute boje**, prateći naznačene naslove i dodatna pojašnjenja, komentare (*notes*) navedene ispod stranice, tj. PPT slajda. Izložbeni dio digitalnog portfolija čine i nasnimaljena video-izlaganja učenika i učenica. U svojim izlaganjima učenici predstavljaju sve što je naznačeno u izložbenom dijelu portfolija i pozivaju se na dokaze iz Dijela za dokumentaciju.

1. Svaku cjelinu, tj. svaki od 4 dijela portfolija predstavljaju po dva učenika/dvije učenice.
2. Ukupno vrijeme izlaganja, za svaku cjelinu (4 dijela portfolija), je 4 minute.

3. Ovo vrijeme izlaganja svake cjeline (4 minute), proporcionalno će podijeliti na vrijeme od 2 x 2 minute, dva učenika/dvije učenice koji/e izlažu taj dio portfolija, tu cjelinu.

Dio za dokumentaciju čine svi materijali koji dokazuju ono što je predstavljeno na izložbenom dijelu portfolija. To mogu biti:

- stručni članci, analize i medijski prilozi koji objašnjavaju prirodu, uzroke, posljedice, ozbiljnost i zastupljenost problema koji odjeljenje istražuje;
- izvodi iz javne statistike, stručne analize i rezultati zvaničnih mjerena i istraživanja;
- intervjui i izjave stručnjaka, transkripti ili video zapisi intervjua koje su sa stručnjacima i predstavnicima postupajućih institucija vodili učenici;
- ispunjeni anketni listići i detaljan sadržaj drugih provedenih analiza, istraživanja i ispitivanja stavova, čiji su zbirni rezultati predstavljeni u izložbenom dijelu portfolija;
- planovi, tlocrti i druge različite ilustracije idejnih rješenja, prostornih planova i sl;
- projekcije budžeta za predloženu novu mjeru javne politike;
- članci i videozapisi medijskih gostovanja, fotografije uličnih akcija i druga multimedija koja govori o kampanji javnog zagovaranja koju su učenici proveli.

Dio za dokumentaciju vodi se, priprema i prezentira, zasebno, za svaku cjelinu. Predstavlja se u formi PDF dokumenta predviđenog za tekst i fotografije s poveznicama (*links*) za audio i video sadržaje, odnosno foldera s PDF dokumentima za tekst i multimedijom različitih formata (audio, foto, video). Izbor sadržaja vrši se u zavisnosti od vrste istraživanog problema.

3.13.3. III Školska takmičenja

Školska takmičenja planira, priprema i vodi predmetni nastavnik/ca, odnosno svi predmetni nastavnici/e jedne škole, kao dio redovne nastave nastavnog predmeta građanskog obrazovanja.

U školskim takmičenjima učestvuju sva odjeljenja koja prate predmetnu nastavu Građanskog obrazovanja u osnovnoj školi, odnosno sva odjeljenja koja po Nastavnom planu i programu za srednje škole imaju nastavni predmet Građansko obrazovanje/ Demokratija i ljudska prava.

U svakom odjeljenju na digitalnom portfoliju praktične nastave rade svi učenici i učenice, podjeljeni u više grupe (po jedna grupa za svaku cjelinu portfolija). Oni između sebe biraju osam (8) učenika i učenica, po dvoje za svaki dio – svaku cjelinu portfolija, koji će izložiti njihov zajednički rad na školskom takmičenju.

Sudijski tim školskih takmičenja ima tri člana, koji mogu biti drugi nastavnici, članovi uprave škole, predstavnici Vijeća roditelja i/ili bivši učenici – alumni škole.

Sudijski tim školskih takmičenja u svom se radu koristi istim upitnicima i istim kriterijem vrednovanja portfolija koji se primjenjuju u „Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ takmičenjima organiziranim na višim nivoima: općinskim/opštinskim i gradskim, odnosno kantonalnim i regionalnim takmičenjima.

Učenici i učenice odjeljenja koje je proglašeno najuspješnijim na školskom takmičenju, školu predstavljaju na višim nivoima takmičenja. Oni zadržavaju pravo da, sve do općinskih/opštinskih i gradskih takmičenja, uz mentorstvo predmetnog nastavnika, dorade, dopune, pa i izmijene pobjednički protfolio. U tome im, sve do takmičenja, pomoći mogu pružiti i učenici drugih odjeljenja

njihove škole, bez prava da pobednički portfolio izlažu na općinskom/opštinskom ili gradskom takmičenju.

3.13.4. IV Viši nivoi takmičenja

Prijave za takmičenje

Predmetni nastavnik/ca dostavlja izvještaj o realiziranom školskom takmičenju i prijavljuje pobedničko odjeljenje za više nivoa takmičenja saradniku Instituta za preduniverzitetsko obrazovanje Kantona Sarajevo (sedzida.hadzic@irpo.ba).

Za prijavu na takmičenje predmetni nastavnik dostavlja portfolio pobedničkog odjeljenja školskog takmičenja koji čini:

- Izložbeni dio: PPT s nasnimljenim video-izlaganjima učenika.
- Dio za dokumentaciju: PDF file s tekstrom, fotografijama i poveznicama (*links*) za audio i video-sadržaje ili folderom s PDF dokumentima za tekst i multimedijalnim sadržajima različitih formata.

Takmičenja viših nivoa organiziraju se na nivou:

1. općine/opštine, odnosno grada – na nivou jedinice lokalne samouprave,
2. kantona, regije, odnosno distrikta.

Za organizaciju općinskih/opštinskih i gradskih takmičenja potrebne su prijave najmanje tri škole – tri školska tima.

- a) Ako se u jednoj općini/opštini, odnosno jednom gradu prijave najmanje tri školska tima za njih se organizuje općinsko/opštinsko, odnosno gradsko takmičenje. Pobjednik ovog takmičenja predstavlja njihovu općinu/opštinu, odnosno grad na kantonalmu takmičenju.
- b) Ako se u jednoj općini/opštini, odnosno jednom gradu prijavi samo jedan ili eventualno dva školska tima, nema uslova za organizaciju općinskog/opštinskog, odnosno gradskog takmičenja, a prijavljeni se tim, odnosno timovi direktno plasiraju na kantonalno takmičenje.

I općinska/opštinska, odnosno gradska i kantonalna takmičenje organiziraju se za dvije kategorije u kojima se ocjenjuju „Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ portfolija učenika i učenica:

- Kategorija 1: osnovne škole
- Kategorija 2: srednje škole (jedinstvena kategorija za gimnazije i srednje stručne škole)

Na višim nivoima takmičenja, svaku školu predstavlja samo jedan tim – pobedničko odjeljenje školskog takmičenja. Jedan predmetni nastavnik/ca može izvesti više školskih timova, unutar iste ili različitih starosnih kategorija učenika, ukoliko predaje nastavni predmet građanskog obrazovanja u više škola.

Imenovani saradnik/ca Instituta ili CIVITAS koordinator/ca najavljuje datum i vrijeme održavanja takmičenja najmanje 15 dana ranije. Iznimno, termin takmičenja se može pomjeriti ako za to postoje opravdani razlozi, koje je potrebno pismeno obrazložiti i to obrazloženje dostaviti svim predmetnim nastavnicima građanskog obrazovanja koji su svoje školske timove prijavili za takmičenje.

Viši nivoi takmičenja organiziraju se isključivo u online formatu putem različitih platformi za online učenje – učenje na daljinu, koje škole redovito koriste za ovaj format nastave i/ili platformama za videokonferencije (Zoom i slično).

Za svako takmičenje i za svaku od dvije starosne kategorije takmičara i takmičarki imenuje se po jedan tročlani sudijski tim *iz reda obučenih - certificiranih sudija* ovog takmičenja, za koje organizator takmičenja, u nominaciji, daje kratki pregled njihovih biografija, navodi godinu certifikacije i izjavu nominovanog sudije da nije u sukobu interesa i da će u svom radu i ocjeni portfolija postupati objektivno, nepristrasno i prema ovim Pravilima i smjernicama.

Tročlani sudijski tim kantonalnog takmičenja može biti sastavljen od sudija i sutkinja koji su sudili i općinska/opštinska, odnosno gradska takmičenja.

Kad god je to moguće organizator takmičenja treba predložiti i omogućiti razmjenu sudijskih timova s drugim kantonima u cilju eliminacije svake mogućnosti pristrasnosti i subjektivne ocjene rada školskih timova.

Tok takmičenja

Na početku takmičenja, organizator traži od svih predmetnih nastavnika da potvrde prisustvo takmičarskih timova. Oni su se unaprijed izjasnili da li će svih osam učenika koristiti svaki svoj korisnički profil ili će se školski tim predstaviti preko jednog, jedinstvenog korisničkog profila predmetnog nastavnika ili škole. Ovo izjašnjavanje uključuje i dostavljanje svih naziva/imena korisničkih računa (profila) ili predregistaciju za videopoziv.

Nakon potvrde prisustva svih takmičarskih timova zatvaraju se virtualni prostori za video-pozive. Naknadni pristup („ulasci“) dopušteni su samo za one profile, koji su u trenutku otvaranja takmičenja bili prisutni, ali su tokom programa izgubili konekciju. Svim učesnicima isključen je mikrofon. Za vrijeme izlaganja organizator u ulozi admina/hosta uključuje učeniku koji izlaže i mikrofon i kameru. Tokom izlaganja sudije trebaju vidjeti i čuti učenika koji izlaže.

Organizator takmičenja dužan je da učenike, učenice i predmetne nastavnike i nastavnice upozna s informacijom da se takmičenje snima i da naglasi da će se snimak koristiti samo i isključivo u slučaju žalbi na rezultate takmičenja i to interno, od strane stručnog tijela, koje imenuje organizator takmičenja.

Organizator takmičenja dužan je da predstavi sve goste takmičenja koji će pratiti takmičenje i da obrazloži razlog i opravdanost njihovog prisustva, te da omogući predmetnim nastavnicima da iznesu eventualni prigovor na prisustvo predloženih gostiju. Iznošenje prigovora može biti omogućeno predmetnim nastavnicima i prije početka takmičenja, u pismenoj formi, putem e-pošte, o čemu će organizator takmičenja izvijestiti sve prisutne u svom uvodnom obraćanju.

Organizator će zatim predstaviti članove sudijskih timova i proglašiti početak takmičenja.

Organizator će, nakon toga, započeti pozivanje školskih timova, a o načinu utvrđivanja redoslijeda njihovih izlaganja ranije će, pismenim putem, obavijestiti predmetne nastavnike i nastavnice.

Sudije su ranije pregledale i ocijenile dostavljene portfolije školskih timova, koji uključuju i nasnimaljena video izlaganja učenika i učenica. Učenici imaju pravo u ponovljenim izlaganjima uživo/live iznositi nove podatke u odnosu na nasnimaljena video izlaganja, koja su predstavljena u njihovom portfoliju školskog takmičenja, sve dok za te podatke postoje valjani dokazi i druga prateća dokumentacija, predstavljeni u Dijelu za dokumentaciju. Izlaganja uživo organiziraju se s ciljem da se učenicima omogući javni nastup i demonstracija prezentacijskih vještina, a sudijama da prilika da učenicima postavljaju pitanja i traže dodatna pojašnjenja.

Vrijeme predviđeno za ova izlaganja, za svaku od 4 cjeline portfolija je 4 minute, koje dva učenika proporcionalno dijele na 2 x 2 minute.

Nakon izlaganja, slijedi 6 minuta za ispitivanje. Pitanja postavljaju sudije. Konsultacije s drugim učenicima i učenicama unutar istog školskog tima su dozvoljene. Mjeri se vrijeme. U vrijeme ispitivanja ulazi i vrijeme za postavljanje pitanja i vrijeme za odgovaranje na pitanje.

Organizator takmičenja ili neka druga osoba koju on/ona zaduži ima zadatak da upozori prisutne kada je do isteka vremena ostala još jedna minuta, a nakon isteka vremena zadržava pravo isključiti mikrofone govornicima.

Ocjene i proglašenje pobjednika

Članovi i članice sudijskih timova ocjenjuju:

- izložbeni dio portfolija (PPT s nasnimljenim video-izlaganjima);
- dokumentaciju (PDF ili folder s multimedijalnom dokumentacijom i PDF files);
- izlaganje uživo i odgovore koje su učenici dali na pitanja sudija.

Sudije će imati dva do tri radna dana zavisno o broju prijavljenih školskih timova, prije početka takmičenja, da pregledaju i ocijene dostavljene portfolije, njihov dio za izlaganje i dio za dokumentaciju. Ocjene daju individualno, prema jedinstvenim obrascima za ocjenu portfolija.

Ocjene portfolija sudije će, prije početka takmičenja, dostaviti e-poštom organizatoru takmičenja, u pisanoj formi, odnosno kao ocjene upisane u obrasce koje dobiju za suđenje ovih takmičenja. Ocjene portfolija se neće objavljivati, niti će o njihovom sadržaju učenici i predmetni nastavnici biti obaviješteni, sve do konačne objave rezultata.

Kriterij kojim se sudije vode u ocjeni portfolija uključuju:

- USTAVNOST – argumentaciju kojom je dokazano da je mjera javne politike predložena kao rješenje problema (*Politika razreda*) ustavna, kao i to da predložena mjera nije u suprotnosti sa univerzalnim načelima i vrijednostima demokratskog društva, međunarodnim pravnim standardima zaštite i promocije prava i temeljnih sloboda;
- JASNOST – jasno uočene i predstavljene odnose uzroka i posljedica problema, prednosti i nedostataka postojećih i alternativnih mjeri;
- RELEVANTNOST I POTPUNOST INFORMACIJA kojima se učenici služe, na koje se pozivaju;
- PODRŠKA koju su dobili od različitih vladinih institucija, stručnjaka i stručnih komisija, udruženja, komora i odbora, nevladinih organizacija, medija i građana (*potpisi na peticijama, pisma podrške, javni skupovi*);
- GRAFIKONI kojima su ilustrirani svi relevantni podaci o problemu, rezultati analiza, mjerena i istraživanja;
- DOKUMENTACIJA – sistematicnost, preglednost, jasnost i potpunost sadržaja koji čini Dio za dokumentaciju.

Kod ocjene usmenih izlaganja i ukupnog dojma sudije će razmatrati uvjerljivost, praktičnost, koordinaciju i osrvt na naučeno.

I u obrazac za ocjenu usmenih izlaganja, članovi i članice sudijskih timova ocjene unose individualno, u toku takmičenja. Ocjene, upisane u odgovarajuće obrasce, dostavljaju organizatoru takmičenja e-poštom, neposredno nakon izlaganja svih školskih, takmičarskih timova, na način da koriste opcije Odgovori (Replay) ili Odgovori svima (Replay all) i obrasce proslijede kao odgovor na

e-mail u kojem su prethodno dostavili svoje ocjene protfolija takmičarskih timova. Na ovaj način prati se redoslijed i egzaktno vrijeme dostavljanja ocjena.

Ukoliko sudije/sutkinje zaključe da neki školski tim nije predstavio problem javne politike ili da njihovo predloženo rješenje nije mjera javne politike, u tekstu e-pošte u kojoj dostavljaju svoje ocjene organizatoru trebaju predložiti da taj školski tim bude neocijenjen. Ako sva tri člana sudijskog tima predlože isto, organizator takmičenja će bez dalje provjere isključiti ocjene za taj školski tim. Ukoliko tek jedan ili dva člana sudijskog tima predlože neocjenjivanje, organizator takmičenja će pregledati portfolio i donijeti konačnu odluku o neocjenjivanju tima, što je jednak diskvalifikaciji. Zbog toga je važno da organizator bude ili da direktno sarađuje s certificiranim nastavnikom i/ili sudijom ovog takmičenja, koji ima višegodišnje iskustvo rada u ovom programu, kako bi mogao pravilno procijeniti da li neki školski tim treba biti diskvalifikovan ili ne.

Svaki će sudija ocijeniti svaki školski tim, bez obzira na eventualnu preporuku diskvalifikacije, jer ni jedan od njih ne zna i ne treba znati ocjene i preporuke drugo dvoje sudija.

Organizator unosi sve ocjene u jedinstven tabelarni pregled u kojem je naznačeno koliko bodova je koji tim dobio od svakog sudije za: a) portfolio i za b) usmenu prezentaciju. U tabelarnom pregledu ocjene sudija evidentiraju se kao ocjene Sudije 1, Sudije 2 i Sudije 3. Samo je organizatoru i sudijama poznato koji se sudija vodi pod kojom oznakom. Tabela završava zbirnim brojem bodova ili napomenom za neocjenjivanje/diskvalifikaciju školskog tima.

Ukoliko dva ili više školskih timova imaju isti broj bodova, više mjesto na rang-listi ili pobjeda pripada onom školskom timu, koji ima ukupno više najviših ocjena u pojedinačnim ocjenama, koje su dale sudije.

Ako i nakon toga postoji izjednačenje, organizator će sazvati sudije, koji će o pobjedniku odlučiti na način da će prednost dati onom timu za koji naknadno zaključe da je:

- uspio u namjeri da se njihova, predložena mјera usvoji ili
- timu koji je predložio mјeru javne politike kao rješenje problema, koji se izravno tiče ostvarivanja prava djece i mladih.

Kod izjednačenja u bodovima, kod kojih se naknadno odlučivalo o pobjedniku, sudije i sutkinje trebaju sačiniti i svim takmičarima i takmičarkama predstaviti Zapisnik o naknadnom odlučivanju o pobjedniku u slučaju dvostrukog izjednačenja.

U zavisnosti od broja školskih timova koji su prijavili učešće na takmičenju, organizator će istog dana poslijepodne ili u toku narednog dana objaviti rezultate. Prethodno će tražiti očitovanje sudija i njihovu potvrdu da su pojedinačne ocjene pravilno evidentirane u zbirnoj tabeli rezultata. U slučaju izjednačenja i dodatnog vijećanja o pobjedniku, organizator će u naznačenom roku izvijestiti sve učesnike takmičenja o ovoj situaciji i najaviti odgodu objavljivanja rezultata za dodatnih 12 do 24 sata.

Pismene potvrde o ostvarenom uspjehu dodjeljuju se kao diplome i/ili certifikati:

- a. za osvojeno prvo (I), drugo (II) i treće (III) mjesto s istaknuto označenim osvojenim rezultatom;
- b. za učešće – za sva druga osvojena mjesta, druge plasmane na takmičenju.

Pismena priznanja, diplome i/ili certifikati ne dodjeljuju se onim školskim timovima, koji su odlukom sudija ostali neocijenjeni, odnosno koji su diskvalificirani.

Priznanja se uručuju:

- a) naslovljena na školu,
- b) svim učenicima i učenicama koji/e su izlagali rad svog odjeljenja,
- c) predmetnom nastavniku.

Žalbeni postupak

U roku od tri (3) radna dana, od dana objavljivanja rezultata, svi školski timovi imaju pravo iznijeti prigovor na rezultate takmičenja i tražiti dodatna pojašnjenja sudija i sutkinja. Svoje prigovore iznose koordinatoru, odnosno saradniku Instituta odgovornom za organizaciju takmičenja.

Školskom timu koji je podnio žalbu – uložio prigovor na rezultate takmičenja, organizator treba, u roku od pet (5) radnih dana od dana podnošenja prigovora, dostaviti svoje pismeno očitovanje – odgovor na prigovor, koje može uključivati i očitovanje sudijskog tima, čiji će članovi i članice sami odlučiti da li se žele očitovati pojedinačno ili kao sudijski tim, ovisno o prirodi uloženog prigovora i njihovom slaganju ili neslaganju u ocjeni portfolija i/ili odgovoru na prigovor.

Ukoliko školski tim i nakon dodatnog obrazloženja odluke sudija smatra da je značajno oštećen i da ima dokaze da sude nisu postupale u skladu s ovim Pravilima i smjernicama, te da je došlo do ozbiljnih i namjernih propusta u tehničkoj organizaciji takmičenja, prigovor dalje podnosi Obrazovnom centru za demokratiju i ljudska prava CIVITAS, koji će za potrebe odlučivanja po ovim prigovorima - žalbama formirati drugostepene žalbene komisije.

Drugostepena žalbena komisija formira se iz redova CIVITAS certificiranih i nagrađivanih sudija, koordinatora, mentor i eksperata, koji su certificirane sudije i sutkinje za „Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ praktičnu nastavu i takmičenja.

Lista svih potencijalnih članova CIVITAS drugostepenih žalbenih komisija, objavljuje se prije početka takmičenja. Konkretna imena biraju se po podnošenju prigovora/žalbe, pri čemu se u obzir uzima:

- koji stručnjaci s ove liste rade i/ili sude prema istom jezičnom NPP-u prema kojem se školuje i takmiči školski tim koji podnosi prigovor/žalbu, te
- koji stručnjaci nisu na bilo koji način u sukobu interesa za odlučivanje o žalbi koja će biti predmet njihovog postupanja, rada i odlučivanja, pri čemu se prvenstveno isključuju oni koji su predmetni nastavnici i oni koji su bili sudije takmičenja koje je predmet postupanja u žalbi.

Imena i biografije svih članova i članica tročlanih, drugostepenih žalbenih komisija CIVITAS će podijeliti s organizatorom takmičenja, sudijama i sutkinjama koji su sudili takmičenje i svim predmetnim nastavnicima koji su izveli svoje školske timove na takmičenje koje je predmet postupanja i odlučivanja Komisije.

Odluke drugostepene žalbene komisije/a mogu biti:

1. potvrda prvobitne sudske odluke;
2. ukazivanje na evidentirane propuste u organizaciji takmičenja i/ili propuste u ocjenjivanju portfolija, uz preporuku da se takve prakse ubuduće izbjegnu, bez izmjene konačnih rezultata, onda kada članovi ove/ovih žalbenih komisija smatraju da bi bodovni rang ostao isti i da uočenih propusta nije bilo;
3. oduzimanje ili naknadno priznavanje određenog broja bodova;
4. utvrđivanje promjene ranga takmičarskih timova, bez ponavljanja takmičenja, ukoliko se promjena broja bodova (oduzimanje ili naknadno priznavanje određenog broja bodova) ne

- odnosi na promjenu odnosa između pobjednika i drugoplasiranog i ne predstavlja težu povredu i namjerno zanemarivanje ovih Pravila i smjernica;
5. poništavanje rezultata i ponavljanje takmičenja onda kada drugostepene žalbene komisije zaključe da je došlo do težih povreda i namjernog zanemarivanja Pravila i smjernica u organizaciji takmičenja ili samom ocjenjivanju, pri čemu je teško oštećen jedan ili više školskih timova što u konačnici ima, odnosno može za posljedicu imati značajnu izmjenu rezultata takmičenja, drugačiji poredak na konačnoj rang-listi, uključujući i izbor pobjednika.

Završne odredbe

Ova Pravila i smjernice primjenjuju se od školske 2022/23. godine i mogu biti predmet daljih izmjena i dopuna na prijedlog bilo koje od strana uključenih u njihovu realizaciju, a uz saglasnost organizatora, autora programa i pozitivno očitovanje učesnika Godišnje konferencije CIVITAS školskih programa građanskog obrazovanja.

3.14. LIKOVNA KULTURA - Mladi voljenom gradu (*likovni radovi srednje škole*)

Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja

Na osnovu Kalendara takmičenja i smotri u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo određuju se termini održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Likovna kultura, za školsku 2022/2023. godinu:

Zadana tema	Adresa za slanje radova	Rok za slanje radova
Likovni radovi na temu: Mladi voljenom gradu	Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo Aleja Bosne Srebrenе bb/IXC 71000 Sarajevo	20.3.2023.

Datum održavanja izložbe radova: **5. 4. 2023.**

Mjesto održavanja izložbe radova: **Dom Oružanih snaga BiH**

Termin održavanja izložbe radova: **13,00**

Izložba likovnih radova učenika srednjih škola Kantona Sarajevo i podjele nagrada i priznanja najuspješnijim učenicima i nastavnicima (3 priznanja i nagrade učenicima za osvojeno 1., 2. i 3. mjesto i 3 priznanja njihovim nastavnicima/likovnim pedagozima) će se održati 5.4.2023. u Domu Oružanih snaga BiH u 13,00 sati.

Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Učenici srednjih škola Kantona Sarajevo, od I do IV razreda (učenici gimnazija i srednjih stručnih škola u kojima su zastupljeni nastavni predmeti čije su oblasti izučavanja srodne oblastima zastupljenim u nastavi likovne kulture).

Kategorije / oblasti takmičenja / test (struktura testa)

Svaka od srednjih škola, učesnica takmičenja, moći će konkurisati s jednim likovnim radom urađenim u tehniци po slobodnom izboru

- crtež, urađen u nekoj od crtačih tehnika, kao što su: olovka, ugljeni štapići, tuš-pero i sl.;
- slika, urađena nekom od slikarskih tehnika, kao što su: akvarel, tempera, pastel i sl.,
- radovi urađeni na papiru maksimalnog A2 formata (594 mm x 420 mm).

- Tema likovnog rada: Moje Sarajevo

Na poleđini likovnog rada treba čitko ispisati sljedeće podatke: ime i prezime učenika, razred koji pohađa, tema rada, tehnika rada, ime i prezime likovnog pedagoga i naziv škole.

Dinamika takmičenja

Vertikala takmičenja: Kantonalno (bez prethodnih općinskih takmičenja i bez daljeg plasmana na federalni, državni i međunarodni nivo).

Komisija/žiri za odabir najuspješnijih likovnih radova, kojeg čine predsjednik, imenovan od strane Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja, i tri člana iz reda istaknutih nastavnika, pregledat će sve likovne rade prispjele do zakazanog roka i odabrati 3 najuspješnija stvaralačka rada kao veoma važan pokazatelj u razumijevanju i odazivu na likovni izazov.

3.15. OSNOVNE MUZIČKE ŠKOLE I SREDNJA MUZIČKA ŠKOLA

3.15.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja i smotri u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo određuju se mjesto, datum i termini održavanja takmičenja za učenike osnovnih muzičkih škola i Srednje muzičke škole za školsku 2022/2023. godinu:

Datum održavanja takmičenja: 30. i 31. 3. 2023.

Mjesto održavanja takmičenja:

- Srednja muzička škola Sarajevo i Osnovna muzička škola „Mladen Pozajić“ - Koncertna dvorana „Cvjetko Rihrtman“ - Gitara i Harmonika
- Osnovna muzička i baletska škola „Novo Sarajevo“ – Klasični balet, Flauta Klarinet/saxofon, i Limeni duvači
- Osnovna muzička škola Ilijadža – Hor i Teorija muzike

Termin održavanja takmičenja: 9,00

3.15.2. Cilj održavanja takmičenja

Cilj takmičenja je promocija talentovanih mladih umjetnika Kantona Sarajevo, promocija i vrednovanje rada učenika i profesora, poticanje saradnje obrazovno-odgojnih, umjetničkih i naučnih institucija, te izgradnja i afirmacija mlade umjetničke scene u Kantonu Sarajevo.

Učešće talentovanih mladih umjetnika sa području Kantona Sarajevo na takmičenju je neophodan i ključan element u razvoju kvalitetnog umjetnika.

Na takmičenjima mladi umjetnici stiču:

- stvaranje pozitivnog takmičarskog duha;
- motiviranje mladih umjetnika na javno predstavljanje njihovog rada;
- jačanje samosvijesti i razvijanje scenske ličnosti od ranog uzrasta;
- izlaganje visokostručnoj kritici;
- promovisanje umjetnosti i mladih talenata sa ciljem otkrivanja novih;
- povećanje zainteresovanosti djece i mladih u osnovnim i srednjim školama za potencijal njihovog budućeg profesionalnog angažmana u umjetnosti.

3.15.3. Pravila takmičenja

Takmičenje se dijeli po disciplinama, kategorijama, pravilima, propozicijama i nagradama; isto prati Federalno takmičenje učenika i studenata muzičkih i baletnih škola koje se svake godine organizuje od strane Udruženja muzičkih i baletnih pedagoga federacije Bosne i Hercegovine i održava u nekom od gradova u Federaciji Bosne i Hercegovine u drugoj polovini aprila mjeseca. Na taj način bi se učenicima i nastavnicima koji planiraju učešće na ovom takmičenju federalnog nivoa, omogućilo da sa istim učenicima i programom učestvuju i na takmičenju kantonalnog nivoa, što bi uveliko doprinijelo masovnjem odzivu takmičara.

3.15.4. Učesnici takmičenja

Učesnici takmičenja su učenici osnovnih muzičkih škola KS i učenici Srednje muzičke škole Sarajevo.

Oblasti takmičenja za 2022/23. šk.god, su:

- **Harmonika**
- **Gitara**
- **Flauta**
- **Klarinet/saxofon**
- **Hor**
- **Klasični balet**
- **Limeni duvači**
- **Muzička teorija**

3.15.5. Propozicije

OBLAST HARMONIKA

SOLO

KATEGORIJA I	rođeni 2012. i mlađi (11 godina i mlađi)
KATEGORIJA II	rođeni 2010. i mlađi (13 godina i mlađi)
KATEGORIJA III	rođeni 2008. i mlađi (15 godina i mlađi)
KATEGORIJA IV	rođeni 2006. i mlađi (17 godina i mlađi)
KATEGORIJA V	rođeni 2004. i mlađi (19 godina i mlađi)

KATEGORIJA I

Program do 5 minuta

Najmanje 2 kompozicije po slobodnom izboru različitih stilova.

KATEGORIJA II

Program do 7 minuta

Najmanje 2 kompozicije po slobodnom izboru različitih stilova.

KATEGORIJA III

Program do 15 minuta

- Jedna polifona kompozicija
- Jedna višestavačna kompozicija

Kao višestavačno djelo može se izabrati:

Tema i najmanje dvije varijacije – ukoliko su dijeljive ili

Najmanje dva stava višestavačne kompozicije poput sonate i sl.

- Kompozicija po slobodnom izboru

KATEGORIJA IV

Program 12-17 minuta

- Jedna polifona kompozicija

Pod polifonom kompozicijom se podrazumijeva djelo komponovano u muzičkom slogu sačinjenom od dva ili više glasova horizontalno samostalnih.

- Jedna višestavačna kompozicija

Kao višestavačno djelo može se izabrati:

Tema i najmanje dvije varijacije – ukoliko su djeljive ili
Najmanje dva stava višestavačne kompozicije poput sonate i sl. ili djelo virtuoznog karaktera.

- Kompozicija po slobodnom izboru

Važno: Jedna od kompozicija mora biti originalno pisana za harmoniku.

KATEGORIJA V

Program 15-20 minute

- Jedna minijatura iz rokoko perioda
- Jedna polifona kompozicija
- Jedna višestavačna kompozicija

Kao višestavačno djelo može se izabrati:

Tema i najmanje dvije varijacije, ukoliko su djeljive ili najmanje dva stava višestavačne kompozicije poput sonate i sl.

- Jedna kompozicija po slobodnom izboru

Važno: Jedna od kompozicija mora biti originalno pisana za harmoniku.

OBLAST GITARA

SOLO

KATEGORIJA I	rođeni 2012. i mlađi (11 godina i mlađi)
KATEGORIJA II	rođeni 2010. i mlađi (13 godina i mlađi)
KATEGORIJA III	rođeni 2008. i mlađi (15 godina i mlađi)
KATEGORIJA IV	rođeni 2006. i mlađi (17 godina i mlađi)
KATEGORIJA V	rođeni 2004. i mlađi (19 godina i mlađi)

U svim kategorijama program se mora izvoditi napamet.

Svaki kandidat može pristupiti takmičenju u najviše dvije kategorije, u kategoriji kojoj pripada prema godištu rođenja i u starijoj kategoriji, ali sa različitim programom.

Kompozicije po slobodnom izboru moraju da se razlikuju po epohi, stilu ili karakteru.

I KATEGORIJA

Trajanje programa do 5 minuta.

Minimalno dvije kompozicije po slobodnom izboru iz različitih epoha, različitog stila i karaktera.

Program mora zadovoljiti tehničke zahtjeve predviđene za navedeni uzrast.

Prima i sekunda volta obavezno, ostale repeticije nisu obavezne.

II KATEGORIJA

Trajanje programa do 8 minuta.

Minimalno dvije kompozicije po slobodnom izboru iz različitih epoha, različitog stila i karaktera.

Prima i sekunda volta obavezne repeticije, ostale repeticije nisu obavezne.

III KATEGORIJA

Trajanje programa do 10 minuta.

Minimalno dvije kompozicije po slobodnom izboru iz različitih epoha, različitog stila i karaktera.

Prima i sekunda volta obavezne repeticije, ostale repeticije nisu obavezne.

IV KATEGORIJA

Trajanje programa od 12 do 15 minuta.

Minimalno dvije kompozicije po slobodnom izboru iz različitih epoha, različitog stila i karaktera.

V KATEGORIJA

Trajanje programa od 15 do 18 minuta.

Minimalno tri kompozicije (od toga jedna obavezna kompozicija) po slobodnom izboru odgovarajuće programske težine

Izbor za obaveznu kompoziciju: F. Sor: Etida op.6 br.6., F. Sor: Etida op.6 br.11., G. Regondi: Etida br. 1., G. Regondi: Etida br.7., H. Villa-Lobos: Etida br.8., H. Villa-Lobos: [Etida](#) br.11

OBLAST FLAUTA**SOLO**

KATEGORIJA I rođeni 2012. i mlađi (11 godina i mlađi)

KATEGORIJA II rođeni 2010. i mlađi (13 godina i mlađi)

KATEGORIJA III rođeni 2008. i mlađi (15 godina i mlađi)

KATEGORIJA IV rođeni 2006. i mlađi (17 godina i mlađi)

KATEGORIJA V rođeni 2004. i mlađi (19 godina i mlađi)

U svim kategorijama najmanje jedna kompozicija se izvodi napamet.

Svaki kandidat može pristupiti takmičenju u najviše dvije kategorije, u kategoriji kojoj pripada prema godištu rođenja i u starijoj kategoriji, ali sa različitim programom.

KATEGORIJA I

Trajanje programa do 5 minuta.

Dvije ili više kompozicija po slobodnom izboru.

Program mora zadovoljiti tehničke zahtjeve predviđene za navedeni uzrast.

KATEGORIJA II

Trajanje programa do 8 minuta.

Dvije ili više kompozicija po slobodnom izboru.

Program mora zadovoljiti tehničke zahtjeve predviđene za navedeni uzrast.

KATEGORIJA III

Trajanje programa do 12 minuta.

Dvije ili više kompozicija po slobodnom izboru.

Program mora zadovoljiti tehničke zahtjeve predviđene za navedeni uzrast.

KATEGORIJA IV

Trajanje programa 10-20 minuta.

Dvije ili više kompozicija iz najmanje dvije stilске epohe.

Program mora zadovoljiti tehničke zahtjeve predviđene za navedeni uzrast.

KATEGORIJA V

Trajanje programa do 25 minuta.

Obavezni dio programa:

- a) Prvi stav koncerta ili sonate, ili
- b) Drugi i treći stav koncerta ili sonate. Ili
- c) Varijacije, ili
- d) Najmanje dva kontrasna stava svite.

Pored obveznog dijela programa, kandidati sviraju program po slobodnom izboru (dvije ili više kompozicija iz najmanje dvije stilске epohe).

Napomena:

Ako koncert i/ili sonata imaju četiri stava, umjesto samo prvog, kandidati sviraju prvi i drugi stav, a umjesto drugog i trećeg, kandidati sviraju treći i četvrti stav. Izvođenje kadence nije obavezno.

KLARINET/SAXOFON**SOLO**

KATEGORIJA I rođeni 2012. i mlađi (11 godina i mlađi)

KATEGORIJA II rođeni 2010. i mlađi (13 godina i mlađi)

KATEGORIJA III rođeni 2008. i mlađi (15 godina i mlađi)

KATEGORIJA IV rođeni 2006. i mlađi (17 godina i mlađi)

KATEGORIJA V rođeni 2004. i mlađi (19 godina i mlađi)

KATEGORIJA VI rođeni 2002. i mlađi (21 godinu i mlađi)

Svaki kandidat može pristupiti takmičenju u najviše dvije kategorije, u kategoriji kojoj pripada prema godištu rođenja i u starijoj kategoriji, ali sa različitim programom.

KATEGORIJA I

Trajanje programa do 5 minuta.

Dvije ili više kompozicija po slobodnom izboru.

Program mora zadovoljiti tehničke zahtjeve predviđene za navedeni uzrast.

KATEGORIJA II

Trajanje programa do 8 minuta.

Dvije ili više kompozicija po slobodnom izboru.

Program mora zadovoljiti tehničke zahtjeve predviđene za navedeni uzrast.

KATEGORIJA III

Trajanje programa do 12 minuta.

Dvije ili više kompozicija po slobodnom izboru.

Program mora zadovoljiti tehničke zahtjeve predviđene za navedeni uzrast.

KATEGORIJA IV

Trajanje programa do 15 minuta.

Dvije ili više kompozicija iz najmanje dvije stilskih epoha.

Program mora zadovoljiti tehničke zahtjeve predviđene za navedeni uzrast.

KATEGORIJA V

Trajanje programa do 20 minuta.

Obavezni dio programa:

- e) Prvi stav koncerta ili sonate, ili
- f) Drugi i treći stav koncerta ili sonate. Ili
- g) Varijacije, ili
- h) Najmanje dva kontrasna stava svite.

Pored obveznog dijela programa, kandidati sviraju program po slobodnom izboru(dvije ili više kompozicija iz najmanje dvije stilskih epoha).

Napomena:

Ako koncert i/ili sonata imaju četiri stava, umjesto samo prvog, kandidati sviraju prvi i drugi stav , a umjesto drugog i trećeg, kandidati sviraju treći i četvrti stav.

Izvođenje kadence nije obavezno.

KATEGORIJA VI

Trajanje programa do 25 minuta.

Obavezni dio programa:

- a) Prvi stav koncerta ili sonate, ili
- b) Drugi i treći stav koncerta ili sonate. Ili
- c) Varijacije.

Pored obaveznog dijela programa, kandidati sviraju program po slobodnom izboru(dvije ili više kompozicija iz najmanje dvije stilske epohe).

Napomena:

Ako koncert i/ili sonata imaju četiri stava, umjesto samo prvog, kandidati sviraju prvi i drugi stav , a umjesto drugog i trećeg, kandidati sviraju treći i četvrti stav.

Izvođenje kadence nije obavezno.

Napomena: Za sve kategorije progam se ne mora izvoditi napamet.

OBLAST HOR

ŽENSKI HOR

MUŠKI HOR

MJEŠOVITI HOR

KATEGORIJA I I do IV razred osnovne muzičke škole

KATEGORIJA II do VI razreda osnovne muzičke škole

KATEGORIJA III Srednje muzičke škole

KATEGORIJA I

Trajanje programa do 10 minuta

- Jedna kompozicija *a capella*
- Jedna kompozicija po slobodnom izboru (dozvoljena originalna klavirska/glasovirska pratnja)

Napomena:

Jedna kompozicija može biti jednoglasna.

U okviru zadane minutaže moguće je izvesti i treću kompoziciju po izboru.

Može nastupiti do 5 starijih članova iste škole.

Navedena minutaža je gornja granica trajanja izvedbe.

KATEGORIJA II

Trajanje programa do 15 minuta

- Jedna kompozicija iz perioda renesanse/klasike/romantizma
- Jedna kompozicija iz perioda XX ili XXI stoljeća/vijeka

Napomena:

Jedna od izabranih kompozicija treba biti troglasna.

Jedna kompozicija može biti uz pratnju klavira/glasovira ili orkestra, ukoliko se radi o originalno napisanoj kompoziciji.

U okviru zadane minutaže, moguće je izvesti i treću kompoziciju po izboru.

Može nastupiti do 5 starijih članova ako su u prethodnoj školskoj godini bili učenici te škole, što se dokazuje originalnom ili ovjerenom kopijom svjedočanstva, te ako nisu stariji od 16 godina.

Navedena minutaža je gornja granica trajanja izvedbe.

KATEGORIJA III

Trajanje programa do 20 minuta.

- Jedna polifona kompozicija
- Jedna kompozicija iz perioda klasika-romantizam
- Jedna kompozicija iz perioda XX ili XXI stoljeća/vijeka

Napomena:

Kompozicije trebaju biti najmanje troglasne.

Jedna kompozicija može biti uz pratnju klavira/glasovira ili orkestra, ukoliko se radi o originalno napisanoj kompoziciji.

U okviru zadane minutaže, moguće je izvesti i četvrtu kompoziciju po izboru.

Može nastupiti do 5 starijih članova ako su u prethodnoj školskoj godini biti učenici te škole, što se dokazuje originalom ili ovjerenom kopijom svjedočanstva, i ako nisu stariji od 20 godina.

Navedena minutaža je gornja granica trajanja izvedbe.

Poželjno je da se u repertoar uvrštavaju djela bosanskohercegovačkih kompozitora.

OBLAST KLASIČNI BALET

KATEGORIJA I rođeni 2011. i mlađi (10 godina i mlađi)

KATEGORIJA II rođeni 2012. i mlađi (11 godina i mlađi)

KATEGORIJA III rođeni 2013. i mlađi (12 godina i mlađi)

KATEGORIJA IV rođeni 2014. i mlađi (13 godina i mlađi)

KATEGORIJA V rođeni 2015. i mlađi (14 godina i mlađi)

KATEGORIJA VI rođeni 2016. i mlađi (15 godina i mlađi)

KATEGORIJA VII rođeni 2006. i mlađi (17 godinu i mlađi)

KATEGORIJA VIII rođeni 2004. i mlađi (19 godine i mlađi)

KATEGORIJA I

- Vježbe kod štapa (20 minuta)
- Vježbe na sredini i skokovi (40 minuta)

Oprema u kojoj učenici nastupaju: baletski triko roza boje, scenske čarape, mekane baletske patike i traka za struk.

II KATEGORIJA

- Vježbe kod štapa (20 minuta)
- Vježbe na sredini i skokovi (40 minuta)

Oprema u kojoj učenici nastupaju: baletski triko ljubičaste boje, scenske čarape, mekane baletske patike i traka za struk.

III KATEGORIJA

- Vježbe kod štapa (20 minuta)
- Vježbe na sredini, skokovi i vježbe na prstima (40 minuta)

Oprema u kojoj učenici nastupaju: baletski triko tamno plave boje, scenske čarape, mekane baletske patike, špic patike.

IV KATEGORIJA

- Vježbe kod štapa (20 minuta)
- Vježbe na sredini, skokovi i vježbe na prstima (40 minuta)

Oprema u kojoj učenici nastupaju: baletski triko bordo boje, scenske čarape, mekane baletske patike, špic patike.

V KATEGORIJA

- Vježbe kod štapa (20 minuta)
- Vježbe na sredini, skokovi i vježbe na prstima (40 minuta)

Oprema u kojoj učenici nastupaju: baletski triko tamno zelene boje, scenske čarape, mekane baletske patike, špic patike

VI KATEGORIJA

- Vježbe kod štapa (20 minuta)
- Vježbe na sredini, skokovi i vježbe na prstima (40 minuta)

Oprema u kojoj učenici nastupaju: baletski triko crne boje, scenske čarape, mekane baletske patike, špic patike

Napomena:

Obavezan program za I, II, III, IV, V i VI kategoriju je iz Nastavnog plana za osnovnu muzičku/osnovnu baletsku školu (Kanton Sarajevo/ Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade/ august 2016/ 81-93 str).

VII KATEGORIJA

- Vježbe kod štapa (10 minuta)
- Vježbe na sredini, skokovi i vježbe na prstima (30 minuta)
- Dvije varijacije od ponuđenih:
 - varijacija Amora iz baleta „Don Kihot“,
 - varijacija Plave ptice (muška i ženska) iz pas de deux-a baleta „Uspavana ljepotica“,
 - šest varijacija vila (iz prologa) iz baleta „Uspavana ljepotica“,
 - varijacija (muška i ženska) iz pas de deux-a baleta „Uzaludna predostrožnost“,
 - varijacija prijateljica iz I i II čina baleta „Rajmonda“,
 - varijacija iz pas de trois iz III čina baleta „Bajadera“.

Oprema u kojoj učenici nastupaju: baletski triko crne boje, scenske čarape, mekane baletske patike, špic patike

VIII KATEGORIJA

- Vježbe kod štapa (10 minuta),
- Vježbe na sredini, skokovi i vježbe na prstima (30 minuta),
- Dvije varijacije ili pas de deux od ponuđenih,
 - varijacija ili pas de deux iz baleta „Korsar“,
 - varijacija ili pas de deux iz baleta „Kopelija“,
 - varijacija Kitri I, II, III čin ili pas de deux baleta „Don Kihot“ i Drijade iz II čina,
 - varijacija ili pas de deux iz III čina baleta „Rajmonda“,
 - varijacija ili pas de deux Aurore i Princa iz I i II čina baleta „Uspavana ljepotica“, kao i varijacija vile Jorgovan,
 - varijacija ili pas de deux iz baleta „Pahita“,
 - varijacija Žizele iz I čina, varijacije ili pas de deux iz I čina baleta „Žizela“,
 - varijacije ili pas de trois iz baleta „Labudovo jezero“,
 - varijacije ili pas de deux iz baleta „Plamen Pariza“,
 - varijacija ili pas de deux iz baleta „Esmeralda“,
 - varijacija ili pas de deux „Grand pas Classique“ Ober,
 - varijacija ili pas de deux iz „Karneval u Veneciji“ Pugni,
 - varijacije iz baleta „Faraonova kći“,
 - varijacije iz baleta „Konjić Grbonjić“.

Oprema u kojoj učenici nastupaju: baletski triko crne boje, scenske čarape, mekane baletske patike, špic patike.

Napomena:

Obavezan program za VII I VIII kategoriju je iz Nastavnog plana i programa za srednju umjetničku muzičku školu/ srednju umjetničku baletsku školu (Kanton Sarajevo/ Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade/ august 2016/ 214-220 str).

PRAVILA:

- Učenici se takmiče grupno, a pojedinačno boduju.
- Odvaja se bodovanje dječaka od bodovanja djevojčica.
- Takmičenje podrazumijeva angažman baletskog pedagoga koji unaprijed pripremi i demonstrira vježbe iz obavezognog programa za svaku kategoriju posebno prilikom samog takmičenja.
- Odabir baletskog pedagoga koji će pripremiti i demonstrirati vježbe vrši se na osnovu prihvaćenih prijedloga Aktiva klasičnog baleta FBiH.
 - Odabrani baletski pedagog treba imati pedagoško iskustvo u radu sa djecom.
 - Odabrani baletski pedagog ne pripada niti jednoj školi, niti izvodi svoje učenike na takmičenje.
 - Odabrani baletski pedagog prije takmičenja treba biti upoznat sa gradivom koje su učenici/takmičari usvojili (zbog mjeseca održavanja takmičenja postoji mogućnost da svo nastavno gradivo ne bude usvojeno, te je u cilju sprječavanja povreda nephodno o tome uputiti odabranog baletskog pedagoga).
- Zadane vježbe iz obavezognog programa za sve kategorije prate nastavni program rada Odsjeka za klasični balet, kako je navedeno i u napomenama.
- Ocjenjivanje takmičara iz klasičnog baleta vrši se na osnovu: vještine i tačnosti izvedbe propisanih tehničkih elemenata, plesnosti, izražajnosti, muzikalnosti te umjetničkog dojma izvedbe.
- Takmičenje se odvija u adekvatnoj baletskoj sali, sa baletskim podom, uz korepetitorsku pratnju.

OBLAST LIMENI DUVAČI

SOLO

TRUBA

KATEGORIJA I	rođeni 2012. i mlađi (11 godina i mlađi)
KATEGORIJA II	rođeni 2010. i mlađi (13 godina i mlađi)
KATEGORIJA III	rođeni 2008. i mlađi (15 godina i mlađi)
KATEGORIJA IV	rođeni 2006. i mlađi (17 godina i mlađi)
KATEGORIJA V	rođeni 2004. i mlađi (19 godina i mlađi)

HORNA

KATEGORIJA IV	rođeni 2006 i mlađi (17 godina i mlađi)
KATEGORIJA V	rođeni 2004 i mlađi (19 godina i mlađi)

U svim kategorijama najmanje jedna kompozicija se izvodi napamet.

Svaki kandidat može pristupiti takmičenju u najviše dvije kategorije, u kategoriji kojoj pripada prema godištu rođenja i u starijoj kategoriji, ali sa različitim programom.

TRUBA**KATEGORIJA I**

Trajanje programa do 5 minuta.

Dvije ili više kompozicija po slobodnom izboru od kojih se jedna izvodi napamet.

KATEGORIJA II

Trajanje programa do 8 minuta.

Dvije ili više kompozicija od kojih je zadana A. Wandercook - Antares

Ostale su po slobodnom izboru.

KATEGORIJA III

Trajanje programa do 12 minuta.

Dvije ili više kompozicija od kojih je zadana: V. Schelokov - Dječiji koncert ili J. Porret -

Concertino br.20.

Ostale su po slobodnom izboru

KATEGORIJA IV

Trajanje programa do 15 minuta.

Dvije ili više kompozicija od kojih je zadana J. B. Loeillet - sonata (2 stava) ili P. Baldasari - sonata

(2 stava).

Ostale su po slobodnom izboru.

KATEGORIJA V

Trajanje programa do 20 minuta.

Dvije ili više kompozicija od kojih je zadana Albinoni - Es-dur (2 stava) ili A. Goedicke - Koncertna etida.

Ostale su po slobodnom izboru.

HORNA**KATEGORIJA IV**

Trajanje programa do 15 minuta.

Dvije ili više kompozicija od kojih je zadana M. Vlajin: Dve bagatele

Ostale su po slobodnom izboru.

KATEGORIJA V

Trajanje programa do 20 minuta.

Dvije ili više kompozicija od kojih je zadana B. E. Muller: Romance br. 2 op. 69

Ostale su po slobodnom izboru.

Kod svih kategorija na instrumentima TRUBA i HORNA najmanje jedna od kompozicija se izvodi napamet (zadana ili po slobodnom izboru).

OBLAST MUZIČKA TEORIJA

Kategorije/oblasti takmičenja/test (struktura testa)

KATEGORIJA I	I do IV razred osnovne muzičke škole
KATEGORIJA II	V razred osnovne muzičke škole
KATEGORIJA III	VI razred osnovne muzičke škole
KATEGORIJA IV	I i II razred srednje muzičke škole
KATEGORIJA V	III i IV razred srednje muzička škole

Struktura testa prema kategorijama

KATEGORIJA I

Izrada pisanog testa traje 60 minuta. Maksimalan broj bodova je 50. Tačni odgovori vrednuju se bodovima određenim za svaku oblast zasebno. U zadacima su zastupljeni violinski i bas ključ.

Osnovni muzički pojmovi (5 bodova): definiranje pojmljiva: stupanj, stepen, skala, tačka iza note, ligatura, načini produženja notne vrijednosti, interval, oznake za tempo (tri iz svake vrste: spori, umjereni brzi), oznake za dinamiku (od pp do ff)

Ključevi (10 bodova): violinski i bas ključ: imenovanje i pisanje zadatih tonova abecedom sa oznakom oktave od G veliko do f2

Ljestvice (15 bodova): a) na zadatom tonu napisati cijeli i polustepen na više i niže; b) prepoznavanje ljestvica sa dva predznaka (dur, prirodni, harmonijski i melodijski mol)

Ritam i metar (15 bodova): a) prepisati ritamski primjer iz četvrtinske u osminsku jedinicu mjere; b) nadopuniti takt notnim vrijednostima (četvrtinska jedinica mjere); c) napisati taktice u zadatom primjeru (osminska jedinica mjere); d) prepoznačiti sinkopu (na dva); e) sa ligaturom napisati punktiranu notu i obrnuto

Intervali (5 bodova): prepoznačiti ili napiši veličine intervale uzlazno i silazno.

KATEGORIJA II

Izrada pisanog testa traje 60 minuta. Maksimalan broj bodova je 50. Tačni odgovori vrednuju se bodovima određenim za svaku oblast zasebno. U zadacima su zastupljeni violinski i bas ključ.

Ključevi (10 bodova): a) violinski i bas ključ: imenovanje i pisanje zadatih tonova abecedom sa oznakom oktave od C veliko do c3, tonovi na pomoćnim crtama (mala oktava u violinskom ključu, prva oktava u bas ključu).

Ljestvice (10 bodova): a) napisati i prepoznačiti tetrakord uzlazno (durski, molski i harmonijski); b) napisati skalu uzlazno (dur i sve tri vrste mola do pet predznaka), označiti, stepene (cijele i polustepene), stupnjeve, tetrakorde; c) odrediti kojim tonalitetima pripadaju napisani predznaci, pisati obje varijante dur i paralelni mol (do tri predznaka)

Ritam i metar (5 bodova): odredi mjeru na osnovu napisanih notnih vrijednosti.

Intervali (10 bodova): prepoznačiti ili napiši veličine i vrste intervala uzlazno (č, v, m)

Akordi: (10 bodova): a) prepoznačiti ili napisati vrste kvintakorda na zadatom tonu uzlazno (dur i mol); b) napisati obrtaje zadatog kvintakorda; c) prepoznačiti oblik napisanog trozvuka (bez vrste)

Transpozicija (5 bodova): a) napisati transpoziciju zadatog meloritamskog primjera F-G, B-D, predznake pisati poslije ključa.

KATEGORIJA III

Izrada pisanog testa traje 90 minuta. Maksimalan broj bodova je 100. Tačni odgovori vrednuju se bodovima određenim za svaku oblast zasebno. U zadacima su zastupljeni violinski i bas ključ.

Ključevi: (10 bodova): a) violinski i bas ključ: imenovanje i pisanje zadatih tonova abecedom sa oznakom oktave od C veliko do c3, tonovi na pomoćnim crtama (mala oktava u violinskom ključu, prva oktava u bas ključu); b) imenovanje tonove sa predznacima: povisilice, snizilice, dvopovisilice, dvosnizilice (označeni tonovi u meloritamskom primjeru).

Ljestvice (20 bodova): a) napisati skalu uzlazno (dur i sve tri vrste mola do sedam predznaka), označiti stepene (cijele I polustepene), stupnjeve, tetrakorde; b) odrediti kojim tonalitetima pripadaju napisani predznaci i obrnuto, pisati obje varijante dur i paralelni mol (do sedam predznaka).

Ritam i metar (10 bodova): a) napisati taktice u ritamskom primjeru (dvodjelna, trodijelna, četverodijelna podjela sa pauzama, sinkopa na jedan i dva, ritamske grupe: duole, kvartole, sve vrste triola (mala i velika)).

Intervali (20 bodova): a) prepoznačiti ili napiši veličine i vrste uzlazno (v, m, č, p, u); b) napisati obrtaj zadatog intervala.

Akordi (30 bodova): a) prepoznati ili napisati vrste kvintakorda na zadatom tonu uzlazno (d, m, u, p); b) napisati obrtaje zadatog kvintakorda; c) napisati dominantni septakord u zadatom tonalitetu; d) napisati obrtaje zadatog dominantnog septakorda.

Transpozicija (10 bodova): a) napisati transpoziciju zadatog meloritamskog primjera sa alteracijama F-G, B-D, Es – A, predznaće pisati poslije ključa.

KATEGORIJA IV

Izrada pisanog testa traje 100 minuta. Maksimalan broj bodova je 100. Tačni odgovori vrednuju se bodovima određenim za svaku oblast zasebno. U zadacima su zastupljeni violinski i bas ključ.

Osnovni muzički pojmovi (5 bodova): oznake za tempo, dinamiku, dinamika pojedinačnog tona

Ključevi (5 bodova): a) violinski i bas ključ: imenovanje i pisanje zadatih tonova abecedom sa oznakom oktave od C subkontra do c5; b) c ključevi (sopranski, altovski i tenorski) imenovanje i pisanje zadatih tonova sa jednom pomoćnom crtom iznad i ispod linijskog sistema

Ljestvice (15 bodova): a) napisati skalu uzlazno dur, sve tri vrste mola, harmonijski dur/moldur, modusi: dorski, frigijski, lidijski i miksolidijski, označiti stepene (cijele i polustepene), stupnjeve, imenovati tetrakorde

Ritam i metar (5 bodova): a) napisati taktice u meloritamskom primjeru (dvodjelna, trodijelna, četverodijelna podjela sa pauzama, sinkopa na jedan i dva, ritamske grupe: duole, kvartole, sve vrste triola (mala i velika)

Intervali (20 bodova): a) prepoznaj ili napiši veličine i vrste uzlazno i silazno (v, m, č, p, u) do oktave

Akordi (45 bodova): a) prepoznati ili napisati vrste kvintakorda i obrtaja na zadatom tonu uzlazno (d, m, u, p); b) napisati dominantni septakord u zadatom tonalitetu (do sedam predznaka); c) napisati obrtaje dominantnog septakorda na zadatom tonu i odrediti tonalitetnu pripadnost; d) napisati zadati oblik ljestvičnog trozvuka; e) napisati osnovni oblik septakorda (vd, md, vm, mm, pu, u, p); Mnogostranost a) odrediti mnogostranost trozvuka (durski i molski) u duru i svim vrstama mola

Enharmonija (5 bodova): napisati enharmonsku ljestvicu

KATEGORIJA V

Izrada pisanog testa traje 100 minuta. Maksimalan broj bodova je 100. Tačni odgovori vrednuju se bodovima određenim za svaku oblast zasebno. U zadacima su zastupljeni violinski, bas i c ključevi.

Osnovni muzički pojmovi (5 bodova): oznake za tempo, dinamiku, agogiku, artikulaciju

Ključevi (10 bodova): četveroglasnu horsku kompoziciju zapisanu u c i f ključevima (četiri linijska sistema) prepisati u g i f ključ (dva linijska sistema)

Ljestvice (10 bodova): a) imenuj ljestvični niz (dur, harmonijski dur/moldur, prirodni, harmonijski, melodijski mol, modusi); b) napiši hromatsku dursku i molsku ljestvicu, harmonijska varijanta (do sedam predznaka)

Ritam i metar (5 bodova): napisati ritamske grupe u odgovarajućim notnim vrijednostima u zadanoj jedinici mjere (duola, kvartola, velika triola, velika sinkopa (na dvije dobe), dupla mala sinkopa (na pola dobe), kvintola, sekstola, septola, nonola

Intervali (15 bodova): a) prepoznati ili napisati veličine i vrste uzlazno i silazno (v, m, č, p, u) do kvintdecime; b) napiši prvih 16 tonova alikvotnog niza od zadatog tona

Akordi (40 bodova): a) prepoznati ili napisati vrste kvintakorda i obrtaja na zadatom tonu uzlazno i silazno (d, m, u, p); b) napisati sve oblike dominantnog septakorda na zadatom tonu uzlazno i odrediti tonalitetnu pripadnost; c) napisati zadati oblik ljestvičnog četverožvuka i odrediti vrstu; d) prepoznati ili napisati akorde hromatskog tipa (dvostruko i trostruko umanjeni, meko i tvrdo umanjeni trozvuk i četverožvuk); e) prepoznati ili napisati dominantni nonakord u duru i molu

Mnogostranost (10 bodova): a) odrediti mnogostranost trozvuka (d,m,u,p) u duru i svim vrstama mola; b) odredi mnogostranost tetrakorda u duru, svim vrstama mola i modusima (dorski, frigijski, lidijski i miksolidijski).

Enharmonija (5 bodova): napisati od zadatog intervala enharmonsku zamjenu i enharmonsku promjenu i odrediti njegovu veličinu i vrstu.

3.15.6. Dinamika takmičenja (osnovna i srednja škola)

1. Registracija takmičara počinje 45 minuta prije početka takmičenja.
2. Takmičari se takmiče pod šifrom koju upisuju na test (tačno naznačeno mjesto). Lične podatke upisuju na listić na kojem je upisana šifra, ubacuju u kovertu i zatvorenu predaju predsjedniku takmičarske komisije.
3. Predviđeno vrijeme za rad testa je 60 minuta za I i II kategoriju osnovne muzičke škole, 90 minuta za III kategoriju osnovne muzičke škole i 100 minuta za srednju muzičku školu.
4. Komisija za pregledanje testova učeničke radove pregleda pod šiframa. Ukoliko dva ili više takmičara osvoje isti broj bodova, njihov konačni poredak na rang-listi određuje se nakon što takmičari urade dodatni zadatak (5 pitanja koje učenici rade 10 minuta). Ova odredba se odnosi samo na prva tri mjesta na rang-listi. Ostali takmičari u istoj situaciji dijele dato mjesto. Komisija objavljuje preliminarne rezultate (pod šiframa).
5. Nakon objavljivanja preliminarnih rezultata, učenik ima pravo na žalbu (najviše jedan sat od objavljivanja preliminarnih rezultata). Žalbe se ulažu pismenim putem Komisiji.
6. Nakon rješavanja žalbi, Komisija otvara šifre i objavljuje konačne rezultate.
7. Poslije objavljivanja Konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.

Napomene

- Dozvoljena je upotreba grafitne olovke i gumice tokom rješavanja testa.
- Konačna verzija urađenog testa mora biti napisana neizbrisivom hemijskom olovkom plave ili crne boje.
- Dozvoljeno je koristiti prazan pomoćni notni papir koji će takmičar dobiti uz test.
- Ukoliko pogriješite u toku trajanja takmičenja i želite ponuditi drugo rješenje nekog zadatka, pozovite dežurnog profesora kako bi svojim potpisom označio grešku.

Zadatak će se vrednovati s 0 bodova ako je:

- netačan;
- zaokruženo/napisano više odgovora, a traži se jedan i
- ako je nečitko i nejasno napisan.

Nije dozvoljeno

- nepridržavanje uputa dežurnog nastavnika;
- grafički prikazi na dodatnim papirima (klavijatura, kvintni krug i sl.);
- ometanje drugih učenika;
- prepisivanje;
- upotreba mobilnih telefona i drugih elektronskih pomagala;
- lažno predstavljanje.

3.15.7. Žiri

Žiri je sastavljen od profesora/nastavnika iz sve tri osnovne muzičke škole Kantona Sarajevo i Srednje muzičke škole (4 člana žirija po oblasti). Predstavnike žirija ispred škola biraju aktivni intrumenata. Rok da škole dostave ime nastavnika za člana žirija po disciplinama je 3. 3. 2023. godine.

3.15.8. Nagrade

U svakoj kategoriji je pojedinačno ocjenjivanje takmičara, te na osnovu osvojenih bodova se dodjeljuje diplome za osvojeno jedna od tri mjesta (uključujući pohvalu).

Bodovanje:

- 90 - 100 bodova – prvo mjesto
- 80 - 89.99 bodova – drugo mjesto
- 70 - 79.99 bodova – treće mjesto
- 60 - 69.99 bodova – pohvala

Može biti dodijeljeno više prvih, drugih i trećih mjesta, kao i pohvala. Ukoliko dva kandidata imaju isti broj bodova prednost u rangiranju ima mlađi kandidat. Laureat mora imati najmanje 98 poena. U okviru prvog mjesta treba definisati prva tri rangirana takmičara (I-1, I-2 i I-3).

3.15.9. Žalbe

Odluka žirija na bodovanje i dodjelu nagrada je neopoziva, izuzev za oblast Teorija muzike gdje se ima pravo priložiti žalba na test u roku od 24h.

3.15.10. Izvještavanje i dokumentacija

Takmičari se prijavljuju na takmičenje putem elektronske prijave, koja će biti dostavljena svim školama, a rok za podnošenje prijava je 17. mart 2023. god. Razvrstavanje prijava vrši se po kategorijama, na osnovu kojeg se pravi raspored nastupa takmičara i bodovnih lista za članove žirija. Konačne rang liste se objavljuju na web-stranicama Instituta za preduniverzitetsko obrazovanje Kantona Sarajevo i Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, izuzev za oblast teorija muzike gdje će prvo biti objavljena preliminarna rang lista te nakon sprovođenja žalbenog roka biti postavljena konačna lista za navedenu oblast.

3.16. TJELESNI I ZDRAVSTVENI ODGOJ / SPORT

3.16.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja i smotri u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo određuju se termini održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Tjelesni i zdravstveni odgoj/Sport za školsku 2022/2023. godinu:

Datum održavanja takmičenja: april / maj

Mjesto održavanja takmičenja: Prema uputi organizatora

Termin održavanja takmičenja: Prema satnici organizatora

3.16.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Osnovna škola

Takmičarsku ekipu čine učenici starijih razreda (VI –IX razred).

Srednja škola

Takmičarsku ekipu čine učenici od 1. do 4. razreda.

3.16.3. Kategorije/oblasti takmičenja

Odbojka za učenike i učenice

3.16.4. Dinamika takmičenja

Osnovne škole

Nakon održanih općinskih takmičenja, prvoplasirane ekipe iz svake općine u M i Ž konkurenciji, nastavljaju takmičenje na kantonalm nivou.

Srednje škole

Kantonalno takmičenje za srednje škole treba započeti zadnju sedmicu marta kako bi se finale i polufinale i za OŠ i za SŠ odigralo u prvoj sedmici aprila.

Nakon toga bi pobjedničke ekipe imale dovoljno vremena za pripreme za nastavak takmičenja na federalnom i eventualno, državnom nivou.

Nakon završetka takmičenja za osnovne škole na općinskom nivou i prijave ekipa srednjih škola za takmičenje, odnosno, nakon održanog sastanka sa voditeljima ekipa, odredit će se dinamika rasporeda utakmica sa tačnim terminima i satnicom.

Prije svake utakmice, ekipe dolaze najmanje pola sata ranije. Utakmice se igraju prema posebnim propozicijama.

P O S E B N E P R O P O Z I C I J E

ODBOJKA

Član 1.

Utakmice se igraju po modificiranimanima Pravilima Odbojkaškog saveza BiH.

Član 2.

Utakmice se igraju u 2 / dva / dobijena seta.

Član 3.

Ekipu čini 12 / dvanaest / igrača.

Član 4.

Voditelj ekipe je dužan prije početka utakmice predati zapisničkom stolu spisak igrača sa naznačenim brojevima igrača od nižeg ka višem broju.

Član 5.

U svakom setu je dozvoljen po 1 / jedan / time-out po ekipi u trajanju od 30 / trideset / sekundi.

Član 6.

Ekipa koja ne izađe na teren najduže 10 / deset / minuta od vremena predviđenog satnicom za početak utakmice gubi susret službenim rezultatom 2 : 0.

3.17. ISLAMSKA VJERONAUKA

3.17.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja i smotri u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo određuju se mjesto i termini održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Islamska vjeronomuša za školsku 2022/2023. godinu:

Osnovna škola

Datum održavanja takmičenja: **VIII razred 30. 3. 2023. / IX razred 3. 4. 2023.**

Mjesto održavanja takmičenja: **JU Gazi Husrev-begova medresa**

Termin održavanja takmičenja: **9,00-10,00**

Srednja škola

Datum održavanja takmičenja: **27. 3. 2023.**

Mjesto održavanja takmičenja: **JU Gazi Husrev-begova medresa**

Termin održavanja takmičenja: **9,00**

3.17.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Osnovna škola

Ciljna grupa za osnovne škole obuhvata učenike **osmih i devetih razreda** koji u redovnoj nastavi prema važećem Nastavnom planu i programu pohađaju nastavu Vjeronomuške.

Svaka škola prijavljuje **po jednog predstavnika za VIII razred i jednog predstavnika za IX razred** osnovne škole, odabranog po kriterijima škole nakon provedenog školskog takmičenja.

Srednja škola

Ciljna grupa za srednje škole obuhvata učenike **prvih razreda** svih srednjih škola koji u redovnoj nastavi prema važećem Nastavnom planu i programu pohađaju nastavu Vjeronomuške.

Svaka škola prijavljuje **po jednog predstavnika** odabranog po kriterijima škole nakon provedenog školskog takmičenja.

3.17.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test

Takmičenje se realizira popunjavanjem ZOT / testova.

Za oba nivoa takmičenja, se sastoje iz tri dijela:

I dio – 15 zadataka, alternativna pitanja T – N (30 bodova);

II dio – 15 zadataka višestrukog izbora A-B-C-D (45 bodova);

III dio – 5 zadataka, dopunjavanja, povezivanja (25 bodova).

Test se sastoji od 35 pitanja, s ukupno 100 bodova.

Ponuđena će biti još tri bonus / dodatna pitanja, koja će Komisija vrednovati samo u slučaju kada su učenici jednakom rangirani na prvom, drugom ili trećem mjestu (s istim brojem bodova).

3.17.4. Dinamika takmičenja (osnovna i srednja škola)

- Dolazak takmičara pola sata prije takmičenja i prijavljivanje zaduženoj osobi.
- Raspoređivanje učenika u pratinji zadužene osobe. U jednoj učionici može biti maksimalno 20 učenika. Zabranjeno je unošenje mobilnih telefona i druge digitalne opreme, za što je odgovoran dežurni nastavnik.
- Izvlačenje šifri i upisivanje podataka.
- Testovi se rade pod šiframa. Šifre se stavljuju u kovertu, a šifrirani završeni test u drugu kovertu. Dežurni nastavnik je dužan da preuzme sve koverte sa šiframa od učesnika takmičenja i stavi ih u posebnu kovertu A4 formata i zatvorenu predaje predsjedniku Komisije.
- Vrijeme predviđeno za izradu testa je 60 minuta. Test se popunjava hemijskom olovkom. Prije rješavanja testa učenik će na test napisati dobivenu šifru. Učenik koji popuni test prije predviđenog vremena, učionicu može napustiti 45 minuta od početka izrade testova. Učenik koji želi promijeniti svoj odgovor, čini to na način da se javi dežurnom nastavniku koji crvenom hemijskom precrtava prvočitni odgovor, pored njega stavlja svoj potpis, a potom se učeniku daje mogućnost da ponudi novi odgovor. Na jednom zadatku može biti jedna korekcija.
- Nakon što svi učesnici takmičenja odlože svoje testove u koverte, dežurni nastavnik ih prikuplja i objedinjuje.
- Testove ispravlja Komisija za pregled testova i bodovanje rezultata takmičenja. Predsjednik Komisije čita rješenja, a članovi komisije ispravljaju testove. Nakon prvog čitanja, ispravljeni testovi se ponovo provjeravaju od strane drugog člana Komisije. U predviđenu tabelu upisuje se ostvareni broj bodova i potpisuju ga oba člana Komisije.
- Testove treba ispravljati i upisivati broj postignutih bodova trajnom crvenom olovkom te dogovorenim oznakama naznačiti tačnost / netačnost odgovora.
- Nakon utvrđivanja rang-liste, testovi se dešifruju i pripremaju preliminarni rezultati.
- Preliminarnu rang-listu koordinator / voditelj takmičenja šalje svim školama na službenu e-mail adresu u roku od 24 sata od početka takmičenja.
- Učesnik takmičenja ima pravo uvida u svoj rad u dogovoru s voditeljem takmičenja / koordinatorom. Također, učenik ima pravo na pisani prigovor **u roku od 24 sata** nakon saopštavanja preliminarnih rezultata s precizno navedenim brojem zadataka i obrazloženjem zašto se ulaže prigovor.
- Pisane prigovore takmičari će slati na e-mail odgovorne osobe: semir.salihovic@irpo.ba, nakon čega će Komisija u pisanoj formi dostaviti odgovor na žalbu na e-mail adresu pošiljaoca prigovora.
- Nakon rješavanja svih žalbi **u roku od 48 sati**, objavljuje se konačna rang-lista na službenoj internetskoj stranici Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo. Konačna rang-lista formira se prema ukupnom broju osvojenih bodova takmičara.
- Poslije objavljinja Konačne rang-liste, žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
- Tri učesnika koja na kantonalm takmičenju osvoje najveći broj bodova za svaki navedeni razred plasiraju se na regionalno takmičenje koje organizira Sarajevsko muftijstvo.

3.18. ŠAH

3.18.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja i smotri u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo određuju se mjesto i termini održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo u šahu za školsku 2022/2023. godinu:

Osnovna škola

Datum održavanja takmičenja:	2. 3. 2023.
Mjesto održavanja takmičenja:	JU OŠ „Grbavica I“
Termin održavanja takmičenja:	I – III u 9,00
	IV – VI u 12,00
	VII – IX u 15,00

Srednja škola

Datum održavanja takmičenja:	14. 3. 2023.
Mjesto održavanja takmičenja:	JU Srednja građevinsko-geodetska škola
Termin održavanja takmičenja:	9,00

Propozicije takmičenja

3.18.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja

Osnovna škola

Učenici osnovnih škola natjecat će se po trijadama: I-III / IV-VI / VII-IX / odvojeno M i Ž, ukupno šest takmičarskih grupa.

Svaka škola može poslati do tri takmičara za svaku grupu. Primjer: Jedna osnovna škola može poslati tri učenika i tri učenice za grupu I - III (M/Ž), isto toliko za grupu IV-VI, kao i za grupu VII-IX.

Srednja škola

I-IV razred odvojeno M i Ž, dvije takmičarske grupe. Jedna srednja škola može poslati do tri učenika za grupu M i do tri učenice za grupu Ž.

3.18.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test:

Pojedinačno takmičenje, Šahovski rapid-turnir, 5 kola po 15 minuta, po pravilima FIDE za rapid-turnire. FIDE – Svjetska šahovska organizacija.

3.18.4. Dinamika takmičenja

Osnovne škole

- I-III razreda: dolazak takmičara do 9,00; otvaranje turnira, čitanje pravilnika, parovanje za prvo kolo; početak u 9,15; proglašenje pobjednika u 11,15;
- IV-VI razreda: dolazak takmičara do 12,00; otvaranje turnira, čitanje pravilnika, parovanje za prvo kolo; početak u 12,15; proglašenje pobjednika u 14,15,

- VII-IX razreda: dolazak takmičara do 15,00; otvaranje turnira, čitanje pravilnika, parovanje za prvo kolo; početak u 15,15; proglašenje pobjednika u 17,15;

Srednje škole

- srednje škole: dolazak takmičara do 9,00; prvo kolo u 9,15; proglašenje pobjednika u 11,30 sati.

Napomene:

- Osnovci (posebno najmlađi) potrebno je da znaju matirati damom/topom te preporučujemo da škole provedu prethodni postupak testiranja.
- Prijave takmičara: prema uputama u općem dijelu Uputstva. Ovo je važno zbog obimne tehničke pripreme i kreiranje baze u elektronskoj formi za ŠSKS.
- Eventualne žalbe će biti rješavane na licu mesta.
- Takmičari koji ne budu uredno prijavljeni (zamijenjeno godište, škola i sl.) *neće moći pristupiti takmičenju.*
- Roditeljima i trenerima će biti zabranjen ulazak u zone u kojima se igra šah.
- Tri prvoplasirana takmičara iz svake grupe će dobiti medalje koje će obezbijediti ŠSKS.
- U slučaju jednakog broja bodova (diobe mjesta) odlučuju dodatni kriteriji po FIDE pravilima.

3.19. SCIENCE – STEM

3.19.1. Mjesto, datum i vrijeme/termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja i smotri u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo određuju se mjesto i termini održavanja takmičenja za učenike srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavne predmete: Biologija, Fizika i Hemija u sklopu STEM takmičenja za školsku 2022/2023. godinu:

Datum održavanja takmičenja: **12. 4. 2023.**

Mjesto održavanja takmičenja: **Druga gimnazija Sarajevo**

Termin održavanja takmičenja: **9,00**

3.19.2. CILJNE GRUPE/UČESNICI TAKMIČENJA

Ciljna grupa za srednje škole obuhvata učenike prvih, drugih i trećih razreda gimnazije koji u redovnoj nastavi prema važećem Nastavnom planu i programu pohađaju nastavu iz Biologije, Hemije i Fizike.

Kategorije/oblasti takmičenja

Učenici se takmiče u tri kategorije:

I Prvi razred gimnazije

II Drugi razred gimnazije

III Treći razred gimnazije

Takmičenje se sastoji iz teorijskog dijela, a obuhvata sadržaje nekoliko od STEM predmeta (Biologija, Hemija, Fizika). Takmičenje se realizira na način da učenici takmičari učestvuju individualno u rješavanju zadataka teorijskog i računskog tipa. Test će sadržavati zadatke iz sva tri STEM predmeta. Svaki test će se sastojati od 21 pitanja - po 7 pitanja iz svakog predmeta. Pitanja će biti koncipirana na način odgovaranja zaokruživanja jednog od 4 ponuđena odgovora (MCQ) ili zadatka otvorenog tipa.

Oblasti koje se obrađuju u I, II i III razredu gimnazije:

	<i>Biologija</i>	<i>Fizika</i>	<i>Hemija</i>
<i>Prvi, drugi i treći razred</i>	Zemlja prostor života: strukturna i funkcionalna povezanost žive i nežive prirode Povezanost struktura i funkcija živilih bića Struktura i transformacija energije u organizmima Čovjek - biološko i društveno biće	Priroda fizike i naučni metod (Historijski razvoj fizikalnih ideja) Mehanika (statika, kinematika, dinamika) Molekularna fizika i termodinamika (idealni gas, gasni zakoni, temperatura i toplota, provođenje topline) Elektricitet i magnetizam (statički elektricitet,	Tvari Struktura tvari i funkcionalna povezanost procesa u prirodi Struktura tvari i energija Procesi i međudjelovanje živilih i neživilih sistema

		istosmjerna struja, strujna kola, magnetizam i elektromagnetizam) Optika (geometrijska i talasna optika)	
--	--	---	--

3.19.3. Informacije o takmičarskim zadacima

Na STEM kantonalnom takmičenju učenika srednjih škola, učenici rješavaju 21 zadatak. Zadaci ne treba da odstupaju od sadržaja NPP-a, tj. kurikuluma zasnovanog na ishodima učenja. Ukupan broj bodova je 21 (svaki zadatak nosi po jedan bod).

3.19.4. Dinamika takmičenja

Gimnazije

1. Takmičari se takmiče pod **šifrom** koju upisuju na test (answer sheet). Lične podatke upisuju na listić koji ubacuju u kovertu i zatvorenu predaju predsjedniku takmičarske komisije.
2. Predviđeno vrijeme za rad testa je 30 minuta.
3. Nakon utvrđivanja ukupnog broja ostvarenih bodova, članovi Komisije otvaraju koverte, identificiraju imena prema šiframa i prave preliminarnu listu rezultata takmičenja prema ukupnom broju osvojenih bodova i imenima i prezimenima takmičara.
4. Ukoliko dva ili više takmičara osvoje isti broj bodova, njihov konačni poredak na rang listi određuje se nakon što takmičari urade dodatni zadatak – 10 pitanja iz sva tri predmeta (Biologija, Hemija i Fizika) učenici rade 15 minuta. Ova odredba se odnosi samo na prva tri mesta na rang-listi. Ostali takmičari u istoj situaciji dijele dato mjesto.
5. Predsjednik Komisije predstavlja preliminarne rezultate takmičenja na oglasnoj ploči škole **sat** vremena nakon završenog takmičenja.
6. Konačnu rang-listu takmičenja predsjednik Komisije predstavlja na oglasnoj ploči i šalje nakon isteka roka od jednog sata za prigovore/žalbe.

3.19.5. Prelazne odredbe

Maksimalan broj učenika iz jedne gimnazije su tri učenika iz jedne generacije. Prijedlog Komisije jeste da se održi školsko takmičenje radi odabira učenika, a profesori mogu koristiti prošlogodišnje ispise za školsko takmičenje i odabir učenika.

Učenici koji su na prethodnom STEM takmičenju ostvarili jedno od prva tri mesta imaju direktni plasman, tako da se broj takmičara iz jedne škole može povećati za broj učenika sa direktnim plasmanom.

3.20. LIGA PREGOVARANJA

3.20.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja i smotri u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo određuju se mjesto i termini održavanja takmičenja za učenike srednjih škola Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu:

Datum održavanja takmičenja: **10. 5. 2023.**

Mjesto održavanja takmičenja: **Treća gimnazija**

Termin održavanja takmičenja: **9,00**

Odvijanje takmičenja bi se trebalo organizirati u većoj prostoriji, učionici ili fiskulturnoj sali u školi koja bude nominirana kao domaćin takmičenja. Potrebno je osigurati deset (10) radnih stolova te dvadeset (20) stolica, postaviti ih tako da takmičarski par zauzima jedan sto, a stolice su postavljene da takmičari sjede jedan nasuprot drugog. Stolove je potrebno numerirati. Potrebno je osigurati dodatni sto i stolice za koordinatora.

Potrebno je da domaćin osigura vodu za takmičare i hemijske olovke, te da isprinta numeracije za stolove i imena takmičara.

3.20.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Učenici 3. razred gimnazija

Pravo učešća u Ligi pregovaranja imaju učenici 3. razreda gimnazija u Kantonu Sarajevo.

Konkurs odnosno poziv za prijave na takmičenje u pregovaranju se objavljuje sredinom marta. Prijave se vrše putem gimnazije koja treba da imenuje koordinatora u školi i koji Koordinatoru takmičenja dostavlja spisak 4 odabrana učenika. Svaka od 10 gimnazija na području Kantona Sarajevo, odnosno imenovani koordinator, dostavlja spisak 4 odabrana učenika koji će učestovati u takmičenju Liga pregovaranja. Ukupno 40 takmičara. Preporučuje se da koordinatori u školama pripreme rezervni spisak učenika u slučaju eventualnog odustajanja.

Takmičarski par čine dva takmičara u kojem će jedan takmičar imati ulogu *bankara*, a drugi takmičar ulogu *klijenta*. Od 40 učenika formirat će se 20 takmičarskih parova. Radi lakšeg upravljanja i organizovanja procesom učesnici će biti podjeljeni u dvije grupe, po 20 učesnika.

Raspored parova za svaki zadatak takmičenja će izvršiti koordinator takmičenja. Pripremanje i raspored takmičarskih parova, će se izvršiti na osnovu rang-liste takmičara koje su dostavile škole, prema ostvarenom prosjeku ocjena. Najbolji iz jedne škole se stavlja u par sa najboljim iz druge škole i tako redom. Voditi računa da se međusobno ne raspoređuju takmičari iz iste škole.

3.20.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test

Oblast takmičenja je pregovaranje. Takmičenje simulira poslovne situacije u kojima se učesnici stavljuju u različite uloge u poslovnom odnosu u bankarstvu, te pregovaraju detalje poslovnog odnosa između banke i klijenta.

3.20.4. Dinamika takmičenja

Prilikom ulaska u prostoriju takmičari se upućuju prema određenom takmičarskom stolu i poziciji koju zauzimaju za stolom. Nakon kratkih uvodnih uputa, uruči im se zadatak i počinje prvo sučeljavanje. Koordinatori iz škola nadziru takmičenje i eventualno obavještavaju takmičare o preostalom vremenu predviđenom za to sučeljavanje. Po okončanju prvog sučeljavanja, koordinatori prikupe takmičarske materijale, spajajući heftaricom zadatak od svakog takmičarskog para (zadatak *bankara i takmičara*).

Pristupa se realizaciji drugog (2.), pa tako i trećeg (3.) i četvrtog (4.) takmičarskog zadatka te se takmičari raspoređuju da zauzmu nova mjesta u pogledu broja stola i pozicije takmičara. Nastavlja se postupak kao u prvom takmičarskom zadatku.

Nakon završetka oba zadatka, predmetna grupa, deset (10) takmičarskih parova su slobodni, priprema se prostorija za ulazak nove takmičarske grupe tj. deset (10) novih takmičarskih parova.

Predviđeno je da se tokom jednog dana realiziraju pregovori za obje grupe.

Način izvođenja takmičenja:

Liga pregovaranja će biti organizovana u četiri (4) takmičarska zadatka za svaku grupu, odnosno četiri (4) međusobna sučeljavanja sa svojim protukandidatima, gdje će u dva (2) duela biti u ulozi “bankara” i u dva (2) biti u ulozi “klijent”.

Predviđeno je da jedan (1) takmičarski zadatak, sučeljavanje ili duel traje dvadeset (15) minuta. Potrebno vrijeme za organizatore u realizaciji četiri (4) sučeljavanja takmičenja je oko devedeset (90) minuta za jednu grupu, period za korištenje predviđene prostorije. Prostorija za takmičenje za kompletiranje cijelog takmičarskog kruga bi trebala biti zauzeta oko 4 – 5 sati.

Koordinatori u školi će biti obavješteni od strane Koordinatora MOO o mjestu, datumu i satnici održavanja takmičenja za svaku takmičarsku grupu kako bi mogli obavijestiti takmičare.

3.20.5. Komisija

Koordinator takmičenja osmišljava, priprema i printa takmičarske materijale. Svaki zadatak se sastoji od dva dijela: jedan sa tekstrom koji je namijenjen za “bankara”, a drugi dio zadatka koji je namijenjen za “klijenta”. Zadaci sadrže parametre, u različitim skalama – vrijednostima za ulogu “bankara” i “klijenta”, međutim, zadate skale vrijednosti se preklapaju u određenom dijelu.

Žiri čine imenovani koordinatori iz škola. Njihov zadatak je da nadziru takmičenje i eventualno obavještavaju takmičare o preostalom vremenu predviđenom za sučeljavanje. Po okončanju sučeljavanja, koordinatori prikupe takmičarske materijale, spajajući heftaricom zadatak od svakog takmičarskog para (zadatak “bankara” i “takmičara”). Prilikom prikupljanja materijala potrebno je da koordinator provjeri da li su unesene iste dogovorene vrijednosti kod oba takmičara.

Pristupa se pregledu postignutih rezultata u takmičenju te se isti unose u već predviđen sistem / tabelu za vrednovanje, bodovanje ispregovaranih vrijednosti. Po okončanju unosa u sistem pokreće se rangiranje takmičara shodno ostvarenim rezultatima takmičenja.

Rezultati se dostavljaju koordinatorima škola te se objavljaju u prostorijama škole ili putem nekog digitalnog kanala komunikacije koje posjeduje škola. Na osnovu zauzetog mesta na rang-listi prvih 10 takmičara ulazi u finale.

U finalnom dijelu takmičenja učestvuje deset (10) prвoplasiranih takmičara, raspoređenih u pet (5) takmičarskih parova. Način izvođenja finalnog dijela takmičenja odvija se u 4 sučeljavanja, na način

opisan kao i u predfinalnom susretu. Raspored takmičarskih parova formira se na osnovu postignutih rezultata bez obzira na školu iz koje takmičar dolazi. Koordinator takmičenja će pripremiti tekst takmičarskih zadataka za finalna sučeljavanja u saradnji sa Bosna Bank International.

Po okončanju finalnih sučeljavanja, koordinatori prikupe takmičarske materijale, spajajući heftaricom zadatak od svakog takmičarskog para (zadatak „bankara“ i „takmičara“). Prilikom prikupljanja materijala potrebno je da koordinator provjeri da li su unesene iste dogovorene vrijednosti kod oba takmičara.

Pristupa se pregledu postignutih rezultata u takmičenju te se isti unose u već predviđen sistem / tabelu za vrednovanje, bodovanje ispregovaranih vrijednosti. Po okončanju unosa u sistem pokreće se rangiranje takmičara shodno ostvarenim rezultatima takmičenja.

Koordinator takmičenja konačnu rang-listu dostavlja JU Institutu za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo. Konačni rezultati će biti objavljeni na web-stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

3.21. DEBATNE PARLAONICE

3.21.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za oblast Debatne parlaonice:

Datum održavanja takmičenja: **25. i/ili 26. 4. 2023.**

Mjesto održavanja takmičenja: **Međunarodna gimnazija „Richmond Park International Secondary School“**

Termin održavanja takmičenja: **9,00**

3.21.2. Ciljne grupe/učesnici takmičenja

Učenici srednjih škola u Kantonu Sarajevo.

3.21.3. Kategorije/oblasti takmičenja/test (*struktura testa*)

Školsko takmičenje – početni nivo suditi mogu nastavnici neovisno o predmetnoj oblasti koju predaju. Troje sudija po određenoj kategoriji. Škola sama određuje kako će formirati reprezentaciju za natjecanje (po uzrastima - za svaku školsku godinu po jedna osoba ili će od svih izabrati 4 najbolja predstavnika škole, bez obzira kojoj skupini pripadaju).

Kantonalna takmičenja – reprezentacije škola koje učestvuju u takmičenju bit će podjeljene u grupe (u zavisnosti od broja prijavljenih reprezentacija), vjerovatno u 4 skupine. Ovisno od toga koliko se reprezentacija prijavi bit će određen broj takmičara koji iz svake skupine ide u daljnji dio takmičenja (polufinalno i finalno).

Teme takmičenja

1. Mladi mogu promijeniti svijet samo ako im se da šansa.
2. Naučno-tehnička dostignuća poboljšavaju život čovjeka.
3. Odlazak mladih iz BiH je opravдан.
4. Konvencija o pravima djeteta se poštije.
5. Kulturu govora kao metodu treba uvesti u nastavu.
6. Mladi trebaju biti politički aktivni.
7. Internet povećava uticaj mladih na društvo.
8. Odgoj je važniji od obrazovanja.
9. Učenici trebaju dobiti priliku da ocjenjuju svoje nastavnike.
10. U škole je potrebno uvesti neformalne sesije između profesora i učenika.
11. Prava mladih u školama i fakultetima se poštjuju.
12. Kako se možemo boriti protiv vršnjačkog nasilja?
13. Gdje se ja vidim 2033.?

3.21.4. Dinamika takmičenja

Pravila takmičenja po oblastima

Učesnici takmičenja

Učesnici u takmičenju mogu biti svu učenici srednjih škola u Kantonu Sarajevo, bez obzira da li su škole privatne ili javne. Svaka škola nakon školskih takmičenja nominuje jedan četveročlaničani tim učenika koji će tu školu predstavljati na kantonalm takmičenju. Škola može povesti dodatna dva člana koji ne učestvuju, ali mogu biti podrška. Ti učenici se mogu pripremati i da učestvuju za slučaj da neko od takmičara na dan takmičenja ne dođe. U njihovo pratnji uvijek ide i jedan nastavnik koji je ujedno i sudac na kantonalm takmičenju.

Kategorije/oblasti takmičenja

Pričaonica je zasebna oblast i interdisciplinarno povezuje sve školske predmete. Realizira se kroz školska i kantonala takmičenja. Škole prijavljuju svoje timove nakon provedenih školskih takmičenja. Nakon toga, na kantonalm takmičenju svaki učenik govori na prethodno poznate teme i jednu nepoznatu opću temu, koja će biti poznata na dan natjecanja

Vrijeme održavanja-kalendar

Školska takmičenja će biti realizirana u martu i u aprilu

Kantonalo takmičenje će biti realizirano 12. i/ili 13. maja 2023. (ovisno o iskazanom interesu škola).

Priprema testova

Za ovaj vid takmičenja ne postoje testovi. Školama će za školska takmičenja biti dostavljena lista od 13 tema na koja djeca pripremaju govore. Neke od tih tema će biti i na kantonalm takmičenju što će biti poznato nakon što škole prijave svoje reprezentacije.

Žiri

Sastav žirija zavisi od nivoa takmičenja.

Školsko takmičenje – početni nivo suditi mogu nastavnici bez obzira na nastavnu oblast.

Reklamacije

Školska takmičenja trebaju imati predviđeno vrijeme za žalbe prije slanja zvaničnog spiska prema ministarstvu o sastavu tima za kantonalno takmičenje. Kantonala takmičenja imaju obavezu da prvog dana takmičenja kroz nekoliko kategorija (ovisno o broju prijavljenih ekipa) odaberu najbolje u pojedinim kategorijama koje idu dalje u polufinalnu, a po istom principu i finalnu fazu natjecanja, nakon čega treba ostaviti prostor za podnošenje žalbi i njihovo razmatranje. U viši nivo takmičenja ekipe prolaze nakon što se razmotre i razriješe eventualni propusti.

Izvještavanje

Škole na memorandumu škole dostavljaju kratak opis kako su dobili sastav tima za kantonalno takmičenje. Nakon zaprimljenih prijava školskih reprezentacija, školama se upućuje detaljan dopis sa informacijama o kantonalm takmičenju, od sistema takmičenja, tema, satnice, sudija i slično.

Kantonalno takmičenje kroz tabelarne prikaze pokazuje proces biranja parova u više nivoa takmičenja.

3.21.5. Plan aktivnosti

januar 2023 – tokom mjeseca januara Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo svim školama dostavlja listu tema na koje bi trebali biti organizirani susreti i takmičenja iz retorike uz kratak osvrt kako je to zamišljeno poštujući autonomiju škola da one same odrede kako će to realizirati u okviru škole.

februar 2023 – edukacija koordinatora školskih takmičenja koji su izrazili želju da organizuju školsko takmičenje. Edukacija može biti urađena putem Zoom platforme, ali može biti i organizovana kroz radionicu uživo. Tom prilikom će se nastavnicima – koordinatorima ponuditi odgovori na sva eventualna pitanja i toku takmičenja, kako da što kvalitetnije pripreme ekipu svoje škole, kako da odaberu najbolje predravnike i sl. Taj mjesec je također prilika da se svi aktivno pripremaju za školska takmičenja.

mart i april 2023. – školska takmičenja. Data je potpuna autonomija školama kako će realizirati školsko takmičenje i da li će ga realizirati. Moguće da škole već imaju po nekim drugim osnovama formiranu reprezentaciju za koju smatraju da će ih dobro predstavljati. Školama će svakako biti dostavljene upute za mogućnost realiziranja školskih takmičenja. Važno je da do 20.04. dostave prijavljena 4 učenika koja se takmiče + dva koja idu u pratnji + ime i prezime trenera.

maj 2023. - Kantonalno takmičenje.

U idealnom slučaju 36 ekipa prijavi svoje učešće. To je ukupno 144 učenika.

Bit će podjeljeni u 8 skupine po 18 učenika. Svaku skupinu sudi 2 suca.

Svako izlaganje traje 5 minuta. Nakon 90 minuta kvalifikacione runde bit će organizirano osvježenje dok se unesu i zbroje svi rezultati. Kada se svi rezultati unesu bit će poznato koja tri učenika iz svake skupine idu dalje. Moguće je da ih ne bude tri iz svake skupine ukoliko budu imali isti broj bodova. Polufinale bi trebalo činiti 24 -30 učenika ponovo podjeljenih ovaj put u svije skupine. Polufinale sudi po 5 sudija u svakoj skupini. Nakon polufinala bit će poznato kojih troje prolazi u finale iz svake skupine (možda ne bude troje ukoliko budu imali isti broj bodova). Finale sudi 7 sudija.

**3.22. REVIJA KULTURNO-UMJETNIČKOG STVARALAŠTVA DJECE
PREDŠKOLSKIH USTANOVA I USTANOVA ZA SPECIJALNI ODGOJ I
OBRAZOVANJE KANTONA SARAJEVO**

Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova Kantona Sarajevo, školska 2022/2023. godina, kao što sam i naziv ističe, ima naglasak na revijalno predstavljanje predškolskih ustanova, bez primjesa takmičarskog karaktera.

U školskoj 2022/2023. godini djeca iz JU „Djeca Sarajeva“ i iz privatnih registrovanih predškolskih ustanova Kantona Sarajevo, kao i predškolska djeca Ustanova za specijalni odgoj i obrazovanje i Doma bez roditeljskog staranja (Mali porodični dom - MPD) Kantona Sarajevo će nakon obavijesti i popunjene prijave za učešće učestovati i prikazati bogato dječije kreativno stvaralaštvo i izražavanje kroz smotru pod nazivom „**Predškolski dani**“.

Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece iz predškolskih ustanova i Ustanova za specijalni odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo u školskoj 2022/2023. godini će se održati tokom tri (3) dana u periodu april/ maj 2023. godine. Za predškolske ustanove Kantona Sarajevo (javni i privatni sektor) ne postoji općinsko takmičenje, pa će radna komisija organizovati sastanke krajem mjeseca februara i tokom mjeseca marta 2023. godine, zbog dogovora oko organizacije prostora, utvrđivanja /usklađivanja datuma narednih aktivnosti, proslijedivanje dopisa za obezbijedenje prostora i opreme, osvježenja za djecu, neophodnog materijala i izrade formulara za učešće predškolskih ustanova na trodnevnoj smotri („Prijava za učešće“).

Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova Kantona Sarajevo obuhvata predškolske ustanove koji bi učestvovale **prvi dan** na sportskim igrama pod nazivom „**U zdravom tijelu zdrav duh**“ (uzrast 4, 5 i 6 godina); **drugi dan**, kroz kreativno izražavanje kroz ples, recital, igrokaze, vokalnu muziku, folklor uz popratne dječije kreativne radionice (uzrast 4, 5 i 6 godina) i zadnji, **treći dan** bi okupili predškolsku djecu uzrasta od 6 godina na manifestaciji pod nazivom „**Sretno, đaci prvac!**“. Svi mediji bi bili blagovremeno obaviješteni, uz pozivnice i pripremljene agende. Obrazac za prijavu učesnika sa ponuđenim aktivnostima će se pravovremeno proslijediti predškolskim ustanovama i Ustanovama za specijalni odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo s ponuđenim sadržajima i informacijama (98 objekata u sastavu javnih ustanova i privatnih registrovanih predškolskih ustanova Kantona Sarajevo).

“U ZDRAVOM TIJELU ZDRAV DUH”

(Prvi dan)

Datum održavanja	Naziv sportskih terena/stadiona	Učestvuju djeca uzrasta od 4,5 i 6 godina i djeca iz Obaveznog programa	Naziv predškolske ustanove i naziv općina koji učestvuju	Broj predškolskih ustanova koji će učestovavati (20) (javni i privatni sektor)
18. ili 19. 4. 2023. god. od 11,00-12,30 h ovisno o vremenskim prilikama	„Zetra“ sportski stadion	4,5, i 6 godina djeca iz Obaveznog programa za djecu u godini pred polazak u školu prema zaprimljenoj prijavi za učešće;	sa općina Stari grad i općine Centar;	20 učesnika-predškolskih ustanova KS

18. ili 19. 4. 2023. godine od 11,00-12,30 h ovisno o vremenskim prilikama	„Grbavica“- pomoćni sportski stadion “Željezničar“	4 ,5, i 6 godina djeca iz Obaveznog programa za djecu u godini pred polazak u školu prema zaprimljenoj prijavi za učešće;	Sa općine Novo Sarajevo	20 učesnika predškolskih registrovanih ustanova KS
18. ili 19. 4. 2023. godine od 11,00-12,30 h ovisno o vremenskim prilikama	„Safet Zajko“ -manji sportski teren	4 ,5, i 6 godina djeca iz Obaveznog programa za djecu u godini pred polazak u školu prema zaprimljenoj prijavi za učešće	Sa općina Novi Grad, Ilići i Hadžića	20 učesnika predškolskih ustanova KS (javni i privatni sektor-vrtići koji se prijave);
18. ili 19. 4. 2023. godine od 11,00-12,30 h ovisno o vremenskim prilikama	Kulturno-sportski centar „Amel Bećković“ u Vogošći	4 ,5, i 6 godina i djeca iz Obaveznog programa za djecu u godini pred polazak u školu prema zaprimljenoj prijavi za učešće;	Sa općine Vogošća i Ilijaš	20 učesnika predškolskih ustanova KS (javni i privatni sektor-vrtići koji se prijave) i Obavezni program za djecu u godini pred polazak u školu prema zaprimljenoj prijavi za učešće;

Prvi dan se organiziraju sportske aktivnosti „U zdravom tijelu zdrav duh“ - sportski tereni/sportska sala do 20 vrtića učesnika na travnatom terenu sportskog centra „Zetra“ (predškolske ustanove sa lokaliteta Stari Grad i Centar /20 predškolskih ustanova KS); sportski teren pomoćnog stadiona „Željezničar“ Grbavica - stadion Sportski centar „Safet Zajko (sa općine Novi Grad, Ilići i Hadžića), Kulturno-sportski centar „Amel Bećković“ u Vogošći (za predškolske ustanove sa općina Vogošća i Ilijaš). U sportske aktivnosti bi bila uključena i djeca iz Obaveznog programa za djecu u godini pred polazak u školu pored djece iz Cjelovitog razvojnog programa. Tok aktivnosti pripremaju članovi radne grupe sa odgajateljima. Učesnici - predškolske ustanove, sa transparentima se na početku manifestacije predstavljaju i voditelj najavljuje program aktivnosti. Planirani termini za održavanje sportskih igara za predškolsku djecu su 18. ili 19. 4. 2023. godine, ovisno o vremenskim prilikama, od 11,00 – 12,30 sati.

Učesnici vrtića pripremaju medalje (rad s djecom), kako bi svako dijete, učesnik, dobilo priznanje za svoj trud i aktivnost.

“ŠTA SAM NAUČIO U VRTIĆU”

(Drugi dan)

Izvođenje programa kreativnog dječijeg izražavanja i stvaralaštva kroz muziku, ples, recital, folklor, igrokaz, pjesmu u terminu od 11,00 - 12,30 h (20 vrtića), a ujedno bi se pripremile kreativne radionice u radu s djecom na temu „**Moj vrtić, moj drugi dom**“.

Djeca će nakon predstavljanja učestvovati u kreativnoj dječjoj radionici i nakon izvedbe vratiti se u svoj vrtić u dogовору са родитељима предшкolskih ustanova - učesnika. Organizatori revije će

obezbijediti flaširanu vodu, i pribor za crtanje, primjeren prostor sa ozvučenjem, scenom, dekoracijom i stolovima i stolicama za predškolsku djecu.

Prostor za održavanje će biti ponuđen na lokaciji koji je primjeren za pristup za sve prijavljene učesnike (sa općine Centar/Novo Sarajevo).

„SRETNO ĐACI PRVACI!

(Treći dan)

Sredinom mjeseca maja 2023. Godine organizovat će se **Završna svečanost pod nazivom „Sretno daci prvaci! u Domu mladih Skenderija**, koja će se održati u 17,30 sati. Na svečanosti učestvuju djeca predškolskih ustanova, šestogodišnjaci (odgojna grupa u 6. godini života) sa općine Novi Grad, Ilidža i Hadžići), koji u septembru kreću u osnovnu školu (trajanje programa 90 minuta - 15 vrtića). Ovdje je posebno potrebno naglasiti saradnju sa osnovnim školama čiji bi učitelji, koji bi bili pozvani zajedno sa porodicama i partnerima iz lokalne zajednice, popratili cijelokupnu svečanost s ciljem saradnje i razmjene iskustava.

Planirano je da završnu manifestaciju poprate mediji, koje bi Press služba Kantona Sarajevo obavijestila, te eventualno organizirala gostovanje djece i njihovih roditelja, eventualno odgajatelja, u nekoj televizijskoj emisiji koja se bavi temama iz kulture ili direktno sudjelovali tokom održavanja aktivnosti.

B) Ciljne grupe / učesnici Revije kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova Kantona Sarajevo „Predškolski dani“, školska 2022/2023. godina su:

djeca iz privatnih predškolskih ustanova Kantona Sarajevo i predškolskih ustanova JU »Djeca Sarajeva«. Pravo učešća imaju i štićenici Kantonalne Javne ustanove Dom za djecu bez roditeljskog staranja (Bjelave 52), djeca iz Centra za slušnu i govornu rehabilitaciju (Asima Ferhatovića 2), JU Zavod za specijalno obrazovanje i odgoj-vrtić "Sunce u Mjedenici" (Mjedenica 34), kao i djeca predškolskog odjela Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju "Vladimir Nazor" (Kemala Kapetanovića 43) - kupno 98 objekata u sastavu predškolskih ustanova Kantona Sarajevo, tri ustanove za specijalni odgoj i obrazovanje i Dom za djecu bez roditeljskog staranja. (*registrovane predškolske ustanove Kantona Sarajevo kontinuirano se otvaraju, pa je i broj varijabilan*).

Svaka predškolska ustanova, učesnica Revije kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova i Kantona Sarajevo "Predškolski dani", školska 2022/2023. godina, pripremit će i donijeti izrađen transparent s logom svog vrtića, koji će sačinjavati dio dekora scene na planiranim svečanostima i aktivnostima.

3.23. REVIJA KULTURNO-UMJETNIČKOG STVARALAŠTVA UČENIKA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA KANTONA SARAJEVO

3.23.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i učešću Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet/oblast Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola:

Datum održavanja takmičenja: maj 2023.

Mjesto održavanja takmičenja: JU OŠ „Aleksa Šantić“

Termin održavanja takmičenja: 10,00

3.23.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Pravo učešća u Reviji kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola na kantonalm nivou imaju osnovne i srednje škole sa područja Kantona Sarajevo, sa svojim redovnim učenicima u ovoj školskoj godini.

3.23.3. Kategorije/oblasti takmičenja

Učenici osnovnih škola na kantonalm nivou mogu prezentirati svoj rad u kategoriji - Hor/ Zbor uz instrumentalnu pratnju (najmanje 16 pjevača, a najviše 30).

Učenici srednjih škola na kantonalm nivou mogu prezentirati svoj rad u kategoriji Hor/ Zbor uz instrumentalnu pratnju (najmanje 20 pjevača, najviše 40).

U kategoriji Hor / Zbor uz instrumentalnu pratnju takmičiti se mogu učenici osnovnih i srednjih škola, koje su pripremali nastavnici/ profesori muzičke / glazbene kulture tih škola.

Muzička pratnja pored učeničkih instrumentalnih sastava, može biti:

- sa matricom CD-a;
- uz pratnju nastavnika (klavir, gitara i td.);
- uz pratnju na sintisajzeru.

3.23.4. Dinamika takmičenja

- Prvoplasirani horovi osnovnih škola se takmiče na kantonalm nivou. Horovi / zborovi srednjih škola se takmiče direktno na kantonalm nivou.
- Stručni žiri se sastoji od 4 (četiri) člana: predsjednik i tri člana.
- Žiri ocjenjuje: intonaciju, višeglasje, tempo, dinamiku, frazu, diktiju, umjetnički dojam, odabir kompozicije.
- Stručni žiri proglašava prvo, drugo i treće mjesto.
- Žalbe na rad i ocjenu žirija podnose se predsjedniku žirija u roku od sat vremena nakon objavlјivanja preliminarnih rezultata.
- Najuspješnije numere (prvo mjesto) hor / zbor iz osnovne i srednje škole, po ocjeni kantonalm stručnog žirija, izvodi se na kantonalm Završnoj svečanosti u okviru Dana Kantona.
- Ukoliko škola u bilo kojem segmentu odstupi od Propozicija njen nastup neće se vrednovati, već se diskvalificira. O diskvalifikaciji škole odluku donosi stručni žiri većinom glasova.

3.24. BOŠNJAČKA ZAJEDNICA KULTURE PREPOROD

1. **Takmičenje:** 21. po redu godišnji KONKURS za najbolje literarne i likovne radove polaznika predškolskih ustanova i učenika osnovnih škola Kantona Sarajevo, na temu “Za sreću doma i naroda”.
2. **Organizator takmičenja:** Bošnjačka zajednica kulture “Preporod”. Konkurs se realizira u saradnji sa Institutom za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo i uz podršku Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.
3. **Vertikala takmičenja:** Državno (bez prethodnih općinskih, kantonalnih i federalnog takmičenja i bez daljeg plasmana na međunarodno takmičenje).
4. **Cilj održavanja takmičenja:** Svaki projekat ima svoj prirodni završetak, pa i ovaj treba da znači da su djeca/učenici zadovoljili svoju znatiželju ili su došli do stepena kada istraživanje nadilazi njihove mogućnosti da samostalno funkcionišu. Na djeci predškolskog uzrasta i učenicima osnovnih škola je da odluče kako će podijeliti, tj. prezentirati ono što su naučili. U ovom slučaju prezentacija može biti u obliku pisanja literarnog rada ili nacrtanog, naslikanog ili otisnutog likovnog rada. Cilj je predstaviti svojevrsnu kulminaciju projektnog rada, ne samo zato jer su djeca samostalno istražujući došla do odgovora, već zato što su kroz taj samostalan rad razvijala samopouzdanje i vjeru u svoje sposobnosti i mogućnosti da se upuste u istraživanja i rješavanja problema. Ovo takmičenje je pokazatelj koliko su djeca, na kraju školske godine, ovladala i terminima i pojmovima koje su koristila međusobno komunicirajući za vrijeme igre prezentirane u obliku likovnog i literarnog rada.

5. Pravila takmičenja – po oblastima

- a. **Učesnici takmičenja:** Pravo učešća imaju djeca iz predškolskih ustanova Kantona Sarajevo (javna ustanova i predškolske registrovane ustanove) - ukupno 98 predškolskih ustanova (sa organizacionim jedinicama/podružnicama), u koje su uključene i Ustanove za specijalni odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, a to su: JU Centar „Vladimir Nazor“-vrtić „More nade“, PU „Sunce“ u Zavodu Mjedenica, JU Centar za slušnu i govornu rehabilitaciju“ i djeca JU Dom za djecu bez roditeljskog staranja, Sarajevo. Samo tri škole nisu obuhvaćene ovim konkursom, a to su osnovne muzičke i baletske škole, čija djeca već pohađaju neku od osnovnih škola obuhvaćenih ovim Konkursom.
- b. **Kategorije/oblasti takmičenja:** Svaka predškolska ustanova i svaka osnovna škola moći će konkurisati s literarnim i likovnim radovima urađenim u tehnici po slobodnom izboru – crtež, urađen u nekoj od suhih slikarskih tehnika, kao što su: olovka, ugljeni štapići, suhi pasteli, krede u boji i sl.; slika, urađena nekom od slikarskih tehnika, kao što su: akvarel, lavir tuš, tempera i sl. ili grafički tisak, otisnut u tehnici duboki, plošni ili visoki tisak), maksimalnog A3 formata (297 mm x 420 mm). Naziv teme je zajednički i za likovni i za literarni rad: “**Za sreću doma i naroda**”. Na svakom radu moraju biti jasno navedeni: ime i prezime autora, razred, naziv vrtića ili škole, ime odgajatelja ili predmetnog nastavnika i grad. Radove treba, direktno ili preko odgajatelja/predmetnih nastavnika i sekretarijata predškolskih ustanova/škola, dostaviti na adresu: BZK “Preporod”, Braničeva 30, 71000 Sarajevo, najkasnije do 14. 5. 2023. godine. Prispjeli radovi se ne vraćaju. Za dodatne informacije zainteresirani se mogu obratiti na tel: 033/483-590.

- c. **Mjesto održavanja:** Bošnjačka zajednica kulture “Preporod” – Galerija (mjesto organiziranja likovne izložbe kojom prilikom će se saopštiti rezultati i pročitati nagrađeni literarni radovi), koja se nalazi na adresi Titova 54.
- d. **Vrijeme održavanja – kalendar:** 17. 10. 2023. godine, utorak, u 13:00 sati, Prva bošnjačka gimnazija – otvaranje izložbe likovnih radova i čitanje nagrađenih literarnih radova djece iz predškolskih ustanova i učenika osnovnih škola Kantona Sarajevo, te dodjela nagrada. Izložba bi za posjetioce bila otvorena 10 dana, od 17. 10. do 26. 10. 2023. godine, a posjetiocima bi je mogli pogledati svakim radnim danom od 11:00 do 18:00 sati.
- e. **Stručni žiri čine:** Za literarne i likovne radove Bošnjačka zajednice kulture “Preporod” imenuje Stručni žiri.
- f. **Kriteriji,** kao mjerila vrijednosti literarnog i likovnog djela, trebali bi glasiti: da taj likovni ili literarni rad djeteta predškolskog uzrasta, odnosno učenika osnovne škole bude potpun, ne u savršenosti detalja, već u impresiji cjelovitosti, prije svega, u konstrukciji i koordinaciji raznih elemenata od kojih je sastavljeno; da tematikom koja je zastupljena odgovara zahtjevima konkursa, odnosno, da je urađeno prema propozicijama koje uslovjavaju njegovo učešće na manifestaciji.
- g. **Nagrade:** Tri najbolja literarna i tri najbolja likovna rada bit će nagrađena novčano i prikladnim knjigama iz izdavačke produkcije BZK “Preporod”, a također će biti nagrađeni i prosvjetni radnici koji na Konkursu pokažu istaknuto učešće. Od likovnih radova koji uđu u najuži izbor za dodjelu nagrada bit će priređena prigodna likovna izložba u Galeriji “Preporod” Titova 54. u Sarajevu, kojom prilikom će se saopštiti rezultati i pročitati nagrađeni literarni radovi.
- h. **Finansijska projekcija:** Rješenjem ili ugovorom menadžment BZK “Preporod” imenuje Komisiju za odabir i proglašenje najuspješnija tri likovna i tri literarna rada djece iz predškolskih ustanova i učenika osnovnih škola Kantona Sarajevo, na 21. po redu objavljenom Konkursu, sa zajedničkom temom “Za sreću doma i naroda”. Organizator Konkursa posjeduje vlastiti izložbeni prostor i snosi troškove štampanja kataloga, priznanja i pozivnica.
- i. **Marketinški okvir:** Planirano je da otvaranje izložbe likovnih radova i uručivanje nagrada djeci/učenicima i njihovim odgajateljima/nastavnicima poprate mediji, koje bi trebalo pravovremeno obavijestila o njenom održavanju, te eventualno organizirati gostovanje nagrađene djece u pratnji roditelja i učenika u nekoj televizijskoj emisiji koja se bavi temama iz kulture.
- j. **Izvještavanje:** Izvještaj Komisije o realiziranim aktivnostima nakon završenog Konkursa (nakon podjele nagrada i zatvaranja izložbe).

4. PRILOZI

4.1. Kalendar takmičenja, revija/smotri i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu

R. br.	Takmičenja i revije/smotre u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo	NIVOI TAKMIČENJA								Voditelj takmičenja
		OPĆINSKI		KANTONALNI		FEDERALNI		DRŽAVNI	MEĐUNARODNI	
		Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola			
1.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (<i>predmetna nastava</i>)	-	-	4.5. Test (gramatika i književnost) VII i VIII razred	11.5. Srednje stručne škole II i III razred Gimnazije II i III razred Test (gramatika i književnost)	-	-	-	-	Indira Buljubašić buljubasicindra1@gmail.com Manela Sinanović manela977@hotmail.com
2.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (<i>razredna nastava</i>)	-	-	Maj 2023. (literarni rad na zadatu temu) III, IV i V razred	-	-	-	-	-	Hatidža Šaljić hatidza.salijic@irpo.ba
3.	Engleski jezik (<i>prvi strani jezik</i>)	-	-	27.4. IX razred	19.4. IV razred gimnazije IV razred srednje škole za stručno obr. i obuku	-	-	-	-	Amila Islamović amilaislamovic@gmail.com Stanislava Matić stanislava.matic@irpo.ba
4.	Engleski jezik (<i>prvi strani jezik – nastava se izvodi na engl. jeziku</i>)	-	-	27.4. IX razred	19.4. IV razred (gimnazije)	-	-	-	-	Amila Islamović amilaislamovic@gmail.com Stanislava Matić stanislava.matic@irpo.ba

R. br.	Takmičenja i revije/smotre u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo	NIVOI TAKMIČENJA								Voditelj takmičenja
		OPĆINSKI		KANTONALNI		FEDERALNI		DRŽAVNI	MEĐUNARODNI	
		Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola			
5.	Njemački jezik (<i>drugi strani jezik</i>)	-	-	21.3. IX razred	16.3. I, II i III razred	-	-	6.5.	-	Amra Đulan amradulan8@gmail.com Kenita Šeta kenita.seta@2gimnazija.edu.ba
6.	Francuski jezik (<i>drugi strani jezik</i>)	-	-	-	19.4. III razred (drugi i treći strani jezik)	-	-	-	-	Ana Moćnaj amocnaj@hotmail.com
7.	Turski jezik (<i>drugi strani jezik</i>)	-	-	11.5. VII, VIII i IX razred	-	-	-	-	-	Amina Duranović kosovicamina@hotmail.com
8.	Matematika	6.3. VI, VII, VIII i IX razred	-	22.3. VI, VII, VIII i IX razred	15.3. I - IV razred (sve srednje škole Kantona Sarajevo)	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Mirela Avdibegović mirela.avdibegovic@ospofalici.edu.ba Lejla Tuzlak lejla.tuzlak@irpo.ba
9.	Fizika	5.4. VIII i IX razredi	-	19.4. VIII i IX razredi	22.3. I - IV razred grupe A1, B, A3 i C (sve srednje škole)	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Sanela Karović kovacic.sanela@gmail.com Jasmina Baluković jasmina.balukovic@2gimnazija.edu.ba

KANTONALNO TAKMIČENJE

2022/2023. GODINA

R. br.	Takmičenja i revije/smotre u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo	NIVOI TAKMIČENJA								Voditelj takmičenja	
		OPĆINSKI		KANTONALNI		FEDERALNI		DRŽAVNI	MEDUNARODNI		
		Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola				
10.	Informatika	13.3. <i>I - IX razred (jedno takmičenje za sve razrede)</i>	-	27.3. <i>I - IX razred (jedno takmičenje za sve razrede)</i>	5.4. <i>I - IV razred (sve srednje škole)</i>	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Ibrahim Muhamremović ibrahim2706@ hotmail.com Jasna Kopić jasna.kopic@pet -a- gimnazija.edu.ba	
11.	Tehnička kultura	25.4. <i>V - IX razred</i>	-	18.5. <i>V - IX razred</i>	-	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Sanela Crnetić sanel.a.sanel86@hot mail.com	
12.	Robotika	8.5. <i>VII razred</i>	-	22.5. <i>VII razred</i>	-	-	-	-	-	Ajla Halilović ajla.halilovic@irp o.ba	
13.	Geografija/Zemljopis	15.3. <i>IX razred</i>	-	29.3. <i>IX razred</i>	27.4. <i>I, II (sve srednje škole)</i>	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Evropska geografska olimpijada	Sead Srna sead.srna@bosni ackagim.edu.ba	
14.	Historija BiH	27.4. <i>VII razred</i>	-	15.5. <i>VII razred</i>	-	-	-	-	-	Azerina Muminović azerina.muminov ic@irpo.ba	

R. br.	Takmičenja i revije/smotre u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo	NIVOI TAKMIČENJA								Voditelj takmičenja	
		OPĆINSKI		KANTONALNI		FEDERALNI		DRŽAVNI	MEDUNARODNI		
		Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola				
15.	Gradsko obrazovanje/ Demokratija ljudskih prava „Projekat građanin“ takmičenja	Mart 2023.	Mart 2023.	April 2023.	April 2023.	-	-	-	-	Sedžida Hadžić sedzida.hadzic@ir po.ba	
16.	Likovna kultura Mladi voljenom gradu (likovni radovi učenika srednje škole)	-	-	-	Mart 2023. I-IV razredi	-	-	-	-	Aida Čatić aida.catic@hotm ail.com	
17.	Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola	-	-	30. i 31.3. I-VI (Osnovne muzičke škole) I-IV (Srednja muzička škola)	April 2023. I-VI razred (Osnovne muzičke škole) I-IV razred (Srednja muzička škola) (Harmonika, Gitara, Flauta, Hor, Klasični balet, Limeni duvači, Muzička teorija)	-	-	-	-	Amsal Ganović amsal.ganovic@g mail.com. Tatjana Romanić- Piralić tatjana.romanic @muzickasa.edu. ba Mustafa Mujbegović omsmp@omsmp .com.ba Lamija Šošić lamija.sosic@gm ail.com	
18.	Sport / Šport	Mart 2023. Odbojka - ekipa (M) i (D) - učenici od VI do IX razreda	-	April 2023. Odbojka - ekipa (M) i (D) - učenici od VI do IX razreda	April 2023. Odbojka - ekipa (M) i (D) - učenici od I do IV razreda	Maj 2023.	Maj 2023.	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Suada Krežić suada.krezić@tre cagimnazija.edu. ba Lejla Telarević lejla.telarevic1@ gmail.com	

KANTONALNO TAKMIČENJE

2022/2023. GODINA

R. br.	Takmičenja i revije/smotre u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo	NIVOI TAKMIČENJA								Voditelj takmičenja	
		OPĆINSKI		KANTONALNI		FEDERALNI		DRŽAVNI	MEDUNARODNI		
		Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola				
19.	Vjeronomika	-	-	30.3. VIII razred 3.4. IX razred	27.3. I razred (sve srednje škole)	Regionalno takmičenje – Muftiluk sarajevski 29.4. VIII i IX razred	Regionalno takmičenje – Muftiluk sarajevski 29.4. I razred (sve srednje škole)	20.5. 10. državno takmičenje VIII i IX razred I razred (sve srednje škole)	30.6. 9. međunarodno takmičenje VIII i IX razred I razred (sve srednje škole)	Semir Salihović semir.salihovic@irpo.ba	
20.	Šah	-	-	2.3. 1. grupa I - III razred 2. grupa IV - VI razred 3. grupa VII - IX razred M i Ž grupe	14.3. I, II, III i IV razred (sve srednje škole) M i Ž grupe	-	-	-	-	Azra Mahmutagić mahmutagic.azra64@gmail.com Vahidin Omanić vahidin@ssks.ba	
21.	Science – STEM	-	-	-	12.4. I, II i III razred gimnazije	-	-	5.2. Nacionalne kvalifikacije iz STEAM olimpijade II, III i IV razred gimnazije	Juli 2023. Međunarodna STEAM olimpijada II, III i IV razred gimnazije	Dženisa Buljugić dzenisa.buljugic@2gimnazija.edu.ba	
22.	Liga pregovaranja	-	-	-	10.5. 3. razred gimnazije	-	-	-	-	Kerim Hadžić kerim1997@live.com	

R. br.	Takmičenja i revije/smotre u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo	NIVOI TAKMIČENJA								Voditelj takmičenja	
		OPĆINSKI		KANTONALNI		FEDERALNI		DRŽAVNI	MEDUNARODNI		
		Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola				
23.	Debatne parlaonice	-	-	-	25.4. i/ili 26.4. I-IV razredi	-	-	-	Svjetska olimpijada iz filozofije III i IV razred gimnazije	Amina Lagumdzija aminar@hotmail.com	
24.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova i specijalnih zavoda Kantona Sarajevo	-	-	April/Maj 2023. PU i JU „Djeca Sarajeva“		-	-	-	-	Abida Kapetanović abida.kapetanovic@irpo.ba	
25.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo	April 2023. Hor uz pratnju	-	Maj 2023. Hor uz pratnju	Maj 2023. Hor uz pratnju	-	-	-	-	Sanja Manov violafminor@yahoo.com	
26.	Bošnjačka zajednica kulture Preporod	-	-	Februar 2023. Konkurs za literarne i likovne radove za učenike/djecu osnovnih/predškolskih ustanova		-	-	-	Konkurs mart/april 2023. Završna manifestacija	Bošnjačka zajednica kulture Preporod info@preporod.ba	

KANTONALNO TAKMIČENJE

2022/2023. GODINA

R. br.	Takmičenja i revije/smotre koje nisu u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Institutu za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo	NIVOI TAKMIČENJA								Voditelj takmičenja	
		OPĆINSKI		KANTONALNI		FEDERALNI		DRŽAVNI	MEĐUNARODNI		
		Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola				
1.	Upozoravanje na opasnost od mina CRVENI KRIŽ	Centar 4.11.2022. Ilijaš 8.11.2022. Stari Grad Ilijaš 9.11.2022. Novo Sarajevo 10.11.2022. Vogošća 18.11.2022. Novi Grad 19.11.2022.	-	24.11.	-	3.12.	-	-	-	-	
2.	Pružanje prve pomoći CRVENI KRIŽ	Novo Sarajevo 4.3. Novi Grad 18.3. Ilijaš 25.3. Centar 8.4. Vogošća Stari Grad 15.4. Hadžići April 2023. Trnovo Školsko takmičenje (jedna škola) Ilijaš 27.4.	Novo Sarajevo 4.3. Novi Grad 18.3. Ilijaš 25.3. Centar 8.4. Vogošća Stari Grad 15.4. Hadžići April 2023. Trnovo Školsko takmičenje (jedna škola) Ilijaš 27.4.	6.5.	6.5.	-	-	-	-	-	
3.	Vjerouauk	-	-	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	-	-	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	-	

R. br.	Takmičenja i revije/smotre koje nisu u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Institutu za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo	NIVOI TAKMIČENJA								Voditelj takmičenja	
		OPĆINSKI		KANTONALNI		FEDERALNI		DRŽAVNI	MEĐUNARODNI		
		Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola				
1.	Upozoravanje na opasnost od mina CRVENI KRIŽ	Centar 4.11.2022. Ilijaš 8.11.2022. Stari Grad Ilijaš 9.11.2022. Novo Sarajevo 10.11.2022. Vogošća 18.11.2022. Novi Grad 19.11.2022.	-	24.11.	-	3.12.	-	-	-	-	
2.	Pružanje prve pomoći CRVENI KRIŽ	Novo Sarajevo 4.3. Novi Grad 18.3. Ilijaš 25.3. Centar 8.4. Vogošća Stari Grad 15.4. Hadžići April 2023. Trnovo Školsko takmičenje (jedna škola)	Novo Sarajevo 4.3. Novi Grad 18.3. Ilijaš 25.3. Centar 8.4. Vogošća Stari Grad 15.4. Hadžići April 2023. Trnovo Školsko takmičenje (jedna škola)	6.5.	6.5.	-	-	-	-	-	
3.	Vjerouauk	-	-	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	-	-	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	-	

4.	Smotra naučno-tehničkog stvaralaštva	-	-	-	-	Prema terminu organizatora	-	Prema terminu organizatora	-	Narodna tehnika
5.	Festival rada srednjih stručnih i tehničkih škola	-	-	-	-	-	-	Prema terminu organizatora	-	-
6.	XXV saobraćajno obrazovno takmičenje učenika osnovnih škola	-	-	Prema terminu organizatora	-	-	-	-	-	-

4.2.Tabelarni pregled mesta i satnice održavanja takmičenja, smotri/revija za predškolske ustanove i osnovne škole - kantonalni nivo

R.B.	Nastavni predmet/oblast	Datum	Razred	Mjesto /mail adresa škole	Termin	Voditelj takmičenja
1.	Šah	2.3.	1. grupa I - III 2. grupa IV - VI 3. grupa VII – IX M i Ž grupe	JU OŠ "Grbavica I"	III razred u 9h IV-VI razred u 12h VII-IX razred u 15h	Azra Mahmutagić mahmutagic.azra64@gmail.com
2.	Njemački jezik (drugi strani jezik)	21.3.	IX	Goethe – Institut Bosna i Hercegovina	9,00h	Amra Đulan amradjulan8@gmail.com Kenita Šeta kenita.seta@2gimnazija.edu.ba
3.	Matematika	22.3.	VI, VII, VIII i IX	PU Gimnazija "Richmond Park College" Sarajevo	9,00h	Mirela Avdibegović mirela.avdibegovic@ospofalici.edu.ba
4.	Informatika	27.3.	I - IX (jedno takmičenje za sve razrede)	Prirodno-matematički fakultet	9,00h	Ibrahim Muharemović mibrahim2706@hotmail.com
5.	Geografija/Zemljopis	29.3.	IX	JU OŠ „Čengić Vila I“	9,00h	Sead Srna sead.srna@bosnjackagim.edu.ba
6.	Fizika	19.4.	VIII i IX	JU OŠ „Grbavica II“	9,00h	Sanela Karović karovic.sanela@gmail.com
7.	Engleski jezik (prvi strani jezik) (prvi strani jezik – nastava se izvodi na engl. jeziku)	27.4.	IX	JU OŠ „Meša Selimović“	9,00h	Amila Islamović amilaislamovic@gmail.com

KANTONALNO TAKMIČENJE

2022/2023. GODINA

8.	Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola	30.3. 31.3.	<i>I-VI (Osnovne muzičke škole)</i>	Osnovne muzičke škole	9,00h	Amsal Ganović amsalanovic@gmail.com . Mustafa Mujbegović omsmp@omsmp.com.ba Lamija Šošić lamija.sosic@gmail.com
9.	Islamska vjeronauka	30.3. 3.4.	<i>VIII razred IX razred</i>	JU Gazi Husrev-begova medresa	9,00h	Semir Salihović semir.salihovic@irpo.ba
10.	Gradansko obrazovanje/ Demokratija i ljudska prava „Projekt građanin“ takmičenja	April 2023.		Online		Sedžida Hadžić sedzida.hadzic@irpo.ba
11.	Tjelesni i zdravstveni odgoj / Sport	April 2023.	<i>Odbojka - ekipa (M) i (D) učenici od VI do IX razreda</i>	Informacija će biti naknadno dostavljena		Suada Krezić suada.krethic@trecagimnazija.edu.ba Lejla Telarević lejla.telarevic1@gmail.com
12.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova i ustanova za specijalni odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo	April/ Maj 2023.	PU i JU „Djeca Sarajeva“	Prema uputu organizatora		Abida Kapetanović abida.kapetanovic@irpo.ba

KANTONALNO TAKMIČENJE

2022/2023. GODINA

13.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (<i>predmetna nastava</i>)	4.5.	VII i VIII <i>Test (gramatika i književnost)</i>	Prva osnovna škola Ilijadža	9,00h	Indira Buljubašić buljubasicindira1@gmail.com
14.	Turski jezik (<i>drugi strani jezik</i>)	11.5.	VII, VIII i IX	JU OŠ „Edhem Mulabdić“	9,00h	Amina Duranović kosovicamina@hotmail.com
15.	Historija BiH	15.5.	VII	JU OŠ „Alija Nametak“	9,00h	Azerina Muminović azerina.muminovic@irpo.ba
16.	Tehnička kultura	18.5.	V - IX	Maarif Schools of Sarajevo	9,00h	Aida Hamidović aidahamidovic82@gmail.com
17.	Robotika	22.5.	VII	Treća osnovna škola Ilijadža	9,00h	Ajla Halilović ajla.halilovic@irpo.ba
18.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo	Maj 2023.	<i>Ho/Zbor uz instrumetalnu pratnju</i>	JU OŠ “Aleksa Šantić”	10,00h	Sanja Manov violafminor@yahoo.com

4.3.Tabelarni pregled mesta i satnice održavanja takmičenja, smotri/revija za srednje škole - kantonalni nivo

R. br.	Nastavni predmet/oblast	Datum	Razred	Mjesto	Termin	Voditelj takmičenja
1.	Šah	14.3.	I, II, III i IV razred (sve srednje škole) M i Ž grupe	Srednja građevinsko-geodetska škola	I-III razred u 9h IV-VI razred u 12h VII-IX razred u 15h	Vahidin Omanović yahidin@ssks.ba
2.	Matematika	15.3.	I - IV razred (sve srednje škole)	PU Gimnazija "Richmond Park College" Sarajevo	9,00h	Lejla Tuzlak lejla.tuzlak@irpo.ba
3.	Njemački jezik (drugi strani jezik)	16.3.	I, II i III razred	Goethe – Institut Bosna i Hercegovina	9,00h	Amra Đulan amradjulan8@gmail.com Kenita Šeta kenita.seta@2gimnazija.edu.ba
4.	Fizika	22.3.	I - IV razred grupe A1, B, A3 i C (sve srednje škole)	Prva gimnazija	9,00h	Jasmina Baluković jasmina.balukovic@2gimnazija.edu.ba
5.	Islamska vjeroučenja	27.3.	I razred (sve srednje škole)	JU Gazi Husrev-begova medresa	9,00h	Semir Salihović semir.salihovic@irpo.ba
6.	Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola	30.3. 31.3.	I-IV razred	Srednja muzička škola	9,00h	Tatjana Romanić-Piralić tatjana.romanic@muzickasa.edu.ba
7.	Informatika	5.4.	I - IV razred (sve srednje škole)	Prirodno-matematički fakultet	9,00h	Jasna Kopić jasna.kopic@peta-gimnazija.edu.ba
8.	Science – STEM	12.4.	I, II i III razred gimnazije	Druga gimnazija	9,00h	Dženisa Buljugić dzenisa.buljugic@2gimnazija.edu.ba

KANTONALNO TAKMIČENJE

2022/2023. GODINA

9.	Engleski jezik (prvi strani jezik) (prvi strani jezik – nastava se izvodi na engl. jeziku)	19.4.	<i>IV razred gimnazije IV razred srednje škole za stručno obr. i obuku IV razred (gimnazije)</i>	Srednja ekonomska škola	9,00	Stanislava Matić stanislava.matic@irpo.ba
10.	Francuski jezik (drugi i treći strani jezik)	19.4.	<i>III razred gimnazije</i>	Gimnazija Obala	9,00h	Ana Mocnaj amocnaj@hotmail.com
11.	Debatne parlaonice	25.4 i /ili 26.4.	<i>I-IV razredi</i>	PU Gimnazija "Richmond Park College" Sarajevo	9,00h	Amina Lagumdžija aminarl@hotmail.com
12.	Geografija/Zemljopis	27.4.	<i>I, II (sve srednje škole) III i IV razred gimnazije</i>	Prva bošnjačka gimnazija	9,00h	Sead Srna sead.srna@bosnjackagim.edu.ba
13.	Građansko obrazovanje/ Demokratija i ljudska prava „Projekt građanin“ takmičenja	April 2023.		Online		Sedžida Hadžić sedzida.hadzic@irpo.ba
14.	Liga pregovaranja	10.5.	<i>III razred gimnazije</i>	Treća gimnazija	9,00h	Kerim Hadžić kerim1997@live.com
15.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (predmetna nastava)	11.5.	<i>Srednje stručne škole II i III razred Gimnazije II i III razred</i>	Četvrta gimnazija	9,00h	Manela Sinanović manela977@hotmail.com
16.	Tjelesni i zdravstveni odgoj / Sport	April 2023.	<i>Odbojka - ekipa (M) i (D) učenici od I do IV razreda</i>	Informacija će biti naknadno dostavljena	9,00h	Suada Krezić suada.krezić@trecagimnazija.edu.ba Lejla Telarević lejla.telarevic1@gmail.com
17.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo	Maj 2023.	<i>Hor uz pratnju</i>	JU OŠ “Aleksa Šantić”	10,00h	Sanja Manov violafminor@yahoo.com

4.4. Tabelarni pregled nastavnih predmeta/oblasti koji za realizaciju imaju formu konkursa za radove učenika

R.b.	Nastavni predmet/Oblast	Zadana tema	Adresa za slanje radova	Rok za slanje radova
1.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost <i>(razredna nastava)</i>	<i>Literarni rad na zadatu temu:</i> Treći razred: Na krilima prijateljstva Četvrti razred: Proljeće u mom oku Peti razred: Moj/a prijatelj/ica iz budućnosti	Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo Aleja Bosne Srebrenе bb/IXC 71000 Sarajevo	5.5.2023. (do 15.00h)
2.	Bošnjačka zajednica kulture Preporod	<i>Konkurs za literarne i likovne radove za učenike/djecu osnovnih/predškolskih ustanova</i> Tema: “Za sreću doma i naroda“	BZK “Preporod” Branilaca Sarajeva 30	do 14.5.2023.
3.	Likovna kultura	Tehnika po slobodnom izboru »Mladi voljenom gradu«	Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Aleja Bosne Srebrenе bb/IXC 71000 Sarajevo	do 20.3.2023.

4.5. Koordinatori / voditelji takmičenja

Red. broj	Nastavni predmet / Oblast	Ime i prezime	Mail adresa
1.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost - predmetna nastava - OŠ	Indira Buljubašić	buljubasicindira1@gmail.com
2.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost - predmetna nastava - SŠ	Manela Sinanović	manela977@hotmail.com
3.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost - razredna nastava - OŠ	Hatidža Šaljić	hatidza.saljic@irpo.ba
4.	Engleski jezik - prvi strani jezik- OŠ	Amila Islamović	amilaislamovic@gmail.com
5.	Engleski jezik - prvi strani jezik - SŠ	Stanislava Matić	stanislava.matic@irpo.ba
6.	Njemački jezik - drugi strani jezik	Amra Đulan	amradjulan8@gmail.com
7.	Njemački jezik - drugi strani jezik	Kenita Šeta	kenita.seta@2gimnazija.edu.ba
8.	Francuski jezik - drugi strani jezik	Ana Mocnaj	amocnaj@hotmail.com
9.	Turski jezik - drugi strani jezik	Amina Duranović	kosovicamina@hotmail.com
10.	Matematika - OŠ	Mirela Avdibegović	mirela.avdibegovic@ospofalici.edu.ba
11.	Matematika - SŠ	Lejla Tuzlak	lejla.tuzlak@irpo.ba
12.	Fizika - OŠ	Sanela Karović	karovic.sanela@gmail.com
13.	Fizika - SŠ	Jasmina Baluković	jasmina.balukovic@2gimnazija.edu.ba
14.	Informatika - OŠ	Ibrahim Muhamremović	mibrahim2706@hotmail.com
15.	Informatika - SŠ	Jasna Kopić	jasna.kopic@peta-gimnazija.edu.ba
16.	Tehnička kultura	Aida Hamidović	aida.hamidovic82@gmail.com
17.	Robotika	Ajla Halilović	ajla.halilovic@irpo.ba
18.	Geografija/Zemljopis	Sead Srna	sead.srna@bosnjackagim.edu.ba
19.	Historija BiH	Azerina Muminović	azerina.muminovic@irpo.ba
20.	Građansko obrazovanje/Demokratija i ljudska prava „Projekt građanin“ takmičenja	Sedžida Hadžić	sedzida.hadzic@irpo.ba
21.	Likovna kultura - Mladi voljenom gradu, likovni radovi srednje škole	Aida Ćatić	aida.catic@hotmail.com
22.	Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola	Lamija Šošić	ombsns@gmail.com
23.	Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola	Mustafa Mujbegović	omsmp@omsmp.com.ba
24.	Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola	Amsal Ganić	amsalganovic@gmail.com

25.	Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola	Tatjana Hromanić	tatjana.romanic@muzickasa.edu.ba
26.	Sport / Šport	Suada Krežić	suada.krežic@treca-gimnazija.edu.ba
27.	Sport / Šport	Lejla Telarević	lejla.telarevic1@gmail.com
28.	Vjeronomika	Semir Salihović	semir.salihovic@irpo.ba
29.	Šah – OŠ	Azra Mahmutagić	mahmutagic.azra64@gmail.com
30.	Šah – SŠ	Vahidin Omanović	vahidin@ssks.ba
31.	Science – STEM	Dženisa Buljugić	dzenisa.buljugic@2gimnazija.edu.ba
32.	Liga pregovaranja	Kerim Hadžić	kerim1997@live.com
33.	Debatne parlaonice	Amina Lagumdzija	aminarl@hotmail.com
34.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo	Sanja Manov	violafminor@yahoo.com
35.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova	Abida Kapetanović	abida.kapetanovic@irpo.ba
36.	Bošnjačka zajednica kulture <i>Preporod</i>	Semir Salihović	semir.salihovic@irpo.ba